

školiní vzdělávací program

ŠVP 6 pro nižší ročníky osmiletého studia - zpracovaný podle RVP ZV

RVP G nižší 4leté gymnázium

Kompletní ŠVP

Gymnázium, Ústí nad Orlicí, T. G. Masaryka 106

Obsah

1	Identifikační údaje	2
2	Charakteristika ŠVP	3
2.2	Začlenění průřezových témat	7
3	Charakteristika školy	12
4	Učební plán	14
5	Učební osnovy	18
5.1	Jazyk a jazyková komunikace	18
5.1.1	Český jazyk a literatura	19
5.1.2	Anglický jazyk	36
5.1.3	Francouzský jazyk	50
5.1.4	Německý jazyk	58
5.1.5	Ruský jazyk	64
5.2	Matematika a její aplikace	70
5.2.1	Matematika	71
5.3	Informační a komunikační technologie	85
5.3.1	Informační a komunikační technologie	86
5.4	Člověk a společnost	96
5.4.1	Dějepis	98
5.4.2	Výchova k občanství	110
5.5	Člověk a příroda	120
5.5.1	Fyzika	121
5.5.2	Chemie	135
5.5.3	Biologie	148
5.5.4	Zeměpis	161
5.6	Umění a kultura	175
5.6.1	Estetická výchova	176
5.7	Člověk a zdraví	190
5.7.1	Tělesná výchova	192
6	Projekty	207
6.1	Oslavy Dne studentva	207
6.2	Sportovní den	211
6.3	Ochrana člověka při mimořádných událostech	214
7	Evaluace vzdělávacího programu	218

1 Identifikační údaje

Název ŠVP	ŠVP 6 pro nižší ročníky osmiletého studia - zpracovaný podle RVP ZV		
Datum	30. 6. 2018	Název RVP	RVP G nižší 4leté gymnázium
Verze	6	vzdělávací program	RVP G nižší 4leté gymnázium
Platnost	od 1. 9. 2018	Dosažené vzdělání	Základní vzdělání
Délka studia v letech:	9		

Název školy	Gymnázium, Ústí nad Orlicí, T. G. Masaryka 106
Adresa	T.G. Masaryka 106, Ústí nad Orlicí, PSČ 562 01
IČ	00401081
REDIZO	600013065
Kontakty	hoffmann@gymuo.cz
Ředitel	Mgr. Marek Hoffmann
Telefon	465568511
Email	gymuo@gymuo.cz
www	www.gymuo.cz

Zřizovatel	Pardubický kraj
Adresa	Komenského náměstí 125, 532 11 Pardubice
IČ	70892822
Telefon	461026201
Fax	466026393
Email	posta@pardubickykraj.cz
www	www.pardubickykraj.cz

Doplňující údaje

Č.j.: GYUO/315/2018/RE,
nahrazuje předchozí verzi ŠVP č.j. GYMUO/334/2017/RE z 30. 6. 2017.

forma vzdělávání: denní

vzdělávací program: osmiletý

.....
datum, podpis, razítko

2 Charakteristika ŠVP

Škola	Gymnázium, Ústí nad Orlicí, T. G. Masaryka 106, T.G. Masaryka 106, Ústí nad Orlicí, PSČ 562 01		
Název ŠVP	ŠVP 6 pro nižší ročníky osmiletého studia - zpracovaný podle RVP ZV		
Platnost	od 1. 9. 2018	Délka studia v letech:	9
Název RVP	RVP G nižší 4leté gymnázium	Forma vzdělávání	-

Zaměření školy

Gymnázium Ústí nad Orlicí je školou všeobecného zaměření. Tomu odpovídá i školní vzdělávací program (ŠVP), který je zpracován podle RVP G a vztahuje se na ročníky čtyřletého studia i na vyšší ročníky studia osmiletého. V ŠVP jsou rovnoměrně zastoupeny předměty přírodovědné, humanitní, technické a jazykové. Cílem vzdělávacího procesu je nejen připravit každého žáka na maturitu a na studium na vysoké škole, ale také vytvořit si mnohostranný obraz světa, nalézat v něm souvislosti a orientovat se v něm. Velmi důležitým cílem školy je i budování pozitivního vztahu k celoživotnímu vzdělávání jako základní podmínce pro osobnostní růst.

ŠVP klade velký důraz na vysokou volitelnost, možnost profilace každého žáka. Od třetího ročníku čtyřletého studia (příp. sedmého ročníku osmiletého studia) si žáci vybírají z aktuální nabídky čtyři dvouleté volitelné předměty. Tyto předměty jsou v předmaturitním ročníku dotovány dvěma, v maturitním ročníku dokonce třemi hodinami týdně. Poslední ročník je chápán jako příprava na maturitu a další studium, povinné předměty jsou omezovány.

V budoucnu chceme být připraveni pružně reagovat jednak na zájem žáků, dále na společenské potřeby a také na nové trendy ve vyučování zejména modernizací vyučovacího procesu, aby neutrpěla kvalita výuky a tím příprava studentů na vysokoškolské studium. Chceme zajistit dostatečné množství finančních prostředků od zřizovatele, z různých grantů a dotačních titulů. Cílem musí být zvyšování nebo alespoň udržování procentuální úspěšnosti přijetí našich maturantů na vysoké školy. Rovněž chceme dát větší prostor žákům samotným, v případě jejich zájmu podporujeme vznik a činnost školního parlamentu.

Profil absolventa

Absolvent Gymnázia Ústí nad Orlicí je do dalšího života vybaven dobrou úrovní všeobecného vzdělání, všeobecným přehledem o poznacích ze základních oborů lidského vědění. Ve velké míře se předpokládá, že tyto poznatky bude rozvíjet dalším studiem, přičemž výběr oboru není vzhledem k všeobecnému zaměření nijak omezen.

Absolvent se umí samostatně vzdělávat, umí používat moderní informační technologie. Měl by mít solidní komunikativní schopnosti a dovednosti, měl by být schopen samostatně pracovat, řešit úkoly, veřejně je prezentovat. Ovládá angličtinu a další druhý cizí jazyk v odpovídající úrovni. Je schopen pracovat samostatně i v kolektivu. Měl by být tolerantní, ale i kritický k názorům druhých, tolerantní k jiným lidem a kulturám. Dokáže účinně pomoci druhým lidem, podílí se na ochraně společného životního prostoru.

Úspěšným složením maturitní zkoušky student získává střední vzdělání s maturitní zkouškou. Dokladem o získaném vzdělání je vysvědčení o maturitní zkoušce.

Organizace přijímacího řízení

Přijímací řízení probíhá v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb. (školský zákon) a podle prováděcí vyhlášky MŠMT (vyhláška č. 353/2016 Sb., o přijímacím řízení ke střednímu vzdělávání), v platném znění. Uchazeči absolvují jednotné testy z matematiky a českého jazyka, další školní přijímací zkouška se zpravidla nevyhlašuje. Do celkového výsledku řízení se započítává se též prospěch ze základní školy, zohledňují se další doplňková kritéria (zájem o studium, výsledky v soutěžích apod.).

Podrobná kritéria pro přijímání uchazečů o studium pro oba vzdělávací programy (osmiletý i čtyřletý) se mohou rok od roku částečně lišit. Každý rok jsou v termínu stanoveném prováděcí vyhláškou (31.1.) zveřejňována na webových stránkách školy a jsou **přílohou ŠVP č.1**.

Organizace maturitní zkoušky

Vzdělání na gymnáziu je ukončeno maturitní zkouškou konanou v souladu se zákonem č. 561/2004 (školský zákon) a prováděcími předpisy MŠMT (vyhláška č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou), ve znění pozdějších novel. Maturitní zkouška má společnou a profilovou část. Ve společné části žák koná dvě povinné zkoušky. Profilová část maturity je tvořena rovněž dvěma povinnými zkouškami. Jejich nabídka a konkretizace formy, počtu a obsahu je každoročně aktualizovanou **přílohou ŠVP č. 2**. Podrobnější informace k maturitní zkoušce také lze v termínech stanovených prováděcími předpisy nalézt na webových stránkách školy. Úspěšným složením maturitní zkoušky student získává střední vzdělání s maturitní zkouškou. Dokladem o získaném vzdělání je vysvědčení o maturitní zkoušce.

Výchovné a vzdělávací strategie.

Výchovné a vzdělávací strategie vedou k rozvíjení klíčových kompetencí, za které se v gymnaziálním vzdělávání považují kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, kompetence občanská a kompetence k podnikavosti.

Učitelé při vzdělávání uplatňují některé specifické výchovné a vzdělávací strategie. Ty jsou uvedeny v učebních osnovách jednotlivých předmětů.

Napříč všemi předměty pedagogičtí pracovníci používají k rozvoji klíčových kompetencí i společné strategie:

Kompetence k učení

- vhodně žáky motivují k učení, k doplňování si vědomostí, jejich prohlubování, k propojování nových vědomostí s vědomostmi již nabytými a k jejich systematizaci
- vedou žáky k pozornému čtení/naslouchání a pochopení textu
- vedou žáky k vyhledávání a třídění informací (časopisy, publikace, internet), ke kritickému přístupu k různým zdrojům informací
- při zdůvodňování klasifikace i při vyhodnocování úkolů v hodinách vedou žáky ke kritickému hodnocení jejich učení a práce, k přijímání rad či kritiky ze strany jak spolužáků, tak vyučujícího

Kompetence k řešení problémů

- snaží se žáky motivovat řešením reálných problémů
- vedou žáky vhodně zvolenými otázkami či formulacemi úkolů k rozpoznání problému, objasnění podstaty a k návrhům na řešení
- učí studenty formulovat problém, seznamují žáky s metodami, které lze použít při jeho řešení
- kladou otázky, které žákům umožní objevit vztahy a podobnosti s již zvládnutým problémem
- vedou žáky ke kritickému posouzení vlastních závěrů, rozpoznání případných nesmyslných, sporných či absurdních výsledků
- povzbuzují žáky k tomu, aby se v případě nepochopení nebáli zeptat a vrátit se k problému

Kompetence komunikativní

- podílí se na vytváření vstřícné atmosféry
- kladou důraz na správné využití odborné terminologie a výstižnost vyjadřování
- sledují, aby žák při svém projevu dokázal odlišit podstatné informace od nepodstatných, aby poznatky dokázal srozumitelně prezentovat a obhájit v diskusi
- učí žáky logicky argumentovat a upozorňují je na nedostatky v argumentaci
- požadují, aby žák formuloval a vyjadřoval své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- v písemných projevech žáků nepřehlíží zásadní pravopisné a stylistické chyby, i když nejsou předmětem hodnocení
- vyžadují od žáků vyjadřování slušné a zdvořilé jak vzhledem k učitelům, tak spolužákům

Kompetence sociální a personální

- vyžadují dodržování školního řádu a pravidel slušného chování a zdvořilého vystupování
- netolerují vulgární a hrubé chování žáků
- pozitivně motivují žáky, chválí je za úspěchy, ale i za férové jednání, v případě neúspěchu nezesměšňují, ale povzbuzují
- navozují ve třídě přívětivou atmosféru, vedou k témuž i žáky
- zapojují do dění v hodině všechny žáky třídy
- ve vhodných případech umožňují pracovat ve skupině
- umožňují žákům vyjádřit třeba i kritické připomínky k výuce, vyžadují však kultivovanost formulací
- netolerují zesměšňování méně úspěšných žáků, vybízí spíše ke vzájemné pomoci
- učí žáky umění vlastního sebehodnocení
- učí žáka přijmout kritiku a přiznat chybu (i vlastním příkladem)

Kompetence občanská

- toleranci a vstřícnosti vedou žáky k otevřenosti vůči názorům druhých
- pomáhají žákům uvědomovat si jejich práva, připomínají jim však i jejich povinnosti
- vedou žáky k vzájemnému respektu, k zodpovědnému a ohleduplnému zacházení se svěřeným majetkem
- vedou žáky k ochotě pomoci druhým
- vedou žáky k ohleduplnosti k životnímu prostředí poukazováním na konkrétní důsledky činností člověka.
- snaží se zapojovat žáky do společenských akcí, soutěží

Kompetence k podnikavosti

- vedou žáky k rozvíjení osobního i odborného potenciálu
- podporují iniciativu a tvořivost žáků
- požadují od žáků důslednost a odpovědnost za vlastní rozhodnutí při řešení úkolu
- vyžadují dodržování termínů plnění zadaných úkolů
- vedou žáky k organizaci vlastního času
- učí žáky vážit si nejen své vlastní práce, ale i práce druhých

Zabezpečení výuky žáků se speciálními potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Pojetí vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními má škola na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Závazný rámec pro obsahové a organizační zabezpečení vzdělávání všech žáků nižšího stupně gymnázia vymezuje RVP ZV, který je východiskem pro tvorbu ŠVP. Podle ŠVP se uskutečňuje vzdělávání všech žáků dané školy. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP). PLPP a IVP zpracovává škola. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciaci vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence.

Systém péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole

Mezi nejběžněji školou využívaná opatření prvního stupně pro podporu žáků se SVP patří zejména:

- diferenciaci a individualizaci výuky, volbu metod práce a forem výuky,
- úsilí o upevňování pracovních návyků,
- změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy během výuky se zřetelem k potřebám žáků,
- zohlednění přiznaných podpůrných opatření při hodnocení výsledků vzdělávání,
- skupinová a kooperativní výuka,
- nabídka volnočasových aktivit a podpora rozvoje zájmů žáka,
- podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřeného na zkvalitnění jejich práce se žáky se SVP,
- atp.

Plán pedagogické podpory (PLPP)

PLPP škola sestavuje tehdy, nestačí-li žákovi běžná individuální podpora v předmětu. PLPP pak sestavuje zpravidla výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem na základě zjištění a zkušeností vyučujících jednotlivých předmětů, případně zákonného zástupce žáka. Je-li třeba, je do tvorby PLPP zapojen i školní metodik prevence patologických jevů. PLPP obsahuje charakteristiku obtíží žáka v konkrétním předmětu či předmětech, návrh cílů, ke kterým by měl v dalším období dospět a metody, jakými se bude kýmých cílů dosahovat. O vytvoření PLPP pro žáka je informován zákonný zástupce.

PLPP se zpracovává zpravidla na dobu 3 měsíců. Nejdéle po této době je vyhodnocován výchovným poradcem, zákonným zástupcem a vyučujícími, jejichž předmětů se podpora týká. Z vyhodnocení vyplyne některý z možných závěrů:

- podpora byla účinná, není dále nutná, PLPP se dále nezpracovává
- podpora funguje, ale je třeba v ní pokračovat podobným způsobem, vytvoří se PLPP na další 3 měsíce
- podpora je nedostačující, žákovi je doporučeno navštívit ŠPZ.

Individuální vzdělávací plán (IVP)

IVP zpracovává škola, vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby žáka. IVP se zpracovává na základě doporučení ŠPZ a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. IVP je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka, přičemž vychází ze ŠVP a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice. Obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, identifikační údaje žáka a údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání žáka. V IVP jsou dále uvedeny zejména informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka, případně úpravě výstupů ze vzdělávání žáka.

IVP je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka. Zpracování a provádění individuálního vzdělávacího plánu zajišťuje ředitel školy prostřednictvím výchovného poradce, který spolupracuje se ŠPZ, žákem a zákonným zástupcem žáka, není-li žák zletilý. Na rozpracování IVP pro jednotlivé předměty se podílí jednotliví vyučující.

Poskytovat vzdělávání podle IVP lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. ŠPZ ve spolupráci se školou sleduje a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování IVP a poskytuje žákovi, zákonnému zástupci žáka a škole poradenskou podporu. V případě nedodržování opatření uvedených v IVP informuje o této skutečnosti ředitele školy.

Vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně.

Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Škola vytváří při realizaci ŠVP podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných. Škola usiluje o to, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Škola využívá pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků se věnuje pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků vychází způsob jejich vzdělávání důsledně z principu nejlepšího zájmu žáka. V případě potřeby škola pro nadané žáky sestavuje PLPP nebo IVP (podrobnosti k obsahu a způsobu vytvoření jsou obdobné jako u žáků se ŠVP – viz výše).

Mezi nejběžněji využívaná opatření prvního stupně k podpoře nadaných žáků patří zejména:

- diferenciací výuky,
- skupinová a kooperativní výuka,
- obohacování učiva nad rámec ŠVP,
- zadávání specifických úkolů a projektů,
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol,
- nabídka volnočasových aktivit a podpora rozvoje zájmů žáka,
- organizační podpora mimoškolního vzdělávání včetně odborných exkurzí a stáží,
- podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřeného na zkvalitnění jejich práce s nadanými žáky,
- atp.

Výchovné a vzdělávací strategie školy

2.2 Začlenění průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj schopností poznávání

Integrace do výuky

Matematika	
sekunda	Racionální čísla Nestandardní aplikační úlohy
tercie	Mocniny a odmocniny
kvarta	Nestandardní a aplikační úlohy
Výchova k občanství	
Možnosti vzdělávání	
Chemie	
sekunda	Látky

Sebepoznání a sebepojetí

Integrace do výuky

Výchova k občanství	
sekunda	Lidská osoba
kvarta	Práce a nezaměstnanost Možnosti vzdělávání Jak se ucházet o práci

Pokrytí v projektu

Oslavy Dne studentva

Seberegulace a sebeorganizace

Integrace do výuky

Výchova k občanství	
prima	Zásady lidského soužití
sekunda	Lidská osoba Peníze
tercie	Trestní právo
kvarta	Práce a nezaměstnanost Možnosti vzdělávání Jak se ucházet o práci

Pokrytí v projektu

Oslavy Dne studentva

Sportovní den

Ochrana člověka při mimořádných událostech

Psychohygienu

Integrace do výuky

Výchova k občanství	
sekunda	Lidská osoba

Kreativita

Integrace do výuky

Matematika	
sekunda	Nestandardní aplikační úlohy
kvarta	Nestandardní a aplikační úlohy
Estetická výchova	
sekunda	Kresba

Pokrytí v projektu

Oslavy Dne studentva

Poznávání lidí

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
prima	Epické žánry
sekunda	Epické žánry
Dějepis	
kvarta	Vývoj v Československu mezi lety 1945 - 1989
Výchova k občanství	
sekunda	Lidská osoba

Mezilidské vztahy

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
sekunda	Epické žánry
Dějepis	
kvarta	Vývoj v Československu mezi lety 1945 - 1989
Výchova k občanství	
prima	Zásady lidského soužití
	Vztahy a konflikty
sekunda	Lidská osoba

Komunikace

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
prima	Vypravování
Matematika	
sekunda	Nestandardní aplikační úlohy Nestandardní aplikační úlohy
Výchova k občanství	
prima	Zásady lidského soužití Vztahy a konflikty

sekunda	Lidská osoba
kvarta	Jak se ucházet o práci
Fyzika	
tercie	Laboratorní cvičení
kvarta	Laboratorní cvičení

Pokrytí v projektu

Oslavy Dne studenstva

Kooperace a kompetice

Integrace do výuky

Matematika	
prima	Nestandardní aplikační úlohy
sekunda	Nestandardní aplikační úlohy
Výchova k občanství	
prima	Zásady lidského soužití Vztahy a konflikty
Fyzika	
tercie	Laboratorní cvičení
kvarta	Laboratorní cvičení
Chemie	
sekunda	Laboratorní práce

Pokrytí v projektu

Oslavy Dne studenstva

Sportovní den

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Integrace do výuky

Výchova k občanství	
prima	Zásady lidského soužití
sekunda	Lidská osoba
kvarta	Práce a nezaměstnanost Jak se ucházet o práci

Pokrytí v projektu

Ochrana člověka při mimořádných událostech

Hodnoty, postoje, praktická etika

Integrace do výuky

Výchova k občanství	
sekunda	Lidská osoba

Pokrytí v projektu

Oslavy Dne studenstva

Ochrana člověka při mimořádných událostech

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Občanská společnost a škola

Integrace do výuky

Výchova k občanství	
prima	Naše škola

Občan, občanská společnost a stát

Integrace do výuky

Výchova k občanství	
tercie	Občan a politika

Formy participace občanů v politickém životě

Integrace do výuky

Dějepis	
tercie	Absolutismus v Evropě Revoluce 1848
kvarta	České země po roce 1848
Výchova k občanství	
tercie	Občan a politika

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Integrace do výuky

Dějepis	
prima	Starověké Řecko
Výchova k občanství	
tercie	Právo a stát

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Evropa a svět nás zajímá

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
tercie	Vývoj literatury do konce 19. st.
Anglický jazyk	
prima	Představení osoby
sekunda	Tématické okruhy
tercie	Tématické okruhy
kvarta	Tématické okruhy
Ruský jazyk	
	Reálie
Dějepis	
	Evropa a svět po 2. světové válce
Výchova k občanství	
tercie	Evropská integrace Mezinárodní vztahy

Zeměpis
Evropa

Objevujeme Evropu a svět

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
prima	Představení osoby
sekunda	Tématické okruhy
tercie	Tématické okruhy
kvarta	Tématické okruhy
Francouzský jazyk	
tercie	Evropská unie
kvarta	sport, hudba sporty ve Francii
Ruský jazyk	
tercie	Reálie
kvarta	Reálie
Dějepis	
sekunda	Zámořské objevy a jejich vliv na vývoj v Evropě
Výchova k občanství	
tercie	Mezinárodní vztahy
Zeměpis	
prima	Afrika
sekunda	Austrálie a Oceánie Amerika Asie a Rusko
tercie	Evropa

Jsme Evropané

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
tercie	Tématické okruhy
Francouzský jazyk	
	Francie předměty, lokalizace
Dějepis	
sekunda	Zámořské objevy a jejich vliv na vývoj v Evropě
kvarta	Evropa a svět po 2. světové válce
Výchova k občanství	
tercie	Evropská integrace
Zeměpis	
	Evropa
kvarta	Česká republika
Estetická výchova	
tercie	Zobrazování krajiny
kvarta	Zobrazování krajiny

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní diference

Integrace do výuky

Ruský jazyk	
tercie	Azbuka Výslovnost a intonace
kvarta	Konverzační situace
Dějepis	
sekunda	Raný středověk v Evropě Reformace a protireformace
Výchova k občanství	
prima	Tradice a česká kultura Vztahy a konflikty
kvarta	Národnostní menšiny Moderní člověk a náboženství

Lidské vztahy

Integrace do výuky

Výchova k občanství	
prima	Vztahy a konflikty
kvarta	Národnostní menšiny

Etnický původ

Integrace do výuky

Výchova k občanství	
prima	Vztahy a konflikty
kvarta	Národnostní menšiny
Biologie	
tercie	Původ a vývoj člověka

Multikulturalita

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
tercie	Obecné výklady o českém jazyce
Anglický jazyk	
	Tématické okruhy
Francouzský jazyk	
	Francie povolání ve Francii
kvarta	škola počasí, podnebí
Ruský jazyk	
tercie	Krátké konverzační situace
Dějepis	
sekunda	Raný středověk v Evropě Zámořské objevy a jejich vliv na vývoj v Evropě
Výchova k občanství	
prima	Vztahy a konflikty
tercie	Globalizace
kvarta	Národnostní menšiny Moderní člověk a náboženství
Zeměpis	
sekunda	Amerika

Princip sociálního smíru a solidarity

Integrace do výuky

Výchova k občanství	
prima	Vztahy a konflikty
tercie	Lidská práva Globalizace
kvarta	Národnostní menšiny Moderní člověk a náboženství

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Ekosystémy

Integrace do výuky

Chemie	
sekunda	Jednoduché anorganické sloučeniny
Biologie	
prima	Viry, bakterie Houby, lišejníky
kvarta	Ekologie Ochrana přírody a životního prostředí

Základní podmínky života

Integrace do výuky

Chemie	
sekunda	Voda
Biologie	
kvarta	Ekologie Ochrana přírody a životního prostředí

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Integrace do výuky

Fyzika	
tercie	Tepelné jevy
kvarta	Atomy a záření
Chemie	
sekunda	Bezpečnost práce
kvarta	Deriváty uhlovodíků Chemie v životě člověka
Biologie	
prima	Houby, lišejníky
kvarta	Ekologie Ochrana přírody a životního prostředí
Zeměpis	
tercie	Společenské a hospodářské prostředí

Pokrytí v projektu

Ochrana člověka při mimořádných událostech

Vztah člověka k prostředí

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
tercie	Tématické okruhy
Fyzika	
	Zvukové jevy
Chemie	
sekunda	Kyselost a zásaditost látek
Biologie	
kvarta	Ekologie Ochrana přírody a životního prostředí
Zeměpis	
tercie	Společenské a hospodářské prostředí
Estetická výchova	
	Zobrazování krajiny
kvarta	Zobrazování krajiny

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
kvarta	Diskuse, publicistické útvary
Výchova k občanství	
prima	Tradice a česká kultura
kvarta	Jak se ucházet o práci

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
kvarta	Diskuse, publicistické útvary
Výchova k občanství	
prima	Tradice a česká kultura

Stavba mediálních sdělení

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
prima	Krátké informační útvary
sekunda	Výtah

Vnímání autora mediálních sdělení

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
tercie	Vývoj literatury do konce 19. st.

Fungování a vliv médií ve společnosti

Integrace do výuky

Dějepis	
kvarta	Vývoj v Československu mezi lety 1945 - 1989

Tvorba mediálního sdělení

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
kvarta	Diskuse, publicistické útvary
Informační a komunikační technologie	
	Počítačové prezentace

Pokrytí v projektu

Oslavy Dne studentva
Sportovní den

Práce v realizačním týmu

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
kvarta	Diskuse, publicistické útvary
Zeměpis	
prima	Terénní geografická praxe
kvarta	Terénní a geografické praxe

3 Charakteristika školy

Škola	Gymnázium, Ústí nad Orlicí, T. G. Masaryka 106, T.G. Masaryka 106, Ústí nad Orlicí, PSČ 562 01		
Název ŠVP	ŠVP 6 pro nižší ročníky osmiletého studia - zpracovaný podle RVP ZV		
Platnost	od 1. 9. 2018	Délka studia v letech:	9
Název RVP	RVP G nižší 4leté gymnázium	Forma vzdělávání	-

Velikost školy

Škola má v rejstříku škol a školských zařízení stanovenou maximální kapacitu 372 žáků. V budově je 8 tříd osmiletého denního studia (obor 79-41-K/81 Gymnázium s kapacitou 248 žáků) a 4 třídy čtyřletého studia (obor 79-41-K/41 Gymnázium s kapacitou 124 žáků).

Vybavení školy

Budova školy je tříposchodová s částečně využitým suterénem. Je propojená s vedlejší tělocvičnou.

V budově je 24 učeben, sborovna a knihovna. 12 učeben je kmenových, 12 odborných. Odborné učebny jsou vybaveny audiovizuální technikou, dataprojektorem, ve čtyřech učebnách jsou interaktivní tabule.

Dvě počítačové učebny disponují vždy 16 počítači pro žáky. Jedna učebna má kapacitu 16 žáků a je využívána pro výuku v dělených třídách, druhá s kapacitou 32 žáků slouží i pro výuku v celé třídě. Laboratoře (chemická, biologická a fyzikální) jsou vybaveny potřebným laboratorním vybavením, které se daří postupně modernizovat a doplňovat (v roce 2018 bylo pořízeno mnohé vybavení z projektu IROP, v rámci něhož byla rovněž vybudována úplně nová biologická laboratoř v podstřeší budovy). Posluchárna biologie se také hojně využívá pro výuku zeměpisu. Odborné jazykové učebny mají zpravidla kapacitu do 20 žáků a jsou vybaveny audiovizuální technikou. Nejprostornější učebnou v horním poschodí je kreslárna pro výuku výtvarné výchovy. Tomu je přizpůsobeno i uspořádání nábytku a vybavení. Vzhledem k dataprojektoru je ale možno kreslárnu využívat i na jiné účely (besedy, přednášky apod.).

Hodinám tělesné výchovy slouží prostorná tělocvična plně využitelná i pro míčové hry, předsálí tělocvičny pro gymnastiku vybavené též stolem pro stolní tenis, "zrcadlový sálek" vhodný pro aerobik a vybavená posilovna v suterénu. Za příznivého počasí se plně využívá asfaltové oplocené venkovní hřiště, též doskočiště za budovou tělocvičny.

Kladem školy je velmi dobře fungující knihovna-studovna. Volné hodiny mohou žáci trávit kromě knihovny též v určených prostorách chodeb.

Sociální zařízení je ve všech poschodích a plně odpovídá požadavkům hygienického provozu. Sprchy jsou k dispozici vedle tělocvičny a v prostorách posilovny. Od podzimu 2018 splňuje budova podmínky bezbariérovosti. V rámci projektu IROP byl vybudován výtah, vytvořen nový bezbariérový vstup ze dvora budovy a patřičně upravena sociální zařízení ve třech poschodích.

Škola nedisponuje vlastní školní jídelnou. Žákům je však umožněno stravování ve školní jídelně zřízené městem Ústí nad Orlicí nedaleko gymnázia. V budově školy je v dopoledních hodinách otevřen bufet s občerstvením provozovaný soukromým subjektem. Ve 2. patře je nápojový automat a automat na občerstvení.

Charakteristika pedagogického sboru

Ke kvalitnímu vyučování patří dobrý a kvalifikovaný pedagogický sbor. Na gymnáziu vyučuje přibližně 30 učitelů (přesný počet závisí v daném školním roce na rozdělení úvazků a počtu učitelů s částečným úvazkem). Zastoupeny jsou všechny věkové kategorie, od čerstvých absolventů až po kolegy důchodového věku. Věkový průměr se pohybuje kolem 45 let. Přibližně polovinu pedagogického sboru tvoří muži. Všichni učitelé jsou kvalifikovaní (výjimkou bývá jen dočasný zástup za mateřskou dovolenou či nemoc) a účastní se pravidelně seminářů v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce

Ke zefektivnění výuky cizích jazyků nabízí škola zahraniční poznávací zájezdy nebo vzájemné studentské výměny s partnerskými školami v zahraničí. V minulém období to byla dvě gymnázia v Berlíně - Neuköllnu, další ve francouzském Bitche, v Oundle v Anglii. V posledních letech se opakovaně daří spolupracovat se australskou školou Rigwood Secondary College. Cílem je uplatnění získaných jazykových znalostí v praxi, poznání jiných zemí a navázání přátelských kontaktů. Na tyto výměny se daří částečně získávat prostředky od sponzorů, z různých grantů či projektů (Fond česko-německé budoucnosti, granty Pardubického kraje a města Ústí nad Orlicí a dalších).

Dalším projektem na škole je existence dramatického kroužku a již více než deset výborných studentských divadelních představení určených školám a veřejnosti. S některými se pak žáci úspěšně zúčastňují i oblastních a celostátních přehlídek. I na tuto činnost podává škola žádosti o granty na město nebo na Pardubický kraj. Nově byla v roce 2017 zahájena činnost kroužku včelařského.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Škola v r.1991 zřídila Společnost rodičů a studentů, dnes Spolek rodičů a studentů při Gymnáziu Ústí nad Orlicí. Toto dobrovolné sdružení má za cíl pomáhat škole při kontaktech s rodičovskou veřejností, při pořádání různých akcí a při získávání finančních prostředků, které vzápětí investuje do potřeb školy. Spolek funguje velmi dobře a díky němu každoročně probíhá maturitní ples, Večer odměn pro úspěšné řešitele různých soutěží, podílí se finančně na zahraničních zájezdech, sportovních kurzech, tuzemských exkurzích, zakupuje knihy do žákovské knihovny a sportovní vybavení. Přispívá na dopravu žáků na kurzy zahrnuté v ŠVP.

V r. 2005 byla při gymnáziu zřízená tříčlenná Školská rada. V radě je zastoupen zřizovatel, rodičovská veřejnost i pedagogický sbor. Funkční období je tříleté.

V případě potřeby (konflikty uvnitř třídy, závažnější kázeňské problémy apod.) škola spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou (PPP) v Ústí nad Orlicí: využíváme jejich programy a nabídky.

Město Ústí nad Orlicí bylo vlastníkem obou budov školy. V polovině 90. let minulého byly obě v havarijním stavu a město ve spolupráci se zřizovatelem školy vyvinulo velkou aktivitu na odstranění vzniklé situace, což se v r.2001 podařilo. Město jako vlastník přispívalo každoročně ze svého rozpočtu na vylepšení školního prostředí. Vypisuje také pro školy různé granty a projekty, které podporují zejména mimoškolní aktivity, a gymnázium pravidelně těchto možností využívá. Rovněž velmi dobrá je spolupráce při organizování různých akcí jak města, tak školy. Od ledna 2008 je vlastníkem nemovitostí Pardubický kraj.

Umístění školy

Škola má výhodnou polohu uprostřed města, sídlí v budovách (hlavní budova a tělocvična) z r.1914, které jsou kulturní památkou a tvoří významnou dominantu města.

Budovy prošly již druhou velkou rekonstrukcí z důvodů pohybu jílovitého podloží. V letech 1997 – 2002 byly budovy staticky vyztuženy a opravena jejich vnější podoba včetně střechy. Rovněž okolí školy včetně sportovní části bylo celé zrekonstruováno. V dalších letech se začaly dělat opravy a rekonstrukce vnitřku, zejména odborných pracoven tak, aby odpovídaly moderní výuce. V roce 2018 byla vybudována nová biologická laboratoř a dále modernizovány učebny zaměřené na technické a přírodovědné předměty. Ve stejném roce byly v rámci projektu Gymnázium Ústí nad Orlicí – Úspory energie zatepleny stropy v nejvyšším poschodí, došlo k výměně či repasům okenních a dveřních výplní, odvlhčení základů budovy a opravě vnějšího pláště (kamenné sokly a fasáda).

Charakteristika žáků

Žáky školy jsou uchazeči, kteří úspěšně prošli přijímacím řízením, tedy prokázali dobrou znalost učiva 1. (resp. druhého) stupně základní školy. Jedná se zpravidla o žáky místní (ti převažují zejména v osmiletém oboru) nebo žáky dojíždějící ze spádových obcí (nejčastěji z Dolní Dobrouče, Libchav, Dlouhé Třebové atd.). V menší míře se objevují i žáci z obcí vzdálenějších (Letohrad, Jablonné nad Orlicí, Žamberk apod.).

Velmi příznivé jsou statistiky úspěšnosti maturantů hlásících se na vysoké školy. Každoročně jich podává přihlášky více než 90% a jen minimální procento neuspěje.

4 Učební plán

Škola	Gymnázium, Ústí nad Orlicí, T. G. Masaryka 106, T.G. Masaryka 106, Ústí nad Orlicí, PSČ 562 01		
Název ŠVP	ŠVP 6 pro nižší ročníky osmiletého studia - zpracovaný podle RVP ZV		
Platnost	od 1. 9. 2018	Délka studia v letech:	9
Název RVP	RVP G nižší 4leté gymnázium	Forma vzdělávání	-

Učební plán ročníkový

Povinné předměty	prima	sekunda	tercie	kvarta	
Český jazyk a literatura	5	4	4	3	16
Anglický jazyk	3	3	3	3	12
Další cizí jazyk	-	-	3	3	6
Matematika	5	4	4	4	17
Informační a komunikační technologie	-	1	1	2	4
Dějepis	2	2	2	2	8
Výchova k občanství	1	1	1	1	4
Fyzika	2,666666666	2,333333333	2,333333333	2,666666666	10
Chemie	-	2,333333333	2,333333333	2,666666666	7,3
Biologie	2,333333333	2,333333333	2,333333333	2,666666666	9,7
Zeměpis	2	2	2	1	7
Estetická výchova	3	3	2	2	10
Tělesná výchova	3	2	3	3	11
Celkem základní dotace	25	27	25	21	98
Celkem disponibilní dotace	4	2	7	11	24
Celkem v ročníku	29	29	32	32	122

Celkový učební plán

RVP		ŠVP	
Jazyk a jazyková komunikace		34	34
Cizí jazyk	Anglický jazyk	12	12
Další cizí jazyk	Další cizí jazyk	6	6
Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	16	16
Matematika a její aplikace		17	17
Matematika	Matematika	17	17
Informační a komunikační technologie		4	4
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	4	4
Člověk a společnost		12	12
Dějepis	Dějepis	8	8
Výchova k občanství	Výchova k občanství	4	4
Člověk a příroda		34	34
Přírodopis	Biologie	9,7	9,7
Chemie	Chemie	7,3	7,3
Fyzika	Fyzika	10	10
Zeměpis	Zeměpis	7	7
Umění a kultura		10	10
Hudební výchova	Estetická výchova	10	10
Člověk a zdraví		11	11
Tělesná výchova	Tělesná výchova	11	11
Celková dotace		98	98
Disponibilní dotace		24	24

Volitelné předměty

tercie

Další cizí jazyk

Francouzský jazyk	3
Německý jazyk	3
Ruský jazyk	3

kvarta

Další cizí jazyk

Francouzský jazyk	3
Německý jazyk	3
Ruský jazyk	3

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

- Český jazyk a literatura

Vždy jedna hodina z týdenní dotace je dělená na skupiny, ostatní spojené.

- Anglický jazyk

Je chápán jako první cizí jazyk a jako takový je povinný pro všechny žáky. Všechny hodiny jsou dělené na skupiny zpravidla po 15 žácích.

Další cizí jazyk:- Další cizí jazyk si žák volí z nabídky francouzský, německý nebo ruský jazyk. Otvírají se vždy ty dva jazyky, o které je větší zájem. Všechny hodiny jsou dělené na skupiny.

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

- Matematika

Vždy jedna hodina z týdenní dotace je dělená na skupiny, ostatní spojené.

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

- Informační a komunikační technologie

Předmět integruje stejnojmennou vzdělávací oblast a tématický okruh Digitální technologie ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Předmět je proto v kvartě posílen o polovinu hodiny týdně z hodinové dotace určené RVP ZV pro oblast Člověk a svět práce. Všechny hodiny jsou obvykle (v závislosti na počtu žáků ve třídě) dělené na skupiny.

ČLOVĚK A SPOLEČNOST

- Dějepis

Předmět pokrývá stejnojmenný vzdělávací obor. Všechny hodiny jsou spojené.

- Výchova k občanství

Integruje vzdělávací obor Výchova k občanství vzdělávací oblasti Člověk a společnost a vzdělávací obor Svět práce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Výchova k občanství je proto posílena o jednu polovinu hodiny týdně z hodinové dotace určené RVP ZV pro oblast Člověk a svět práce.

ČLOVĚK A PŘÍRODA

- Fyzika, Chemie, Biologie

Kromě vzdělávacích oborů Fyzika, Chemie a Přírodopis vzdělávací oblasti Člověk a příroda integrují tyto předměty tématický okruh Práce s laboratorní technikou ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Předměty jsou proto posíleny shodně v tercii a kvartě vždy o jednu třetinu hodiny týdně (tj. celkem 2 hodiny) z hodinové dotace určené RVP ZV pro vzdělávací oblast Člověk a svět práce. Výuka předmětů probíhá v celé třídě, laboratorní práce jsou dělené na skupiny.

- Zeměpis

Předmět pokrývá stejnojmenný vzdělávací obor. Všechny hodiny jsou spojené.

UMĚNÍ A KULTURA

- Estetická výchova

Integruje oba vzdělávací obory vzdělávací oblasti Umění a kultura, hodiny jsou mezi Hudební a Výtvarnou výchovu rozděleny takto:

Hudební výchova - od 1. do 4. ročníku 1 hodina týdně - celkem 4

Výtvarná výchova - 1. a 2. roč. - 2 hodiny týdně, 3. a 4. roč - 1 hodina týdně - celkem 6

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

- Tělesná výchova

Předmět integruje oba vzdělávací obory (Výchova ke zdraví, Tělesná výchova) vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Hodiny jsou děleny zpravidla na skupiny chlapci/dívky

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Pro výuku této vzdělávací oblasti není zaveden speciální předmět. Obsah je realizován v předmětech Výchova k občanství (tematický okruh Svět práce), Fyzika, Chemie a Biologie (Práce s laboratorní technikou) a Informační a komunikační technologie (Digitální technologie).

Hodinová dotace pro oblast Člověk a svět práce (celkem 3 hod.) je využita takto:

Výchova k občanství - 1/2 hodiny v kvartě,

Informační a komunikační technologie - 1/2 hodiny v kvartě) a

Fyzika, Chemie a Biologie (celkem 2 hod. - po jedné třetině v každém z těchto předmětů v tercii a kvartě).

DISPONIBILNÍ ČASOVÁ DOTACE

Z 24 hodin DČD je 6 využito na výuku druhého cizího jazyka, dohromady 11 hodinami jsou posíleny předměty fyzika, biologie, chemie a zeměpis ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, po dvou hodinách je přidáno matematice, informačním a komunikačním technologiím, o jednu hodinu je posílena výuka českého jazyka, dějepisu a tělesné výchovy.

NEPOVINNÉ PŘEDMĚTY

Jsou vypisovány dle aktuálního zájmu žáků a personálních možností školy. Jsou plně v kompetenci ředitele školy. (Aktuálně vyhlášené nepovinné předměty jsou obsaženy v každoroční příloze č. 4.)

5 Učební osnovy

Škola	Gymnázium, Ústí nad Orlicí, T. G. Masaryka 106, T.G. Masaryka 106, Ústí nad Orlicí, PSČ 562 01		
Název ŠVP	ŠVP 6 pro nižší ročníky osmiletého studia - zpracovaný podle RVP ZV		
Platnost	od 1. 9. 2018	Délka studia v letech:	9
Název RVP	RVP G nižší 4leté gymnázium	Forma vzdělávání	-

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu, neboť dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje v oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk.

Dovednosti získané ve výuce Českého jazyka a literatury jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Osvojení a užívání českého jazyka jako jazyka mateřského v jeho mluvené i písemné podobě otevírá cestu k poznání a pochopení přírodních i společenských skutečností a duchovního bohatství minulosti i dneška. Vytváří se tak předpoklady k úspěšnému dorozumívání s lidmi tím, že učí interpretovat jejich vyjádření a reagovat na ně, učí však také porozumět sám sobě, své roli v různých komunikačních situacích, nalézt vlastní místo mezi vrstevníky i ve společnosti. Vede k formování hodnotové orientace a k citlivému a esteticky účinnému vnímání okolního světa i sebe sama.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni, analyzovat je a kriticky posuzovat jejich obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat a hodnotit také formální stránku textů a jejich výstavbu.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a k poznávání a rozlišování jeho dalších forem. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvíjení potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy a jejich shody a odlišnosti, třídít je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora i formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepcce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím Dramatické výchovy, zařazené jako doplňující obor vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k

jazyku v rámci interkulturní komunikace

- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a realití zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Úroveň A2: Rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Umí jednoduchým způsobem popsat svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho/jejích nejnáléhavějších potřeb.

Úroveň A1: Rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky umí odpovídat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoci.

5.1.1 Český jazyk a literatura

prima	sekunda	tercie	kvarta
4+1	4	4	3
Mgr. Jiřina Doležalová	Mgr. Jiřina Doležalová	Mgr. Jiřina Doležalová	Mgr. Jiřina Doležalová

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahem Českého jazyka a literatury je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru český jazyk a literatura stanovených v RVP ZV. Mezi vyučovacími předměty má stěžejní postavení. Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech.

Předmět Český jazyk a literatura má školním učebním plánem v nižších ročnících osmiletého studia stanovenou týdenní hodinovou dotaci

Jedna hodina týdně je vždy dělená na skupiny.

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do tří složek:

- jazyková výchova
- slohová a komunikační výchova
- literární výchova

Vyučování českému jazyku a slohu vede žáky k dokonalejšímu ovládnutí spisovného jazyka, k rozvíjení mluveného a psaného vyjadřování. Svým obsahem a zaměřením přispívá k vytváření osobního vztahu žáků k jazyku jako důležité složce národní kultury a k poznávání rozvoje současného jazyka. Jádrem vlastního vyučování je rozvíjení vyjadřovacích schopností žáků, které je založeno na praktickém stylizačním výcviku projevu / mluvní cvičení, slohové práce / a opírá se o nezbytné teoretické poznatky. Výuka jazykové výchovy probíhá ve spojené třídě a hodině slohové a komunikační výchovy je věnována jedna hodina týdně dělená na skupiny.

Při vyučování literatury žáci získají přehled o literárních žánrech, nahlédnou i do dějin literatury. Osvojením literárněvědních poznatků a prací s uměleckými texty pak prohloubí své interpretační schopnosti, které by měly vést k celkové kultivaci žákovy osobnosti. Výuka probíhá v rámci celé třídy jednu hodinu týdně.

Naším hlavním cílem je:

- rozvíjení kultivovaného písemného a ústního projevu;
- vyjádření reakcí a pocitů žáků;
- pochopení sociální role v různých komunikačních situacích;
- orientace při vnímání okolního světa i sebe sama;
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, poznání záměru autora, hlavní myšlenky;
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků;
- využívání různých zdrojů informací / slovníků, encyklopedií, katalogů, internetu / pro
- rozšíření znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání;
- rozšiřování slovní zásoby.

Vyučovací předmět je úzce spjat s dramatickou výchovou (literaturou, slohem), dějepisem (např. obdobím Velkomoravské říše – misijní činností Konstantina a Metoděje, husitstvím, obdobím národního obrození), informačními a komunikačními technologiemi (komunikační prostřednictvím elektronické pošty).

Předmětem prolínají tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova – mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení, poznávání lidí dle příběhů, mezilidské vztahy, řešení problémů,...
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – poznávání života v jiných zemích /deníky, cestopisy/, renesance, romantismus,...
- Multikulturní výchova - Češi a národní obrození, rozvrstvení jazyka,...
- Mediální výchova – výběr literatury, mediální sdělení a jeho hodnocení, reklama, zpravodajství, média v každodenním životě, školní časopis,...

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Český jazyk a literatura využíváme k dosahování klíčových kompetencí tyto specifické strategie:

Kompetence k učení:

- seznamujeme žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem;
- vedeme žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování;
- předkládáme žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech;

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy;
- vedeme žáky k tomu, aby odhalili chyby v textu a odůvodnili správné řešení;
- vedeme žáky k vyhledávání vhodných informací k řešení problémů;
- vedeme žáky k uvážlivému rozhodování.

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k tomu, aby se účinně zapojovali do diskuzí a vhodně obhajovali své názory;
- pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřujeme slovní zásobu žáků;
- nabízíme žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraných literárních textů;
- vedeme žáky ke správné, srozumitelné stavbě slohových celků;
- vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků.

Kompetence sociální a personální:

- vytváříme příležitost k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy;
- dodáváme žákům sebedůvěru;
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc;

Kompetence občanské:

- seznamujeme žáky s naším slovesným uměním a vysvětlujeme jim jejich význam;
- vedeme žáky k udržování našich tradic, k ochraně kulturního i historického dědictví;
- podporujeme v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby;
- motivujeme žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních.

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní;
- vedeme žáky k přípravě a udržování jejich učebního prostoru.

prima

Garant předmětu: Mgr. Jiřina Doležalová, 4+1 týdně, P

1. Obecné poučení o jazyce

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje s pomocí Slovníku spisovné češtiny obecnou češtinu, spisovnou češtinu a nářečí • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • vyhledává ve Slovníku spisovné češtiny jednotlivé výrazy, ověřuje si jejich význam věcný i gramatický, jejich spisovnost a hovorovost 		Učivo Obecné poučení o jazyce Nářečí a nadnářeční útvary Spisovný jazyk Seznámení s jazykovými příručkami, Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. Zvuková stránka jazyka

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • umí spisovně vyslovit česká a běžně cizí slova • výrazně čte se správnou intonací 		Učivo Hláska a písmeno Výslovnost hlásek a skupin hlásek Slovní a větný přízvuk Zvuková stránka věty: větná melodie, důraz, tempo a pauzy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

3. Tvoření slov

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • pozná slova, která jsou slohotvorně příbuzná • uvědomuje si pravopisné jevy vycházející ze stavby slova a své znalosti aplikuje při psaní textu • k danému slovu doplní slova odvozená • vytvoří slova složená a rozliší je od slov odvozených • nahradí vyznačená slova přejatá českými ekvivalenty 		Učivo Tvoření slov: odvozování, slovotvorný rozbor, slova příbuzná Stavba slova: morfemický rozbor, tvarotvorný rozbor Střídání hlásek při odvozování: samohlásky, souhlásky Pravopis slova: <ul style="list-style-type: none"> • zdvojené souhlásky • skupiny bě-bje, pě, vě-vje, mě-mně • předpony s-/se-, z-/ze-, vz-/vze- • předložky s/se, z/ze • psaní í/ý, í/ý
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

prima

4. Tvarosloví

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • správně třídí druhy slov ohebných a rozlišuje i slova neohebná, pokud jde o jednoznačné případy • skloňuje správně podstatná a přídavná jména, číslovky a méně obtížná zájmena • stupňuje přídavná jména • časuje pravidelná slovesa, pomocná slovesa v rodě činném • přiřadí slovo ke slovnímu druhu • určí slovní druh u slov odvozených od stejného základového slova • užije ve větách slova v náležitých tvarech množného čísla (slova jsou uvedena v č.j. v 1.p.) • zařadí slova vyznačená v textu ke slovním druhům (stejně slovo může mít ve větě různou slovnědruhou platnost) 		Podstatná jména Přídavná jména Zájmena Číslovky Slovesa	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

5. Skladba

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje větu jednoduchou a souvětí • orientuje se ve stavbě věty jednoduché • rozlišuje základní větné členy • rozlišuje řeč přímou a nepřímou 		Větná stavba Základní větné členy (podmět, přísudek, shoda přísudku s podmětem, shoda přísudku s několikanásobným podmětem) Rozvíjející větné členy: předmět, příslovečné určení (místa, času způsobu), přívlastek (shodný, neshodný) Věta jednoduchá a souvětí Tvoření vět Stavba textová (přímá řeč)	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

6. Studium textu

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • po přečtení textu vybere z nabízených možností ty, které vyjadřují některý z názorů pisatele textu • odliší v jednoduchém textu názor autora či postavy od faktů • čte text s porozuměním • umí formulovat nejdůležitější myšlenky textu • umí vytvořit osnovu jednoduchého textu • odpoví si nad informačním zdrojem na otázku o jeho důvěryhodnosti, u získaného údaje hledá další pramen pro ověření • najde v textu prvky (motivy nebo jazykové prostředky), které naznačují, co chce komunikační partner svou promluvou říct, kam směřuje) • rozpozná, zda předložený text nese převážně znaky stylu odborného, publicistického (žurnalistického), uměleckého či prostěsdělovacího 		Členění textu - osnova, výpisek, výtah Encyklopedická hesla Reklamní a propagační texty Reprodukce textu	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

prima

7. Vypravování

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá pravopis morfologický a slovtvorný a pravopis běžných vlastních jmen umí vyprávět vlastní zážitek umí vyprávět děj a popsat jednoduchý pracovní postup komunikuje přiměřeně v běžných komunikačních situacích dokáže odlišit přímou a nepřímou řeč najde chybnou formulaci (nejednoznačné místo, stylistickou chybu) a navrhne vhodnou úpravu rozpozná v textu místo, kde je zřetelně porušena jeho soudržnost a navrhuje úpravu před odevzdáním svého textu zajišťuje kontrolu správnosti pomocí příruček, konzultací a dalších/jiných zdrojů vytvoří krátký smysluplný text; vysvětlí, komu je určen a jaký záměr má vyjádřit; svoje tvrzení doloží konkrétními jazykovými prostředky užitými v textu 		Učivo Kompozice Jazykové prostředky Řeč přímá a nepřímá
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace <i>Komunikace v běžných komunikačních situacích - dialog</i>	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

8. Popis

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> umí popsat konkrétní věc, osobu umí vyprávět děj a popsat jednoduchý pracovní postup 		Učivo Kompozice, jazykové prostředky Popis předmětu, budovy,... Popis děje, popis pracovního postupu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

9. Krátké informační útvary

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> osvojuje si základní normy písemného vyjadřování, zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu 		Učivo Zpráva, oznámení, korespondence / dopis, objednávka /
Průřezová témata MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Stavba mediálních sdělení <i>Slohové práce</i>	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

10. Literární druhy a žánry

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších rozlišuje základní druhy rýmu najde v textu básnická pojmenování navrhne, ke kterému literárnímu druhu by mohl patřit čtený text odliší, zda uvedený text je próza, poezie, nebo drama 		Učivo Literární druhy Literární žánry Verš, rým, personifikace
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

prima

11. Lidová slovesnost

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> navrhne, ke kterému literárnímu druhu by mohl patřit čtený text odliší, zda uvedený text je próza, poezie, nebo drama 		Hádky, rozpočítadla, slovní hříčky,...
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

12. Základy literární teorie

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> umí formulovat nejdůležitější myšlenky textu rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších podle svých schopností volně reprodukuje text, případně tvoří vlastní literární text na dané téma rozlišuje poezii lyrickou a epickou rozlišuje základní druhy rýmu najde v textu básnická pojmenování sdělí své dojmy z uměleckého díla a zformuluje důvody, proč se mu líbilo či nelíbilo, nebo čeho si na díle cení a proč 		Námět, téma, motiv, hrdina, vypravěč, jazykové prostředky, zvukové prostředky poezie
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

13. Druhy lyriky

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> navrhne, ke kterému literárnímu druhu by mohl patřit čtený text odliší, zda uvedený text je próza, poezie, nebo drama 		Píseň, báseň, Lyrika milostná, přírodní, vlastenecká, úvahová,...
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

14. Epické žánry

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> podle svých schopností volně reprodukuje text, případně tvoří vlastní literární text na dané téma zvládá dramatizaci jednoduchého textu rozlišuje poezii lyrickou a epickou rozeznává rozdíl mezi bájí a pověstí jmenuje (bez přefikávání celého děje) hlavní postavy přečteného příběhu, řekne, kde se odehrává, stručně vystihne hlavní děj, případně které hlavní děje se proplétají - odliší vedlejší děj od hlavního vyhledá místa, kde je vyjádřen pohled a názor vypravěče a kde je vyjádřen pohled nebo názor postavy 		Pohádka, bajka Báje, mýtus Pověsti - národní, regionální Legenda
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí Četba, diskuze	Dějepis prima Nejstarší lidské civilizace Starověké Řecko Starověký Řím	

prima

15. Čtenářské besedy

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> sdělí své dojmy z uměleckého díla a zformuluje důvody, proč se mu líbilo či nelíbilo, nebo čeho si na díle cení a proč 			
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

sekunda

Garant předmětu: Mgr. Jiřina Doležalová, 4 týdne, P

1. Tvarosloví

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a se Slovníkem spisovné češtiny, vyhledává v nich mluvnické a gramatické významy slova tvorí správné tvary přídavných jmen a číslovek umí skloňovat pravidelné tvary podstatných jmen umí zvolit vhodný tvar zájmena jenž umí tvořit slovesné tvary rozlišuje neohebné slovní druhy a umí je vhodně používat vyslovuje správně předložková spojení 		Slova ohebná: podstatná jména přídavná jména zájmena číslovky slovesa Slova neohebná - příslovce	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

2. Vlastní jména

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> píše pravopisně správné tvary jmen, koncovky sloves a příslovce píše správně velká písmena u vlastních jmen místních, názvů institucí, států, národností 		Pravidla pravopisu vlastních jmen - osobní a zeměpisná Funkce vlastních jmen	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

sekunda

3. Tvoření a význam slov

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a umí z textu doložit jednotlivé způsoby obohacování slovní zásoby vnímá slovo jako základní stavební jednotku zná pojem sousloví umí používat běžná rčení vnímá a uvědomuje si mnohoznačnost a jednoznačnost slov umí tvořit synonyma, homonyma, antonyma odlišuje v textu fakta od názorů odlišuje objektivní a subjektivní sdělení volí vhodné komunikační prostředky pro danou komunikační situaci ovládá zásady tvoření slov prokáže schopnost interpretovat význam / porozumět významu přeneseného pojmenování vybere z nabídky slovo, které je přeneseným pojmenováním 	<p>Význam slov: slovo, věcný význam slov, sousloví a rčení Slova jednoznačná a mnohoznačná Synonyma, homonyma, antonyma Odborné názvy Způsoby obohacování slovní zásoby (odvozování, skládání, zkracování)</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. Skladba

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje větu jednočlennou a dvojčlennou rozlišuje věty podle obsahu rozlišuje všechny větné členy a dokáže zachytit vztah mezi nimi využívá spisovný jazyk v projevu psaném i mluveném spojí větné členy do skladebních dvojic nahradí jednoduchý větný člen větným členem několikanásobným, správně doplní interpunkční znaménko nebo spojku doplní slovo podle naznačených syntaktických vztahů a určí doplněný větný člen (podmět, přísudek, předmět, přívlastek, příslovečné určení místa, času, způsobu) 	<p>Věty s podměttem a věty bez podměttemu, větné ekvivalenty Shoda přísudku s podměttem Druhy vět podle funkce Věta jednoduchá Větné členy a vedlejší věty:</p> <ul style="list-style-type: none"> podmět, VV podměttná přísudek, VV přísudková předmět, VV předměttná příslovečné určení (místa, času, způsobu, míry, prostředku, původce děje, zřetele, příčiny, účeku, podmínky, přípustky), VV příslovečné přívlastek, VV přívlastková doplněk, VV doplňková <p>Několikanásobné větné členy</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. Vypravování

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> odlišuje spisovný a nespisovný projev 	<p>Kompozice Jazykové prostředky</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. Popis, charakteristika, životopis

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> uspořádá části textu tak, aby byla dodržena logická návaznost či dějová posloupnost formuluje vlastní názory na umělecké dílo vytvoří souvislý a srozumitelný text, v němž se svou myšlenkou nebo pocitem a s vlastním záměrem osloví adresáta, kterého si sám zvolí. Délku textu přizpůsobí potřebě svého sdělení. 	<p>Popis uměleckých děl Popis pracovního postupu, návody Popis osoby, charakteristika - kompozice, jazykové prostředky Životopis - kompozice (strukturovaný, souvislý, životopis známé osobnosti)</p>

sekunda

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

7. Výtah

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyhledá v textu klíčová slova osvojuje si základní normy písemného vyjadřování, zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu posoudí, zda je daná informace obsažena v textu vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku vytvoří/zapiše krátké shrnutí jednoduchého textu nebo vybere hlavní informaci z nabízených možností 	Výtah

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Stavba mediálních sdělení <i>Slohové práce</i>		

8. Epické žánry

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní žánry literatury zvládá dramatizaci textu formuluje vlastní názory na přečtený text výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text uvede vedle internetových vyhledávačů (Google aj.) další zdroje, v nichž může najít určitý typ informace rozpozná v textu místa, která se liší od běžného dorozumívání svou formou, a vysvětlí, jak na něj místo působí (i bez použití termínů) vyjádří s pomocí učitele hlavní myšlenku díla (literárního, filmového, divadelního) uvede základní znaky několika běžných žánrů, doloží svůj názor několika příklady, nejlépe z vlastní četby vyjádří s pomocí učitele hlavní myšlenku díla (literárního textu, filmu, divadelního kusu) 	Aforismus, anekdota Povídky, novely, romaneto Epos, román

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí <i>Četba, referáty</i> Mezilidské vztahy		

9. Lyrická poezie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v základních literárních pojmech uvede vedle internetových vyhledávačů (Google aj.) další zdroje, v nichž může najít určitý typ informace 	Verš, sloka Personifikace, přirovnání, básnický přívlastek, metafora Druhy rýmu, rytmus Lyrická báseň, sonet, epigram, óda

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sekunda

10. Lyrickoepické žánry

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní žánry literatury • formuluje vlastní názory na přečtený text • výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text • orientuje se v základních literárních pojmech 		Balada Romance Poema
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

11. Drama

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • formuluje vlastní názory na umělecké dílo • jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní žánry literatury • zvládá dramatizaci textu • formuluje vlastní názory na přečtený text • výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text • orientuje se v základních literárních pojmech 		Monolog, dialog Komedie, tragédie, činohra Opera, opereta, muzikál, melodram
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

12. Divadlo a film, televizní tvorba

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • formuluje vlastní názory na umělecké dílo • zvládá dramatizaci textu • formuluje vlastní názory na přečtený text • výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text 		Divadelní, filmová a televizní tvorba - specifika
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

13. Žánry věcné literatury

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • odlišuje v textu fakta od názorů • odlišuje objektivní a subjektivní sdělení • volí vhodné komunikační prostředky pro danou komunikační situaci • formuluje vlastní názory na umělecké dílo • vyhledá v textu klíčová slova • formuluje vlastní názory na přečtený text • uvede vedle internetových vyhledávačů (Google aj.) další zdroje, v nichž může najít určitý typ informace • posoudí, zda je daná informace obsažena v textu 		Seznámení s žánry věcné literatury
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sekunda

14. Čtenářské besedy

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní žánry literatury • formuluje vlastní názory na přečtený text • výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text • rozpozná v textu místa, která se liší od běžného dorozumívání svou formou, a vysvětlí, jak na něj místo působí (i bez použití termínů) • vyjádří s pomocí učitele hlavní myšlenku díla (literárního, filmového, divadelního) • uvede základní znaky několika běžných žánrů, doloží svůj názor několika příklady, nejlépe z vlastní četby • vyjádří s pomocí učitele hlavní myšlenku díla (literárního textu, filmu, divadelního kusu) 		Učivo
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

Garant předmětu: Mgr. Jiřina Doležalová, 4 týdně, P

1. Obecné výklady o českém jazyce

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje v textu slova spisovná, nespisovná, hovorová, nářeční • má povědomí o jazykové kultuře • umí začlenit český jazyk do skupiny slovanských jazyků. • vhodně užívá spisovné komunikační prostředky vzhledem ke svému záměru • pojmenuje běžné rozdíly mezi tím, jak se vyjadřuje soukromě a jak je vhodné mluvit na veřejnosti • v textu odliší jazykové prostředky útvarů národního jazyka (např.: spisovný jazyk x obecná čeština; spisovný jazyk x obecná čeština; spisovný jazyk x dialekt apod.) • nahradí typicky nespisovné vyjádření spisovným • posoudí vhodnost, či nevhodnost užití jazykových prostředků různých útvarů národního jazyka např. v umělecké literatuře, divadelní hře, veřejném projevu apod. 		Učivo Čeština jako jeden ze slovanských jazyků Jazyková kultura Práce s textem
Průřezová témata MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita Referát	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

2. Slovní zásoba

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> zná způsoby obohacování slovní zásoby pracuje s odbornými názvy umí správně vyslovovat běžně používaná cizí slova, rozumí jejich významu umí vyhledávat v jazykových příručkách informace o významu a tvarech cizích slov umí vyhledat obtížnější tvary zná běžně používaná pořekadla, rčení a přísloví vhodně užívá spisovné komunikační prostředky vzhledem ke svému záměru dorozumívá se jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci 		Učivo Obohacování slovní zásoby Slova cizího původu, jejich výslovnost a pravopis Víceslovná pojmenování Rčení, přísloví
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků: Anglický jazyk tercie Výslovnost Německý jazyk Výslovnost	přesahy z učebních bloků:

3. Tvarosloví

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> poznává druhy slov skloňuje a vhodně používá zájmena umí skloňovat běžně používaná slova cizího původu a cizí vlastní jména umí správně používat různé tvary sloves umí určit vid a rod sloves umí vytvořit podstatné a přídavné jméno slovesné zvládá pravopis cizích slov a cizích vlastních jmen umí rozčlenit souvětí interpunkčními znaménky ovládá základní pravidla psaní velkých písmen 		Učivo Druhy slov Cizí vlastní jména Slovesa být, jíst, vědět, slovesný vid Pravopis koncovek jmen a sloves Neohebné slovní druhy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. Skladba

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> rozdlišuje všechny větné členy rozdlišuje a používá všechny druhy přívlastků, zná přístavek orientuje se ve stavbě souvětí správně tvoří věty a souvětí a využívá je při komunikaci vybere z několika vzorců ten, který odpovídá zadanému souvětí; žák vybere k zadanému vzorci z několika souvětí to, které je jím znázorněno 		Učivo Stavba větná: Věta s podměttem, věta bez podmětu, větný ekvivalent Zápor Základní větné členy Rozvíjející větné členy (přísloušné určení, přívlastek shoný, neshodný, volný, těsný, postupně rozvíjející několikanásobný) Několikanásobné větné členy a významový poměr mezi složkami v několikanásobném větném členu (slučovací, stupňovací, odporovací, vylučovací, důsledkový) Větné členy v přístavkovém vztahu Znázornění stavby věty jednoduché Souvětí podřadné Souřadně spojené věty vedlejší Stavba textová Souvětí souřadné Významový poměr mezi větami hlavními (slučovací, stupňovací, odporovací, vylučovací, příčinný/důvodový, vysvětlovací, důsledkový) Psaní čárek v souvětí
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

5. Charakteristika literární postavy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • správně uspořádá informace v textu a umí vhodně svázat jednotlivé části textu – používá znalosti větné stavby • vhodně využívá gramatických poznatků při tvorbě textu • vytvoří vlastní krátký prozaický nebo veršovaný text se zajímavým tématem a působivým vyjadřováním, které odpovídá tématu i záměru žáka jako autora, svůj záměr a volbu žánrové formy vysvětlí jako dodatek k textu 	Kompozice Jazykové prostředky

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. Subjektivně zabarvený popis

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vhodně využívá gramatických poznatků při tvorbě textu 	Kompozice Jazykové prostředky

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

7. Útvary informačního stylu

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • zpětně zhodnotí, zda ve svém projevu hovořil přiměřeným tempem, zda vhodně frázoval, zda jeho intonace odpovídala druhým vět, zda všechna slova zřetelně vyslovoval • využívá základy studijního čtení • formuluje hlavní myšlenky textu • samostatně připraví text referátu • po krátkém čase narozmyšlenou o výběru tématu a o způsobu přednesené pronese souvislou a převážně spisovnou řečí krátké sdělení o něčem, čemu by ostatní měli podle něho věnovat pozornost • pojmenuje běžné rozdíly mezi tím, jak se vyjadřuje soukromě a jak je vhodné mluvit na veřejnosti • odlišuje v médiích informační prameny, které mají rysy profesionální, od těch, které jsou zřetelně osobní • vyhledá v odborné publikaci místa, která pojednávají o zadaném pojmu 	Výklad - kompozice, jazykové prostředky Výtah Referát

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

8. Úvaha

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • správně uspořádá informace v textu a umí vhodně svázat jednotlivé části textu – používá znalosti větné stavby • vhodně využívá gramatických poznatků při tvorbě textu 	Úvaha

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

9. Některé důležité písemnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vhodně užívá spisovné komunikační prostředky vzhledem ke svému záměru vhodně využívá gramatických poznatků při tvorbě textu dorozumívá se jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci vytvoří vlastní krátký prozaický nebo veršovaný text se zajímavým tématem a působivým vyjadřováním, které odpovídá tématu i záměru žáka jako autora, svůj záměr a volbu žánrové formy vysvětlí jako dodatek k textu pojmenuje běžné rozdíly mezi tím, jak se vyjadřuje soukromě a jak je vhodné mluvit na veřejnosti 		Přihláška Objednávka Pozvánka Žádost
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

10. Vývoj literatury do konce 19. st.

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zná v základních obrysech historii počátků písemnictví na našem území má přehled o uplatnění českého jazyka ve středověké literatuře je informován o vlivu renesance a baroka na vývoj literatury má základní znalosti o českém národním obrození zná významné české spisovatele 19. stol. umí formulovat základní znaky romantismu a realismu a zná některé významné představitele orientuje se v přečteném textu vyhledává znaky typické pro literární směry rozpozná výrazné rysy vypravěčského stylu, kterými se úryvek liší od neutrálního, neprofesionálního podání nějaké funkce vyhledává informace z literární historie 		Stručný průřez dějinami literatury se zaměřením na četbu a rozbor několika vybraných děl z daného období (do konce 19. st.) Nejstarší slovesné útvary - pranostiky, rčení, zařikavádla Staroslověnská literatura - Čína, Egypt, Řecko, Řím Středověká literatura na našem území a ve světě - Kosmas Renesance a humanismus - Shakespeare, Cervantes, Villon Baroko a klasicismus - Molière Národní obrození - Erben, Tyl Romantismus - Mácha, Poe Literatura 2. poloviny 19. st. - Neruda, Němcová
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>Četba, referát</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Vnímání autora mediálních sdělení <i>Četba, referát</i>	Dějepis sekunda Raný středověk v českých zemích Vrcholný středověk v českých zemích Gotická kultura tercie Český stát v pozdním středověku a na počátku novověku Barokní kultura	

kvarta

kvarta

Garant předmětu: Mgr. Jiřina Doležalová, 3 týdne, P

1. Obecné výklady o jazyce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá svých znalostí k vytvoření jazykového projevu podle komunikační situace 	Jazyková norma Kultura jazyka a řeči Jazyk a komunikace Vývoj českého jazyka

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. Zvuková stránka jazyka

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> správně vyslovuje česká slova výrazně čte se správnou intonací 	Hláskosloví Spisovná výslovnost Zvuková stránka věty

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

3. Význam slova

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> správně chápe významy slov uvědomuje si vztahy mezi slovy a je schopen této znalosti využít při komunikaci v krátké ukázce najde nespisovné výrazy a nahradí je výrazy spisovnými nahradí výrazy zjevně nevhodné pro jeho komunikační záměr výrazy vhodnějšími 	Slova nadřazená, podřazená, souřadná Slova jednoznačná a mnohoznačná Synonyma, antonyma, homonyma Odborné názvy Rozvrstvení slovní zásoby

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. Tvoření slov

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá pravopis 	Stavba slova a tvoření slov Pravopis související se stavbou slova a s tvořením slov

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

5. Tvarosloví

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • pozná přechodníky a odliší jejich druhy • vyslovuje správně česká a běžně užívaná cizí slova 		Slovní druhy Slovesa a jejich tvary, třídy a vzory Přechodníky Pravopis kocovek jmen a sloves Skloňování obecných jmen přejatých Skloňování cizích vlastních jmen
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. Skladba

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • umí správně vytvářet věty jednoduché a složité souvětí • orientuje se ve stavbě věty jednoduché a souvětí, uvědomuje si vztahy mezi větnými členy a větami v souvětí • odliší a umí použít vsuvku, samostatný větný člen • respektuje hlavní zásady českého slovosledu 		Stavba větná Věta jednoduchá Vztahy mezi slovy ve větě (vztah přístavkový) Základní větné členy Rozvíjející větné členy Výrazy, které nejsou větnými členy Větné členy rozvítené, nerozvítené, souřadně spojené Věty s podmíněním, věty bez podmíněním, větné ekvivalenty Samostatný větný člen, osamostatnělý větný člen, elipsa Věta a souvětí Souvětí podřadné Čárka ve větě jednoduché a v souvětí podřadném Český slovosled Stavba textová Souvětí souřadné Čárky v souvětí Vsuvka Prostředky návaznosti v jazykových projevech
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

7. Sloh, slohotvorní činitelé, mluvené a psané texty

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • využívá svých znalostí k vytvoření jazykového projevu podle komunikační situace • komunikuje v běžných komunikačních situacích • osvojuje si normy písemného vyjadřování, zvládá grafickou úpravu textu • vhodně využívá jazykové prostředky • vybere z nabízených možností text, který je pro danou komunikační situaci nejvhodnější • zvládá práci s textem • zvládá základní normy písemného vyjadřování a grafickou úpravu textu 		Slohotvorní činitelé Mluvené a psané texty Oficiálnost projevu a formální vyjadřování Sloh a funkce textů
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

8. Tiskopisy, životopis

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> osvojuje si normy písemného vyjadřování, zvládá grafickou úpravu textu odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj 		Učivo Práce s textem Sledování masmédií Chyby v komunikaci Neobjektivní informace Životopis
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků: Výchova k občanství kvarta Jak se ucházet o práci

9. Úvaha, proslov

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> vhodně využívá jazykové prostředky vybere z nabízených možností text, který je pro danou komunikační situaci nejvhodnější 		Učivo Kompozice, jazykové prostředky
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

10. Diskuse, publicistické útvary

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> zapojuje se do diskuse, řídí ji, zná pravidla dialogu zvládá práci s textem umí vytvořit text, v němž jasně, souvisle formuluje své myšlenky zvládá základní normy písemného vyjadřování a grafickou úpravu textu najde výrazný prostředek manipulace v textu zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu rozpozná alespoň jeden cíl sledovaný autorem textu zaujme kritický postoj k cílům manipulace (k záměrům manipulátora) rozhodne podle komunikační situace, zda je namístě mluvit spisovně změní své uvolněné nespisovné vyjadřování v řeč kultivovanou, se stylově neutrálními a společensky přijatelnými výrazy a s uspořádanou stavbou vyprávění, když se obrací k osobě váženější a v situacích formálních bez konfliktů a podstatných nedorozumění se zapojí do řízené diskuse 		Učivo Zprávy, úvodníky, komentáře Reportáž Fejeton Recenze
Průřezová témata MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení <i>Četba, diskuze</i> Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality <i>Diskuze</i> Tvorba mediálního sdělení <i>Slohové práce</i> Práce v realizačním týmu <i>Časopis</i>	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

11. Dějiny literatury - 20 a 21. století

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • samostatně vyhledává informace v nejrůznější literatuře • je informován o literárních směrech na přelomu století • posoudí, zda je text svým podáním spíše realistický, nebo romantický, spíše starobylý, nebo moderní, spíše citový, nebo intelektuální. Ke zjištění přidá jako příklad jméno některého autora písičného podobně a uvede přibližné období jeho působení (určí půlstoletí). • zná významné autory literatury 20.stol. 		<p>Stručný průřez dějinami literatury se zaměřením na charakteristiku doby, na četbu a rozbor několika vybraných děl z daného období (20. a 21. st.)</p> <p>Literatura 1. pol. 20. st. (světová - Saint-Exupéry) Literatura 1. pol. 20. st. (česká - Bezruč, Čapek, Poláček) Světová literatura 2. pol. 20. st. (Tolkien, Rowlingová) Česká literatura 2. pol. 20. st. (Hrabal, Pavel, Werich) Exilová a samizdatová literatura (Kundera, Škvorecký) Současná literatura (21. století)</p>
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Dějepis kvarta České země po roce 1848

5.1.2 Anglický jazyk

prima	sekunda	tercie	kvarta
3	3	3	3
Mgr. Petr Borovička	Mgr. Petr Borovička	Mgr. Petr Borovička	Mgr. Petr Borovička

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět realizuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Cizí jazyk, který je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, vymezené v RVP ZV.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Anglický jazyk je první cizí jazyk a má na nižším stupni gymnázia v každém ročníku hodinovou dotaci tři hodiny týdně (po 45 minutách). Výuka probíhá ve třídách dělených na dvě skupiny (většinou 15+15 studentů). Cílem výuky je vytvořit u žáků předpoklady pro mezikulturní komunikaci v rámci Evropy a světa, naučit je užívat jazyk k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem.

Výuka je cílena na :

- rozvoj komunikativní kompetence
- rozšíření celkového kulturního obzoru
- rozvoj intelektuální, etické, emocionální a estetické složky osobnosti žáka
- rozvíjení učebních strategií

Důraz je kladen na komunikativní schopnosti žáků, čemuž je podřízena i veškerá výuka gramatiky. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Musí rovněž porozumět čtenému textu, který svým obsahem odpovídá jejich jazykové úrovni.

Výuka se zaměřuje na všechny jazykové dovednosti : psaní, čtení s porozuměním, poslech s porozuměním a komunikaci.

V hodinách se žáci seznamují s realitami zemí, jež tímto jazykem hovoří. Znalost jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubuje jejich toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace mezi nimi.

Nižší stupeň osmiletého gymnázia navazuje na výuku angličtiny na základní škole, procvičuje se větná skladba, pozornost se věnuje poslechu a popisování jednoduchých dějů. Výuka anglického jazyka probíhá aspoň jednou týdně v jazykové učebně, vybavené audiovizuální technikou a opírá se o britskou angličtinu. Žáci se seznamují i s odlišnými výrazy a výslovností americké angličtiny.

Vyučuje se výhradně podle moderních anglických učebnic, které splňují podmínky Evropského referenčního rámce, odpovídají požadavkům kladeným na ŠVP a svým obsahem jsou přizpůsobeny dané věkové kategorii. Anglické kurzy obsahují v každé úrovni učebnici a pracovní sešity. Ty jsou velmi pestré, zábavné, motivující, plné doplňkových materiálů, které vedou ke zpracovávání Projektů na probíraná témata.

Do předmětu Anglický jazyk budou zařazena následující průřezová témata :

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova (MV)

- Multikulturalita
- Princip sociálního smíru a solidarity

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Anglický jazyk využíváme k dosahování klíčových kompetencí tyto strategie:

Kompetence k učení:

- vedeme žáka k tomu, aby uměl používat učebnice cizojazyčného kurzu, rozuměl zadání cvičení, orientoval se ve Students' Booku i Work Booku, uměl používat slovník a reagoval na cizojazyčné pokyny
- vytváříme pracovní návyky, vedeme jej k tomu, aby se připravoval z hodiny na hodinu, psal domácí úkoly, pracoval samostatně s pracovním sešitem
- vedeme jej k tomu, aby si uvědomoval důležitost znalosti cizích jazyků, aby byl aktivní, otevřený a nebál se klást otázky
- povzbuzuje jej, aby byl velmi aktivní a přiměřeně ctíždostivý v získávání nových znalostí
- neustále žáka motivujeme a učíme ho, aby objektivně hodnotil své výkony
- na konci každé lekce budeme pravidelně zařazovat standardizované testy
- vedeme žáka ke kreativě a vyžadujeme zpracovávání projektů na probíraná témata za použití počítače

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáka tak, aby byl aktivní, dokázal zobecňovat, dokázal na základě příkladů vytvářet gramatická pravidla, nepřebíral pasivně dané formulace, ale byl schopen si je vytvářet sám
- dbáme na to, aby žák dokázal samostatně vyhledat materiály k zadanému projektu a byl schopen je individuálně zpracovat jak obsahově, tak i výtvarně
- povzbuzujeme žáka, aby byl vynalézavý a originální
- pomáháme mu, aby se snažil řešit problémové úkoly, buď jednotlivě, nebo ve skupině, přičemž musí respektovat názor spolužáka
- vedeme žáka k tomu, aby byl schopen formulovat svůj názor, z obecných příkladů vytvářel své vlastní, individuální, písemné i ústní projevy

Kompetence komunikativní:

- připravujeme žáka na to, aby zvládl písemný i ústní projev do úrovně Pre- Intermediate (nižší střední).
- důsledně dbáme na výslovnost a opravujeme chyby.
- stále zdůrazňujeme to, aby se žák nebál mluvit i s chybami a bral je jako prostředek ke zdokonalení se. Opravy učitele musí brát jako nápomoc.
- striktně prosazujeme schopnost simulovat rozhovory na běžná témata.
- neustále procvičujeme a snažíme se zautomatizovat rozmanitou škálu tzv. Social English, tj. idiomy běžné v každodenní komunikaci
- žák musí být schopen reagovat na jednoduché otázky a sám je vytvářet
- motivujeme žáky, aby se účastnili jazykových soutěží
- poskytujeme dostatek obrázků, které má žák popisovat
- používáme dostatek poslechových cvičení a vedeme k převyprávění vyslechnutého textu

- nabízíme doplňkové časopisy pro motivaci a rozšiřování komunikativních schopností

Kompetence sociální a personální:

- podporujeme vytváření vlastního názoru, ale vedeme k respektování názoru spolužáka
- podporujeme různé metody práce, práci individuální, ve dvojici, i ve skupině
- neustále se snažíme žáka motivovat

Kompetence občanské:

- vychováváme žáka tak, aby se choval podle společenských norem, chránil své zdraví i zdraví jiných
- pěstujeme kladný vztah k českému národu

Kompetence pracovní:

- jednoznačně vedeme žáka tak, aby byl schopen své cizojazyčné znalosti využít ke své přípravě na budoucí profesi a další vzdělávání
- aby dokázal napsat jednoduchý formální dopis
- aby uměl napsat e-mailovou zprávu
- aby byl schopen velmi jednoduše telefonovat
- aby dokázal požádat o zaslání informací apod.

prima

Garant předmětu: Mgr. Petr Borovička, 3 týdně, P

1. Abeceda, hláskování

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • přečte text přiměřené obtížnosti s občasnými fonetickými nepřesnostmi 		Abeceda, hláskování (vlastní jména, adresy, paměťové hrátky s abecedou)	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

2. Základní číslovky

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • přečte text přiměřené obtížnosti s občasnými fonetickými nepřesnostmi 		Základní číslovky 1-100 a jednoduché početní operace Telefonní čísla	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

3. Člen určitý a neurčitý

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • je schopen vytvořit jednoduché věty a jejich celky a ty následně gramaticky upravit 		Základní pravidla užívání členů Povolání	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

prima

4. Krátké odpovědi

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> je schopen porozumět jednoduchým každodenním obrátům a přiměřeným způsobem na ně reagovat je schopen představit se a podat o sobě základní informace je schopen vyjádřit souhlas a nesouhlas 		Učivo Gramatické krátké odpovědi na A/N otázky Jednoduché zjišťovací rozhovory
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. Výslovnost

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> přečte text přiměřené obtížnosti s občasnými fonetickými nepřesnostmi ve slovníku si ověřuje výslovnost probíraných slovíček 		Učivo Výslovnostní pravidla v anglickém jazyce
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. Rodina

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> v ojedinělých případech je schopen odvodit význam slova z kontextu je schopen používat dvojjazyčný slovník k vyhledání českých ekvivalentů pro anglická slovíčka ve slovníku si ověřuje výslovnost probíraných slovíček je schopen pomocí jednoduchých vět ústně i písemně podat a prezentovat základní informace o sobě, své rodině a přátelích je schopen představit se a podat o sobě základní informace 		Učivo Rodinní příslušníci
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

7. Představení osoby

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> porozumí zřetelně a pomalu vyslovované promluvě týkající se okruhu probíraných témat ve slovníku si ověřuje výslovnost probíraných slovíček je schopen pomocí jednoduchých vět ústně i písemně podat a prezentovat základní informace o sobě, své rodině a přátelích je schopen porozumět jednoduchému textu či mluvenému projevu, vybrat podstatné informace a ty písemně nebo ústně sdělit je schopen představit se a podat o sobě základní informace vyplní základní údaje o sobě ve formuláři zapiše/doplní informace o sobě, rodině, zálibách a běžných činnostech 		Učivo Jednoduché údaje o (vlastní) osobě: jméno, věk, povolání, záliby
---	--	--

prima

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH</p> <p>Evropa a svět nás zajímá</p> <p><i>Kulturní stereotypy národností EU a anglicky-mluvícího světa (studentské a internetové prezentace)</i></p> <p>Objevujeme Evropu a svět</p> <p><i>Život studentů ve státech EU (studentské a internetové prezentace)</i></p>		

8. Přítomný čas

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> je schopen pomoci jednoduchých vět ústně i písemně podat a prezentovat základní informace o sobě, své rodině a přátelích je schopen vytvořit jednoduché věty a jejich celky a ty následně gramaticky upravit je schopen porozumět jednoduchému textu či mluvenému projevu, vybrat podstatné informace a ty písemně nebo ústně sdělit 	<p>Přítomný čas prostý slovesa BE</p> <p>Oznamovací věta, otázka, zápor</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

9. Minulý čas

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> porozumí textům v učebnicích a jejich doprovodným audio nahrávkám, najde v textu či poslechu odpověď na adekvátně položenou otázku porozumí zřetelně a pomalu vyslovované promluvě týkající se okruhu probíraných témat v ojedinělých případech je schopen odvodit význam slova z kontextu je schopen používat dvojjazyčný slovník k vyhledání českých ekvivalentů pro anglická slovíčka je schopen porozumět jednoduchému textu či mluvenému projevu, vybrat podstatné informace a ty písemně nebo ústně sdělit 	<p>Minulý čas prostý slovesa BE</p> <p>Oznamovací věta, otázka, zápor</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

10. Vazba Have got

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> je schopen pomoci jednoduchých vět ústně i písemně podat a prezentovat základní informace o sobě, své rodině a přátelích je schopen představit se a podat o sobě základní informace 	<p>Vyjadřování vlastnictví vč. otázky a záporu</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

prima

11. Vyjadřování schopnosti

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> porozumí textům v učebnicích a jejich doprovodným audio nahrávkám, najde v textu či poslechu odpověď na adekvátně položenou otázku je schopen položit jednoduchou otázku za účelem získání potřebné informace 		Učivo Modální sloveso can, otázka a zápor
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

12. Ukazovací zájmena

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> porozumí textům v učebnicích a jejich doprovodným audio nahrávkám, najde v textu či poslechu odpověď na adekvátně položenou otázku 		Učivo Ukazovací zájmena this/that, these/those
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

13. Podstatná jména

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> v ojedinělých případech je schopen odvodit význam slova z kontextu je schopen používat dvojjazyčný slovník k vyhledání českých ekvivalentů pro anglická slovíčka je schopen porozumět jednoduchému textu či mluvenému projevu, vybrat podstatné informace a ty písemně nebo ústně sdělit 		Učivo Počítatelnost podstatných jmen Tvoření množného čísla podstatných jmen Synonyma, antonyma
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sekunda

Garant předmětu: Mgr. Petr Borovička, 3 týdně, P

1. Výslovnost

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> přečte nahlas rozhovory a texty v učebnici s občasnými nepřesnostmi 		Učivo Výslovnost, hláskování, přízvuk, vázání slov, jazykolamy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sekunda

2. Tématické okruhy

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> napiše jednoduchý dopis z(o) výletu, sestaví jednoduchý nákupní seznam, porovná rozdíly (lidé, místa), popíše, jak se lidé a on sám baví porovná stravovací zvyklosti v ČR a ve Velké Británii pisemně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty, sestaví blahopřání zeptá se na osobní údaje, volný stůl, určité jídlo a pití, na barvu, velikost, cenu a způsob platby vyžádá a poskytne osobní informace; osloví druhého člověka a reaguje; pozdraví, představí se, poděkuje, zareaguje na omluvu/díky, poprosí, požádá o službu, informaci, nakoupí si, objedná si v restauraci, vyjádří souhlas a nesouhlas, neporozumění; domluví si schůzku najde konkrétní informace v jednoduchém textu vztahujícím se k běžným tématům 		Učivo Tématické okruhy a slovní zásoba: Jídlo a pití, restaurace, oblékání, nakupování, světařiny a země, Britské ostrovy, USA (zákl. údaje), zábava a volný čas, povolání, osobní dopis, Halloween, Mikuláš, Vánoce, Valentýn, Velikonoce. (V případě změny učebnic cizího jazyka je možné nahradit zmíněná témata jinými.)	
Průřezová témata VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>Příklady zvyků a tradic národů Evropy (studentské a internetové prezentace)</i> Objevujeme Evropu a svět <i>Příklady stylu života Evropanů, život v evropských rodinách (studentské a internetové prezentace)</i>	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

3. Práce se slovníkem

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> ve dvojazyčném slovníku vyhledává neznámá slovíčka z textů a ověřuje si výslovnost 		Učivo Struktura obsáhlých slovníků (stránky věnované gramatice. Tématické řazení)	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

4. Minulý čas

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> porozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na jednoduché otázky pisemně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty, sestaví blahopřání 		Učivo Minulý čas prostý slovesa BE a významových sloves	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

sekunda

5. Podstatná jména

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> přečte nahlas rozhovory a texty v učebnici s občasnými nepřesnostmi porozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovídi na jednoduché otázky pozumí zřetelně a pomalu vyslovované promluvě a konverzaci týkající se každodenního života ve dvojjazyčném slovníku vyhledává neznámá slovíčka z textů a ověřuje si výslovnost 		Počítatelnost podstatných jmen a vyjadřování množství
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. Vyjádření budoucnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> stručně reprodukuje obsah jednoduchého textu, promluvy a konverzace 		Vazba GOING TO
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

7. Stupňování přídavných jmen

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> napiše jednoduchý dopis z(o) výletu, sestaví jednoduchý nákupní seznam, porovná rozdíly (lidé, místa), popíše, jak se lidé a on sám baví písemně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty, sestaví blahopřání 		Stupňování přídavných jmen, srovnávání (vč. vazby AS ... AS)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

8. Modální slovesa

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> napiše jednoduchý dopis z(o) výletu, sestaví jednoduchý nákupní seznam, porovná rozdíly (lidé, místa), popíše, jak se lidé a on sám baví porovná stravovací zvyklosti v ČR a ve Velké Británii 		Použití tvaru HAVE TO
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

9. Frekvenční příslovce

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> napiše jednoduchý dopis z(o) výletu, sestaví jednoduchý nákupní seznam, porovná rozdíly (lidé, místa), popíše, jak se lidé a on sám baví porovná stravovací zvyklosti v ČR a ve Velké Británii stručně reprodukuje obsah jednoduchého textu, promluvy a konverzace 		Frekvenční příslovce s přítomným časem prostým

sekunda

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

Garant předmětu: Mgr. Petr Borovička, 3 týdně, P

1. Výslovnost

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> přečte plynule nahlas i tichým čtením texty v učebnici, časopisech a na Internetu s občasnými nepřesnostmi 	<p>Výslovnost (imitace, opakování) a vázání slov dle učitele a nahrávek rodilých mluvčích jednotlivých textů v učebnici, jazykolamy, přízvuky</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		<p>Český jazyk a literatura</p> <p>tercie</p> <p>Slovní zásoba</p>

2. Tématické okruhy

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> porozumí obsahu jednodušších textů v učebnicích, časopisech, Easy Readers a Internetu s využitím vizuální, umí vyhledat odpovědi na otázky a jednoduše převyprávět text vlastními slovy v angličtině porozumí zřetelně vyslované promluvě v jejím přirozeném tempu týkající se situací z každodenního života věty umí jednoduše mezi sebou logicky propojit a jednoduše modifikovat (spojky, spojovací výrazy) samostatně a krátce reprodukuje obsah a umí vystihnout základní myšlenky obsahu umí správně klást jednoduché otázky na probíraná témata umí vyžádat a poskytnout osobní informace, oslovit druhého člověka a reagovat přiměřenou slovní zásobou s občasnými nepřesnostmi v gramatických strukturách; umí vyjádřit nepochopení dotazu, požádat o zopakování, omluvit se za nedorozumění, domluvit si schůzku porozumí běžným označením a nápisům na veřejných místech 	<p>Tematické okruhy se slovní zásobou:</p> <p>Sport, záliby, rodina počasí, roční období, měsíce, prázdniny, suvenýry, studium, práce, jídlo, pití, zdravé činnosti, části těla, země, zvířata, oblečení, obchody, počítače, smysly, vesmír.</p> <p>(V případě změny učebnic cizího jazyka je možné nahradit zmíněná témata jinými.)</p>

tercie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá (studentské a internetové prezentace) Objevujeme Evropu a svět (studentské a internetové prezentace) Jsme Evropané (studentské a internetové prezentace)</p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita Texty a výukové materiály (studentské a internetové prezentace)</p> <p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí (studentské a internetové prezentace)</p>		

3. Práce se slovníkem

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> umí vyhledávat nové výrazy ve dvojjazyčném slovníku a v jednojazyčném zhruba odhaduje význam 	<p>Hledání a ověřování významů ve slovnících, práce s Minidictionary pro příslušný stupeň učebnice</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		<p>Ruský jazyk tercie Práce se slovníkem</p>

4. Podstatná jména

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> umí napsat dopis, e-mail a fax, kde popisuje každodenní situace ze života, kultury, sportu, historie místa věty umí jednoduše mezi sebou logicky propojit a jednoduše modifikovat (spojky, spojovací výrazy) 	<p>Počítatelnost podstatných jmen a vyjadřování množství</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. Modální slovesa

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> porozumí obsahu jednodušších textů v učebnicích, časopisech, Easy Readers a Internetu s využitím vizuální, umí vyhledat odpovědi na otázky a jednoduše převyprávět text vlastními slovy v angličtině umí napsat dopis, e-mail a fax, kde popisuje každodenní situace ze života, kultury, sportu, historie místa věty umí jednoduše mezi sebou logicky propojit a jednoduše modifikovat (spojky, spojovací výrazy) umí správně klást jednoduché otázky na probíraná témata 	<p>Použití HAVE TO a CAN vč. záporů</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

6. Přítomný čas

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> porozumí obsahu jednodušších textů v učebnicích, časopisech, Easy Readers a Internetu s využitím vizuální, umí vyhledat odpovědi na otázky a jednoduše převyprávět text vlastními slovy v angličtině porozumí zřetelně vyslované promluvě v jejím přirozeném tempu týkající se situací z každodenního života umí napsat dopis, e-mail a fax, kde popisuje každodenní situace ze života, kultury, sportu, historie místa věty umí jednoduše mezi sebou logicky propojit a jednoduše modifikovat (spojky, spojovací výrazy) 		Učivo Přítomný čas průběhový, vč. otázky a záporu a použití
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

7. Vyjádření budoucnosti

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> s občasnými nepřesnostmi odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu samostatně a krátce reprodukuje obsah a umí vystihnout základní myšlenky obsahu 		Učivo Vazba GOING TO a použití WILL
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

8. Stupňování přídavných jmen

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> porozumí obsahu jednodušších textů v učebnicích, časopisech, Easy Readers a Internetu s využitím vizuální, umí vyhledat odpovědi na otázky a jednoduše převyprávět text vlastními slovy v angličtině s občasnými nepřesnostmi odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu umí napsat dopis, e-mail a fax, kde popisuje každodenní situace ze života, kultury, sportu, historie místa samostatně a krátce reprodukuje obsah a umí vystihnout základní myšlenky obsahu umí správně klást jednoduché otázky na probíraná témata 		Učivo Popis a stupňování přídavných jmen, srovnávání (vč. vazby AS ... AS)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

9. Předpřítomný čas

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> porozumí obsahu jednodušších textů v učebnicích, časopisech, Easy Readers a Internetu s využitím vizuální, umí vyhledat odpovědi na otázky a jednoduše převyprávět text vlastními slovy v angličtině porozumí zřetelně vyslované promluvě v jejím přirozeném tempu týkající se situací z každodenního života s občasnými nepřesnostmi odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu umí napsat dopis, e-mail a fax, kde popisuje každodenní situace ze života, kultury, sportu, historie místa 		Učivo Předpřítomný čas prostý, vč. otázky a záporu a použití
--	--	--

tercie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

10. Tvořivé psaní

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> umí napsat dopis, e-mail a fax, kde popisuje každodenní situace ze života, kultury, sportu, historie místa věty umí jednoduše mezi sebou logicky propojit a jednoduše modifikovat (spojky, spojovací výrazy) písemně odpoví na krátká sdělení nebo otázky v běžných situacích 	E-mail, dotazník, neformální dopis, životopis, zpráva, popis sportu, pohled, jídelní lístek, popis osoby, návod, vyjádření názoru

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

Garant předmětu: Mgr. Petr Borovička, 3 týdně, P

1. Výslovnost

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> čte hlavní a doplňkové texty, ukázky literárních děl v učebnici, texty o kultuře jiných národů 	Výslovnost, plynulé čtení, intonace, přízvuky

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. Tématické okruhy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí obsahu jednoduchých článků z časopisů, rozhovorů, literárních úryvků, dotazníků, reklam, dopisů a recenzí; umí odpovídat na otázky, hledat odpovědi na ně a umí najít a opravit chybné odpovědi a nepřesnosti v textu porozumí různým mluvčím, jednoduchým rozhovorům a textům, odhaduje význam slov dokáže odvodit význam slov a doplnit chybějící informace v textu, odhaduje význam slov z kontextu porovná zvyky a život v anglicky mluvících zemích umí vyjádřit souhlas a nesouhlas s mluvčím, překvapení, požádat o zopakování sdělení mluví o svých zálibách, dovede si naplánovat volný čas, telefonovat a reagovat na návrhy, požádat o dovolení, nakupovat a smlouvat o ceně, vyjadřovat své názory 	Tématické okruhy, slovní zásoba: volný čas, osobnosti zvyky, roční období, nakupování, vynálezy, technika, móda, hudba reálie: Skotsko, Nový Zéland, Londýn. V případě změny učebnic cizího jazyka je možné nahradit zmíněná témata jinými.

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH</p> <p>Evropa a svět nás zajímá</p> <p><i>Příklady srovnání kultur, tradic a zvyků (studentské a internetové prezentace)</i></p> <p>Objevujeme Evropu a svět</p> <p><i>Příklady ze života anglicky-mluvicích zemí, Londýn (studentské a internetové prezentace)</i></p>		

3. Tvoření slov

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ve výkladovém slovníku umí hledat neznámá slova z textů, ověřuje si výslovnost, rozpozná slovní druhy a podle nich vybere význam 	Práce se slovními druhy

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. Práce se slovníkem

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> dokáže odvodit význam slov a doplnit chybějící informace v textu, odhaduje význam slov z kontextu ve výkladovém slovníku umí hledat neznámá slova z textů, ověřuje si výslovnost, rozpozná slovní druhy a podle nich vybere význam 	Strategie učení se slovní zásobě, vedení slovníčku neznámých slov

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. Přítomné časy

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí obsahu jednoduchých článků z časopisů, rozhovorů, literárních úryvků, dotazníků, reklam, dopisů a recenzí; umí odpovídat na otázky, hledat odpovědi na ně a umí najít a opravit chybné odpovědi a nepřesnosti v textu porozumí různým mluvcím, jednoduchým rozhovorům a textům, odhaduje význam slov připraví osnovu, s předem připravenou slovní zásobou napíše osobní dopis, příběh, popis události, inzerát, zprávu, recenzi, atd. umí podat informaci o obsahu jednoduchého textu nebo konverzace na téma anglicky mluvící země, jejich zvyky, atd. 	Přítomný čas prostý a průběhový, vč. srovnání

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. Předpřítomný čas

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí obsahu jednoduchých článků z časopisů, rozhovorů, literárních úryvků, dotazníků, reklam, dopisů a recenzí; umí odpovídat na otázky, hledat odpovědi na ně a umí najít a opravit chybné odpovědi a nepřesnosti v textu porozumí různým mluvcím, jednoduchým rozhovorům a textům, odhaduje význam slov dokáže odvodit význam slov a doplnit chybějící informace v textu, odhaduje význam slov z kontextu 	Předpřítomný čas, vč. srovnání s minulým časem

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

7. Vyjádření budoucnosti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí obsahu jednoduchých článků z časopisů, rozhovorů, literárních úryvků, dotazníků, reklam, dopisů a recenzí; umí odpovídat na otázky, hledat odpovědi na ně a umí najít a opravit chybné odpovědi a nepřesnosti v textu • porozumí různým mluvčím, jednoduchým rozhovorům a textům, odhaduje význam slov • dokáže odvodit význam slov a doplnit chybějící informace v textu, odhaduje význam slov z kontextu 	<p>Porovnání vyjádření budoucnosti pomocí vazeb GOING TO a WILL</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

8. Stupňování přídavných jmen

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí obsahu jednoduchých článků z časopisů, rozhovorů, literárních úryvků, dotazníků, reklam, dopisů a recenzí; umí odpovídat na otázky, hledat odpovědi na ně a umí najít a opravit chybné odpovědi a nepřesnosti v textu • porozumí různým mluvčím, jednoduchým rozhovorům a textům, odhaduje význam slov • dokáže odvodit význam slov a doplnit chybějící informace v textu, odhaduje význam slov z kontextu • připraví osnovu, s předem připravenou slovní zásobou napíše osobní dopis, příběh, popis události, inzerát, zprávu, recenzí, atd. • porovná zvyky a život v anglicky mluvících zemích 	<p>Popis a stupňování přídavných jmen, srovnávání (vč. vazby AS ... AS)</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

9. Podstatná jména

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí obsahu jednoduchých článků z časopisů, rozhovorů, literárních úryvků, dotazníků, reklam, dopisů a recenzí; umí odpovídat na otázky, hledat odpovědi na ně a umí najít a opravit chybné odpovědi a nepřesnosti v textu • porozumí různým mluvčím, jednoduchým rozhovorům a textům, odhaduje význam slov • dokáže odvodit význam slov a doplnit chybějící informace v textu, odhaduje význam slov z kontextu • připraví osnovu, s předem připravenou slovní zásobou napíše osobní dopis, příběh, popis události, inzerát, zprávu, recenzí, atd. • porovná zvyky a život v anglicky mluvících zemích 	<p>Podstatná jména a vyjadřování množství (vč. výrazů all/none, both/neither, another, other, the other)</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

10. Tvořivé psaní

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> ve výkladovém slovníku umí hledat neznámá slova z textů, ověřuje si výslovnost, rozpozná slovní druhy a podle nich vybere význam připraví osnovu, s předem připravenou slovní zásobou napíše osobní dopis, příběh, popis události, inzerát, zprávu, recenzi, atd. umí napsat osobní dopis, popis, inzerát, recenzi na film popíše událost chronologicky, popíše své plány napiše příběh jako sled událostí s vhodnými spojovacími výrazy 		Učivo Popis domu, události, jednoduché internetové stránky, dotazník, popis přístroje
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

11. Reálie

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> porovná zvyky a život v anglicky mluvících zemích 		Učivo Texty z lekcí v učebnici, texty z Culture Corner, video, internet
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5.1.3 Francouzský jazyk

prima

sekunda

tercie

kvarta

0+3

0+3

Mgr. Helena Křížová

Mgr. Helena Křížová

Charakteristika předmětu

Předmět Francouzský jazyk je jako druhý cizí jazyk volitelným předmětem. Na nižším stupni gymnázia má školním učebním plánem stanovenou hodinovou dotaci 0+0+3+3.

Výuka probíhá ve třídách dělených na dvě skupiny (většinou přibližně 15 +15 studentů).

Cílem výuky je vytvořit u žáků předpoklady pro mezikulturní komunikaci v rámci Evropy a světa, naučit je užívat jazyk k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem.

Výuka je cílena na :

- rozvoj komunikativní kompetence
- rozšíření celkového kulturního obzoru
- rozvoj intelektuální, etické, emocionální a estetické složky osobnosti žáka
- rozvíjení učebních strategií

Důraz je kladen na komunikativní schopnosti žáků, čemuž je podřízena i veškerá výuka gramatiky. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Musí rovněž porozumět čtenému textu, který svým obsahem odpovídá jejich jazykové úrovni.

Výuka se zaměřuje na všechny jazykové dovednosti : psaní, čtení s porozuměním, poslech s porozuměním a komunikaci.

V hodinách se žáci seznamují s reáliemi zemí, jež tímto jazykem hovoří. Znalost jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubuje jejich toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace mezi nimi.

Vyučuje se podle moderních metod, které splňují podmínky Evropského referenčního rámce, odpovídají požadavkům kladeným na ŠVP a svým obsahem jsou přizpůsobeny dané věkové kategorii. Vyučovací metody

obsahují v každé úrovni učebnici a pracovní sešity. Ty jsou velmi pestré, zábavné, motivující, plné doplňkových materiálů.

Do předmětu Francouzský jazyk jsou zařazena následující průřezová témata :

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova

- Multikulturalita
- Princip sociálního smíru a solidarity

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Francouzský jazyk využíváme k dosahování klíčových kompetencí tyto strategie:

Kompetence k učení:

- vedeme žáka k tomu, aby uměl používat učebnice cizojazyčných metod, rozuměl zadání cvičení, uměl používat slovník a reagoval na cizojazyčné pokyny
- vytváříme pracovní návyky, vedeme jej k tomu, aby se připravoval z hodiny na hodinu, psal domácí úkoly, pracoval samostatně s pracovním sešitem
- vedeme jej k tomu, aby si uvědomoval důležitost znalosti cizích jazyků, aby byl aktivní, otevřený a nebál se klást otázky
- povzbuzuje jej, aby byl velmi aktivní a přiměřeně ctižádostivý v získávání nových znalostí
- neustále žáka motivujeme a učíme ho, aby objektivně hodnotil své výkony
- na konci každé lekce budeme pravidelně zařazovat standardizované testy
- vedeme žáka ke kreativitě a vyžadujeme zpracovávání projektů na probíraná témata za použití počítače

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáka tak, aby byl aktivní, dokázal zobecnovat, dokázal na základě příkladů vytvářet gramatická pravidla, nepřebíral pasivně dané formulace, ale byl schopen si je vytvářet sám
- dbáme na to, aby žák dokázal samostatně vyhledat materiály k zadanému projektu a byl schopen je individuálně zpracovat jak obsahově, tak i výtvarně
- povzbuzujeme žáka, aby byl vynalézavý a originální
- pomáháme mu, aby se snažil řešit problémové úkoly, buď jednotlivě, nebo ve skupině, přičemž musí respektovat názor spolužáka
- vedeme žáka k tomu, aby byl schopen jednoduše formulovat svůj názor v ústním i písemném projevu

Kompetence komunikativní:

- připravujeme žáka na to, aby zvládl písemný i ústní projev na dané úrovni
- důsledně dbáme na výslovnost a opravujeme chyby
- stále zdůrazňujeme to, aby se žák nebál mluvit i s chybami a bral je jako prostředek ke zdokonalení se, opravy učitele musí brát jako nápomoc
- striktně prosazujeme schopnost simulovat rozhovory na běžná témata
- neustále procvičujeme idiomy běžné v každodenní komunikaci
- žák musí být schopen reagovat na jednoduché otázky a sám je vytvářet
- motivujeme žáky, aby se účastnili jazykových soutěží
- používáme dostatek poslechových cvičení a vedeme k převyprávění vyslechnutého textu
- nabízíme doplňkové časopisy pro motivaci a rozšiřování komunikativních schopností

Kompetence sociální a personální:

- snažíme se o příjemnou pracovní atmosféru ve třídě
- podporujeme vytváření vlastního názoru, ale vedeme k respektování názoru spolužáka
- žák by měl být asertivní, přitom ohleduplný, slušný a ochoten pomoci
- podporujeme různé metody práce, práci individuální, ve dvojici, i ve skupině
- neustále se snažíme žáka motivovat

Kompetence občanské:

- vedeme žáka k tomu, aby si byl vědom svých práv, ale zároveň důsledně plnil své školní povinnosti
- vychováváme žáka tak, aby se choval podle společenských norem, chránil své zdraví i zdraví jiných
- vedeme žáka k ochotě pomáhat slabším a postiženým
- pěstujeme kladný vztah k českému národu

Kompetence pracovní:

- jednoznačně vedeme žáka tak, aby byl schopen své cizojazyčné znalosti využít ke své přípravě na budoucí profesi a další vzdělávání
- aby dokázal napsat jednoduchý dopis
- aby uměl napsat e-mailovou zprávu
- aby byl schopen velmi jednoduše telefonovat
- aby dokázal požádat o zaslání informací apod.

tercie

Garant předmětu: Mgr. Helena Křížová, 0+3 týdně, V

1. Francie

Očekávané výstupy		Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • žák si osvojí základní pravidla výslovnosti <i>osvojení základních fonetických pravidel, která žákovi umožní porozumět jednoduchým verbálním pokynům učitele a porozumět jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy</i> <i>otázky jsou pokládány pomalu s pečlivou výslovností</i> • rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje <i>žák použije základní zdvořilostní obraty v pomalu vedených rozhovorech</i> <i>žák poskytne konkrétní jednoduché informace o předmětech, činnostech a na podobné informace se zeptá</i> • porozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům, zákazům na informačních tabulích v běžných situacích <i>Žák porozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, zákazům na informativních tabulích.</i> 		<p>úvod do jazyka - poznáváme Francii, města fonetický kurz - pozdravy, oslovení, dotaz na jméno, národnost</p> <p>sloveso etre podstatná jména + člen pravidelná slovesa -er</p>	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	
<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané <i>práce s mapou Evropy, Evropská unie</i></p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita <i>evropské země, naši sousedé křestní jména česká a francouzská</i></p>		<p>Zeměpis tercie Evropa</p>	
		přesahy z učebních bloků:	

tercie

2. Evropská unie

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> žák si osvojí základní pravidla výslovnosti <i>osvojení základních fonetických pravidel, která žákovi umožní porozumět jednoduchým verbálním pokynům učitele a porozumět jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy</i> <i>otázky jsou pokládány pomalu s pečlivou výslovností</i> rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje <i>žák použije základní zdvořilostní obraty v pomalu vedených rozhovorech</i> <i>žák poskytne konkrétní jednoduché informace o předmětech, činnostech a na podobné informace se zeptá</i> 		Učivo určit místo osoby hovořit o zemích, městech a situovat je na mapě napsat několik vět o své zemi, o Francii, o evropských frankofonních zemích a o Evropské unii zápor u sloves pořádek slov ve fr. větě otázka předložky à, en, de množné číslo podst. jmen přídavná jména - rod, číslo, shoda
Průřezová témata VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět <i>práce s mapou Evropy a Francie evropské frankofonní země</i>	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků: Výchova k občanství tercie Evropská integrace

3. předměty, lokalizace

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> žák si osvojí základní pravidla výslovnosti <i>osvojení základních fonetických pravidel, která žákovi umožní porozumět jednoduchým verbálním pokynům učitele a porozumět jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy</i> <i>otázky jsou pokládány pomalu s pečlivou výslovností</i> čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu <i>žák rozpozná známá slova a slovní spojení v krátkém textu, s respektováním základních fonetických pravidel</i> <i>žák porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět k tématům běžného života s vizuální oporou</i> žák rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnici <i>žák porozumí tématu/obsahu krátkého textu, k tématům každodenního života a je podpořen obrazem</i> <i>žák najde konkrétní informace v krátkém jednoduchém textu</i> rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje <i>žák použije základní zdvořilostní obraty v pomalu vedených rozhovorech</i> <i>žák poskytne konkrétní jednoduché informace o předmětech, činnostech a na podobné informace se zeptá</i> rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpoví na otázku <i>žák zachytí konkrétní informace v krátkém jednoduchém textu</i> <i>žák porozumí obsahu velmi krátkého a jednoduchého textu a odpoví na jednoduché otázky k danému textu</i> 		Učivo předměty, barva, počet, jeho vlastník vyjádřit překvapení, podiv vyjádřit, že něco neví lokalizace předmětů člen určitý a neurčitý předložka de po výrazech množství příslovce si - ano číslovky základní 1 - 10
Průřezová témata VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané <i>značky francouzských automobilů a francouzských výrobků</i>	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

4. rodina

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> žák si osvojí základní pravidla výslovnosti <i>osvojení základních fonetických pravidel, která žákovi umožní porozumět jednoduchým verbálním pokynům učitele a porozumět jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy</i> <i>otázky jsou pokládány pomalu s pečlivou výslovností</i> čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu <i>žák rozpozná známá slova a slovní spojení v krátkém textu, s respektováním základních fonetických pravidel</i> <i>žák porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět k tématům běžného života s vizuální podporou</i> žák rozumí jednoduché a zřetelné vyslovené promluvě a konverzaci <i>žák použije základní zdvořilostní obraty ve velmi krátkých rozhovorech</i> <i>žák poskytne konkrétní informace o sobě, o rodině a představí druhé v jednoduchých slovních spojeních a otázkách</i> rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje <i>žák použije základní zdvořilostní obraty v pomalu vedených rozhovorech</i> <i>žák poskytne konkrétní jednoduché informace o předmětech, činnostech a na podobné informace se zeptá</i> rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku <i>žák zachytí konkrétní informace v krátkém jednoduchém textu</i> <i>žák porozumí obsahu velmi krátkého a jednoduchého textu a odpoví na jednoduché otázky k danému textu</i> žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace o sobě, rodině, škole a aktivitách <i>žák se představí, sdělí věk, kde bydlí, co dělá a umí</i> <i>žák sdělí informace o členech rodiny, kamarádech a spolužácích</i> <i>žák popíše skutečnosti, se kterými se běžně setkává</i> 	<p>hovořit o vlastní rodině, o rodině přátele, vytvořit schéma rodinyl věk, povolání - dotaz a odpověď domácí zvířata vyjádřit svůj citový vztah, strach z něčeho</p> <p>avoir přivlastňovací zájmena nesamostatná číslovky základní C'estqui, C'estque Que - co</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

5. povolání ve Francii

<p>Očekávané výstupy</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • žák si osvojí základní pravidla výslovnosti <i>osvojení základních fonetických pravidel, která žákovi umožní porozumět jednoduchým verbálním pokynům učitele a porozumět jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy</i> <i>otázky jsou pokládány pomalu s pečlivou výslovností</i> • žák rozumí jednoduché a zřetelně vyslovené promluvě a konverzaci <i>žák použije základní zdvořilostní obraty ve velmi krátkých rozhovorech</i> <i>žák poskytne konkrétní informace o sobě, o rodině a představí druhé v jednoduchých slovních spojeních a otázkách</i> • rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje <i>žák použije základní zdvořilostní obraty v pomalu vedených rozhovorech</i> <i>žák poskytne konkrétní jednoduché informace o předmětech, činnostech a na podobné informace se zeptá</i> • rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku <i>žák zachytí konkrétní informace v krátkém jednoduchém textu</i> <i>žák porozumí obsahu velmi krátkého a jednoduchého textu a odpoví na jednoduché otázky k danému textu</i> • čte nahlas rozhovory a texty v učebnici s občasnými nepřesnostmi <i>žák rozpozná známá slova a spojení v pomalém a zřetelném projevu</i> <i>žák porozumí významu a smyslu slov, spojení a jednoduchým větám na základě vizuální opory pracuje s daným materiálem</i> <i>žákovi jsou tolerovány občasné fonetické nepřesnosti</i> 	<p>Učivo</p> <p>opakovací lekce - autokorektivní test Francouzi a jejich práce - povolání písničky, básničky</p>	
<p>Průřezová témata</p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA</p> <p>Multikulturalita</p> <p><i>poslech a prezentace francouzských písniček</i> <i>beseda o povoláních ve Francii</i></p>	<p>přesahy do učebních bloků:</p>	<p>přesahy z učebních bloků:</p>

kvarta

Garant předmětu: Mgr. Helena Křížová, 0+3 týdně, V

kvarta

1. Škola

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> reprodukuje písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace <i>žák zachytí konkrétní informace v krátkém jednoduchém poslechu ke každodenním tématům</i> <i>žák porozumí krátkému jednoduchému poslechového textu k danému tématu</i> žák písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty <i>žák se na základě daného textu představí a napíše o své rodině</i> žák sestaví jednoduché ústní či písemné sdělení na dané téma <i>žák zapíše nebo sdělí ústně údaje týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, volného času a jeho aktivit</i> žák rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům <i>žák porozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům na informačních tabulkách, se kterými se setkává v každodenním životě (např. na základě obrázkového materiálu)</i> 		Učivo popsat školu, třídu hovořit o spolužácích a vyučovacích předmětech co se líbí, nelíbí, co rád dělá a nerad dělá, co umí, neumí vyjádřit kvalitu popsat rozvrh hodin napsat dopis příteli o škole, zálibách, předmětech a spolužácích il y a au, du aussi, non plus ukazovací zájmena nesamostatná vazby slovesa parler savoir
Průřezová témata MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita <i>základní informace o školském systému ve Francii a porovnání s českým výměnné pobyty - beseda</i>	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků: Výchova k občanství kvarta Možnosti vzdělávání

2. sport, hudba

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> reprodukuje písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace <i>žák zachytí konkrétní informace v krátkém jednoduchém poslechu ke každodenním tématům</i> <i>žák porozumí krátkému jednoduchému poslechového textu k danému tématu</i> žák stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení a používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník <i>žák odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení či otázky o sobě, své rodině a kamarádech</i> <i>žák napíše o svém okolí a činnostech, které vykonává</i> žák sestaví jednoduché ústní či písemné sdělení na dané téma <i>žák zapíše nebo sdělí ústně údaje týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, volného času a jeho aktivit</i> žák vyžádá jednoduchou formou informaci <i>žák se zeptá na konkrétní informace, které se vztahují k osvojeným tématům</i> <i>žák používá slova, jednoduché věty a slovní spojení</i> 		Učivo volný čas, volnočasové činnosti sporty hudební nástroje popsat svůj víkend, víkend v rodině a víkend svých přátel vést interview, odpovídat na otázky stahování členu le, les s předložkami de, à osobní zájmena samostatná neurčité zájmeno tout dire, faire, aller, prendre, venir
Průřezová témata VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět <i>způsob trávení volného času - informace o mezinárodních sportovních soutěžích - texty Olympijské hry - beseda</i>	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

3. počasí, podnebí

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> reprodukuje písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace <i>žák zachytí konkrétní informace v krátkém jednoduchém poslechu ke každodenním tématům</i> <i>žák porozumí krátkému jednoduchému poslechového textu k danému tématu</i> žák písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty <i>žák se na základě daného textu představí a napíše o své rodině</i> žák stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení a používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník <i>žák odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení či otázky o sobě, své rodině a kamarádech</i> <i>žák napíše o svém okolí a činnostech, které vykonává</i> žák sestaví jednoduché ústní či písemné sdělení na dané téma <i>žák zapíše nebo sdělí ústně údaje týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, volného času a jeho aktivit</i> žák vyžádá jednoduchou formou informaci <i>žák se zeptá na konkrétní informace, které se vztahují k osvojeným tématům</i> <i>žák používá slova, jednoduché věty a slovní spojení</i> žák rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům <i>žák porozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům na informačních tabulích, se kterými se setkává v každodenním životě (např. na základě obrázkového materiálu)</i> 		Učivo vyjádřit čas - hodinu, datum, roční období hovořit o počasí, podnebí ve Francii a u nás denní režim blahopřání, adresa časování -ir ženský rod přídavných jmen - nepravidelnosti stupňování přídavných jmen a příslovcí que spojky si / que écrire
Průřezová témata MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita <i>svátky ve Francii a u nás - práce s texty, obrázkový materiál</i>	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. sporty ve Francii

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> reprodukuje písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace <i>žák zachytí konkrétní informace v krátkém jednoduchém poslechu ke každodenním tématům</i> <i>žák porozumí krátkému jednoduchému poslechového textu k danému tématu</i> žák sestaví jednoduché ústní či písemné sdělení na dané téma <i>žák zapíše nebo sdělí ústně údaje týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, volného času a jeho aktivit</i> žák stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a konverzace <i>žák rozpozná známá slova a slovní spojení v pomalém a zřetelném projevu k osvojeným tématům</i> <i>žák porozumí významu slov, má-li k dispozici vizuální oporu</i> <i>žák porozumí smyslu jednoduchých vět k daným tématům</i> žák vyžádá jednoduchou formou informaci <i>žák se zeptá na konkrétní informace, které se vztahují k osvojeným tématům</i> <i>žák používá slova, jednoduché věty a slovní spojení</i> 		Učivo opakovací lekce - autokorektivní test sport ve Francii popsat návštěvu města, země napsat pozdrav z výletu / cesty popsat týden svého přítele dle záznamu v diáři
---	--	---

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět <i>národní sporty ve Francii a u nás sportovní soutěže - texty, obrázkový materiál</i>		

5.1.4 Německý jazyk

prima	sekunda	tercie	kvarta
		0+3	0+3
		Mgr. Lenka Pešková	Mgr. Lenka Pešková

Charakteristika předmětu

Předmět Německý jazyk je jako druhý cizí jazyk volitelným předmětem. Na nižším stupni gymnázia má školním učebním plánem stanovenou hodinovou dotaci 0+0+3+3.

Výuka probíhá ve třídách dělených na dvě skupiny (většinou 15 +15 studentů). Cílem výuky je vytvořit u žáků předpoklady pro mezikulturní komunikaci v rámci Evropy a světa, naučit je užívat jazyk k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem.

Výuka je cílena na :

- rozvoj komunikativní kompetence
- rozšíření celkového kulturního obzoru
- rozvoj intelektuální, etické, emocionální a estetické složky osobnosti žáka
- rozvíjení učebních strategií

Důraz je kladen na komunikativní schopnosti žáků, čemuž je podřízena i veškerá výuka gramatiky. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Musí rovněž porozumět čtenému textu, který svým obsahem odpovídá jejich jazykové úrovni.

Výuka se zaměřuje na všechny jazykové dovednosti : psaní, čtení s porozuměním, poslech s porozuměním a komunikaci.

V hodinách se žáci seznamují s realitami zemí, jež tímto jazykem hovoří. Znalost jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubuje jejich toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace mezi nimi. Vyučuje se výhradně podle moderních německých učebnic, které splňují podmínky Evropského referenčního rámce, odpovídají požadavkům kladeným na ŠVP a svým obsahem jsou přizpůsobeny dané věkové kategorii.

Do předmětu jsou zařazena následující průřezová témata :

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova

- Multikulturalita
- Princip sociálního smíru a solidarity

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Německý jazyk využíváme k dosahování klíčových kompetencí tyto strategie:

Kompetence k učení:

- vedeme žáka k tomu, aby uměl používat učebnice cizojazyčného kurzu, rozuměl zadání cvičení, uměl používat slovník a reagoval na cizojazyčné pokyny
- vytváříme pracovní návyky, vedeme jej k tomu, aby se připravoval z hodiny na hodinu, psal domácí úkoly,

pracoval samostatně s pracovním sešitem

- vedeme jej k tomu, aby si uvědomoval důležitost znalosti cizích jazyků, aby byl aktivní, otevřený a nebál se klást otázky
- povzbuzuje jej, aby byl velmi aktivní a přiměřeně ctižádostivý v získávání nových znalostí
- neustále žáka motivujeme a učíme ho, aby objektivně hodnotil své výkony
- na konci každé lekce budeme pravidelně zařazovat standardizované testy
- vedeme žáka ke kreativitě a vyžadujeme zpracovávání projektů na probíraná témata za použití počítače

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáka tak, aby byl aktivní, dokázal zobecnovat, dokázal na základě příkladů vytvářet gramatická pravidla, nepřebíral pasivně dané formulace, ale byl schopen si je vytvářet sám
- dbáme na to, aby žák dokázal samostatně vyhledat materiály k zadanému projektu a byl schopen je individuálně zpracovat jak obsahově, tak i výtvarně
- povzbuzujeme žáka, aby byl vynalézavý a originální
- pomáháme mu, aby se snažil řešit problémové úkoly, buď jednotlivě, nebo ve skupině, přičemž musí respektovat názor spolužáka
- vedeme žáka k tomu, aby byl schopen formulovat svůj názor, z obecných příkladů vytvářel své vlastní, individuální, písemné i ústní projevy

Kompetence komunikativní:

- připravujeme žáka na to, aby zvládl písemný i ústní projev
- důsledně dbáme na výslovnost a opravujeme chyby
- stále zdůrazňujeme to, aby se žák nebál mluvit i s chybami a bral je jako prostředek ke zdokonalení se, opravy učitele musí brát jako nápomoc
- striktně prosazujeme schopnost simulovat rozhovory na běžná témata
- neustále procvičujeme idiomy běžné v každodenní komunikaci
- žák musí být schopen reagovat na jednoduché otázky a sám je vytvářet
- motivujeme žáky, aby se účastnili jazykových soutěží
- poskytujeme dostatek obrázků, které má žák popisovat
- používáme dostatek poslechových cvičení a vedeme k převyprávění vyslechnutého textu
- nabízíme doplňkové časopisy pro motivaci a rozšiřování komunikativních schopností

Kompetence sociální a personální:

- snažíme se o příjemnou pracovní atmosféru ve třídě
- podporujeme vytváření vlastního názoru, ale vedeme k respektování názoru spolužáka
- žák by měl být asertivní, přitom ohleduplný, slušný a ochoten pomoci
- podporujeme různé metody práce, práci individuální, ve dvojici, i ve skupině
- neustále se snažíme žáka motivovat

Kompetence občanské:

- vedeme žáka k tomu, aby si byl vědom svých práv, ale zároveň důsledně plnil své školní povinnosti
- vychováváme žáka tak, aby se choval podle společenských norem, chránil své zdraví i zdraví jiných
- vedeme žáka k ochotě pomáhat slabším a postiženým
- pěstujeme kladný vztah k českému národu

Kompetence pracovní:

- jednoznačně vedeme žáka tak, aby byl schopen své cizojazyčné znalosti využít ke své přípravě na budoucí profesi a další vzdělávání
- aby dokázal napsat jednoduchý formální dopis
- aby uměl napsat e-mailovou zprávu
- aby byl schopen velmi jednoduše telefonovat
- aby dokázal požádat o zaslání informací apod.

tercie

tercie

Garant předmětu: Mgr. Lenka Pešková, 0+3 týdně, V

1. Výslovnost

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> čte nahlas rozhovory a texty v učebnici s občasnými nepřesnostmi <p><i>Žák porozumí významu jednoduchých vět, které se vztahují k tématům ze života.</i></p>		Učivo Základní výslovnostní pravidla (1- fonetika- rytmus, intonace, formy výslovnosti)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků: Český jazyk a literatura tercie Slovní zásoba

2. Tématické okruhy

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí obsahu jednoduchých textů, vyhledává známé výrazy a opírá se o znalost mezinárodních slov <i>Pozdravy, představení . Tématické okruhy a slovní zásoba: rodina, povolání, volný čas.</i> hovoří o jídle a nakupování <i>Žák se účastní jednoduchých rozhovorů za použití jednoduchých slovních spojení a otázek.</i> 		Učivo Pozdravy, jídlo a pití, restaurace, povolání, zábava, volný čas (14- oblast veřejná, 17- oblast osobní- rodina a společenské vztahy, trávení volného času, život mimo domov)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

3. Práce se slovníkem

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> vyhledává neznámá slovíčka z textů ve dvojjazyčném slovníku <i>Práce se slovníky a jejich struktura. Různé druhy slovníků. Žák pozná známá slova a spojení, porozumí významu slov a slovních spojení.</i> 		Učivo Struktura slovníků, stránky věnované gramatice (2- pravopis- konvence používané ve slovníku)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

4. Gramatické struktury

Očekávané výstupy		Učivo
		Gramatické struktury: věta oznamovací, tázací, minulý čas, předložky, časování sloves. (3- gramatika- jednoduché slovní tvary, základní vyjádření přítomnosti a minulosti)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. Způsobová slovesa

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> je schopen vybrat vhodné gramatické struktury dle kontextu <i>Osobní zájmena, časování sloves, sloveso být a mít, věta oznamovací, tvorba otázky, zápor nicht a kein, skloňování podstatných jmen, předložky se 3., 4., 3. a 4. pádem. Žák rozpozná známá slova a slovní spojení.</i>		Muset, umět, chtít, smět, mít, mít rád, vědět. (3- gramatika- jednoduché slovní tvary)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. Podstatná jména

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí obsahu jednoduchých textů, vyhledává známe výrazy a opírá se o znalost mezinárodních slov <i>Pozdravy, představení. Tématické okruhy a slovní zásoba: rodina, povolání, volný čas.</i> <ul style="list-style-type: none"> je schopen vybrat vhodné gramatické struktury dle kontextu <i>Osobní zájmena, časování sloves, sloveso být a mít, věta oznamovací, tvorba otázky, zápor nicht a kein, skloňování podstatných jmen, předložky se 3., 4., 3. a 4. pádem. Žák rozpozná známá slova a slovní spojení.</i>		Skloňování podstatných jmen. (3- gramatika- tvary slovních druhů)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

7. Krátké konverzační situace

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyjádří časový údaj <i>Žák použije základní zdvořilostní obraty, zeptá se jednoduchou otázkou na čas.</i> <ul style="list-style-type: none"> hovoří o jídle a nakupování <i>Žák se účastní jednoduchých rozhovorů za použití jednoduchých slovních spojení a otázek.</i> <ul style="list-style-type: none"> nazve části těla, popíše co ho bolí <i>Žák se účastní jednoduchých rozhovorů za použití jednoduchých slovních spojení a otázek.</i> <ul style="list-style-type: none"> hovoří o počasí <i>Žák se zeptá na konkrétní informace, které se týkají tématu.</i> <ul style="list-style-type: none"> žák pozdraví, představí se, své přátele, svoji rodinu <i>Žák použije zdvořilostní obraty, poskytne informace osobě a svým blízcím.</i>		Rozhovory na běžné téma (5- vyjádření souhlasu a nesouhlasu, nutnosti a potřeby; 12- interakce- formální i neformální rozhovor)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

8. Tvořivé psaní

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> napiše stručný text o sobě a své rodině <i>Žák napíše jednoduchá slovní spojení a představí členy své rodiny, uvede co ostatní dělají.</i> 		Učivo Formulace ústní i písemná na jednoduché téma. (8- kratší písemný projev)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

9. jednoduchý poslech

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech <i>Žák zachytí konkrétní informace o osobách, časech, činnostech,...</i> 		Učivo jednoduché poslechy na různá témata (10- čtený či slyšený text-jazykově nekomplikované texty)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

10. čtení jednoduchých nápisů

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> čte orientační tabule a jednoduché nápisy <i>Žák porozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům na informačních tabulích, se kterými se setkává v každodenním životě (např. na základě obrázkového materiálu) Žák najde konkrétní informace v jednoduchém textu vztahujícím se k tématům běžného života.</i> 		Učivo jednoduché nápisy a orientační tabule (13- informace z médií)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

11. vyplnění základních údajů ve formuláři

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> vyplnění jednoduchého formuláře <i>žák porozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům na informačních tabulích, se kterými se setkává v každodenním životě (např. na základě obrázkového materiálu) Žák zapíše informace, které se týkají jeho osoby, rodiny, přátel.</i> 		Učivo vyplnění osobních údajů v základním formuláři, žák doplní informace o sobě a své rodině (14- oblast veřejná-oznámení, formuláře)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

kvarta

Garant předmětu: Mgr. Lenka Pešková, 0+3 týdně, V

1. Porozumění rodilým mluvčím

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí rozhovorům rodilých mluvčích <i>žák zachytí konkrétní situace</i> <i>žák porozumí tomu, o čem pojednává jednoduchý mluvený projev</i>		Poslech rozhovorů a textů /CD, video/.(10- čtený či slyšený text- informační texty)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. Práce se slovníkem

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> překládá texty <i>Systematizace slovní zásoby, přiřazování slov k nadřazeným pojmům.</i> <i>Žák vyhledá konkrétní informace.</i>		Používání různých typů slovníků.(2- pravopis- konvence používané ve slovníku)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

3. Krátké konverzační situace

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> domluví se jednoduchým způsobem v běžných každodenních situacích <i>Tematické okruhy: jídlo, pití, restaurace, povolání, zábava, cestování, lidské tělo.</i> <i>Žák se účastní jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne informace.</i>		Plánování volného času, popis bydlení, sjednání schůzky, u lékaře.(17- oblast osobní- jednoduché vybavení pro sport, život na venkově a ve městě)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. Gramatické struktury

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> překládá texty <i>Systematizace slovní zásoby, přiřazování slov k nadřazeným pojmům.</i> <i>Žák vyhledá konkrétní informace.</i> <ul style="list-style-type: none"> je schopen používat různé gramatické jevy <i>žák porozumí tomu, o čem pojednává text</i>		Perfektum pravidelných a nepravidelných sloves. Vedlejší věty s weil a dass. Skloňování přídavných jmen. (3- jednoduché slovní tvary, základní vyjádření přítomnosti a minulost, rozvitě věty vedlejší)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

5. Tématické okruhy

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> domluví se jednoduchým způsobem v běžných každodenních situacích <i>Tématické okruhy: jídlo, pití, restaurace, povolání, zábava, cestování, lidské tělo.</i> <i>Žák se účastní jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne informace.</i> zeptá se na cestu, vypráví o zájezdu, napíše pohlednici <i>žák popíše své plány, používá spojky (a, ale, protože) a příslovce (pak, nakonec, nejprve)</i> hovoří o jídle a nakupování <i>žák popíše situace z každodenního života ve větách řazených za sebou nebo propojených spojkami</i> 		Učivo Tématické okruhy a slovní zásoba: cestování, dopravní prostředky, na nádraží, v restauraci, nakupování potravin a oblečení. (14- oblast veřejná)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. Informační texty

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí rozhovorům rodilých mluvčích <i>žák zachytí konkrétní situace</i> <i>žák porozumí tomu, o čem pojednává jednoduchý mluvený projev</i> rozumí obsahu jednoduché konverzace <i>žák porozumí obsahu jednoduchého projevu, který se vztahuje k probraným tématům</i> 		Učivo poslech jednoduché a zřetelné konverzace (10- čtený či slyšený text, jazykově nekomplikované texty)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5.1.5 Ruský jazyk

prima

sekunda

tercie

kvarta

0+3

0+3

PhDr. Lenka Pražáková

PhDr. Lenka Pražáková

Charakteristika předmětu

Předmět Ruský jazyk je jako druhý cizí jazyk volitelným předmětem. Na nižším stupni gymnázia má školním učebním plánem stanovenou hodinovou dotaci 0+0+3+3.

Výuka probíhá ve třídách dělených na dvě skupiny (většinou 15 +15 studentů). Cílem výuky je vytvořit u žáků předpoklady pro mezikulturní komunikaci v rámci Evropy a světa, naučit je užívat jazyk k chápání a objevení skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem.

Výuka je cílena na :

- rozvoj komunikativní kompetence
- rozšíření celkového kulturního obzoru
- rozvoj intelektuální, etické, emocionální a estetické složky osobnosti žáka
- rozvíjení učebních strategií

Důraz je kladen na komunikativní schopnosti žáků, čemuž je podřízena i veškerá výuka gramatiky. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Musí rovněž porozumět čtenému textu, který svým obsahem odpovídá jejich jazykové

úrovni.

Výuka se zaměřuje na všechny jazykové dovednosti : psaní, čtení s porozuměním, poslech s porozuměním a komunikaci.

V hodinách se žáci seznamují s reáliemi země, jež tímto jazykem hovoří. Znalost jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubuje jejich toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace mezi nimi.

Vyučuje se výhradně podle moderních učebnic ruštiny, které splňují podmínky Evropského referenčního rámce, odpovídají požadavkům kladeným na ŠVP a svým obsahem jsou přizpůsobeny dané věkové kategorii.

Do předmětu jsou zařazena následující průřezová témata :

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova

- Multikulturalita
- Princip sociálního smíru a solidarity

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Ruský jazyk využíváme k dosahování klíčových kompetencí tyto strategie:

Kompetence k učení:

- vedeme žáka k tomu, aby uměl používat učebnice cizojazyčných metod, rozuměl zadání cvičení, uměl používat slovník a reagoval na cizojazyčné pokyny
- vytváříme pracovní návyky, vedeme jej k tomu, aby se připravoval z hodiny na hodinu, psal domácí úkoly, pracoval samostatně s pracovním sešitem
- vedeme jej k tomu, aby si uvědomoval důležitost znalosti cizích jazyků, aby byl aktivní, otevřený a nebál se klást otázky
- povzbuzuje jej, aby byl velmi aktivní a přiměřeně ctižádostivý v získávání nových znalostí
- neustále žáka motivujeme a učíme ho, aby objektivně hodnotil své výkony
- na konci každé lekce budeme pravidelně zařazovat standardizované testy
- vedeme žáka ke kreativě a vyžadujeme zpracovávání projektů na probíraná témata za použití počítače

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáka tak, aby byl aktivní, dokázal zobecňovat, dokázal na základě příkladů vytvářet gramatická pravidla, nepřebíral pasivně dané formulace, ale byl schopen si je vytvářet sám
- dbáme na to, aby žák dokázal samostatně vyhledat materiály k zadanému projektu a byl schopen je individuálně zpracovat jak obsahově, tak i výtvarně
- povzbuzujeme žáka, aby byl vynalézavý a originální
- pomáháme mu, aby se snažil řešit problémové úkoly, buď jednotlivě, nebo ve skupině, přičemž musí respektovat názor spolužáka
- vedeme žáka k tomu, aby byl schopen jednoduše formulovat svůj názor v ústním i písemném projevu

Kompetence komunikativní:

- připravujeme žáka na to, aby zvládl písemný i ústní projev na dané úrovni
- důsledně dbáme na výslovnost a opravujeme chyby
- stále zdůrazňujeme to, aby se žák nebál mluvit i s chybami a bral je jako prostředek ke zdokonalení se, opravy učitele musí brát jako nápomoc
- striktně prosazujeme schopnost simulovat rozhovory na běžná témata
- neustále procvičujeme idiomy běžné v každodenní komunikaci
- žák musí být schopen reagovat na jednoduché otázky a sám je vytvářet
- motivujeme žáky, aby se účastnili jazykových soutěží
- používáme dostatek poslechových cvičení a vedeme k převyprávění vyslechnutého textu
- nabízíme doplňkové časopisy pro motivaci a rozšiřování komunikativních schopností

Kompetence sociální a personální:

- snažíme se o příjemnou pracovní atmosféru ve třídě
- podporujeme vytváření vlastního názoru, ale vedeme k respektování názoru spolužáka

- žák by měl být asertivní, přitom ohleduplný, slušný a ochoten pomoci
- podporujeme různé metody práce, práci individuální, ve dvojici, i ve skupině
- neustále se snažíme žáka motivovat

Kompetence občanské:

- vedeme žáka k tomu, aby si byl vědom svých práv, ale zároveň důsledně plnil své školní povinnosti
- vychováváme žáka tak, aby se choval podle společenských norem, chránil své zdraví i zdraví jiných
- vedeme žáka k ochotě pomáhat slabším a postiženým
- pěstujeme kladný vztah k českému národu

Kompetence pracovní:

- jednoznačně vedeme žáka tak, aby byl schopen své cizojazyčné znalosti využít ke své přípravě na budoucí profesi a další vzdělávání
- aby dokázal napsat jednoduchý dopis
- aby uměl napsat e-mailovou zprávu
- aby byl schopen velmi jednoduše telefonovat
- aby dokázal požádat o zaslání informací apod.

tercie

Garant předmětu: PhDr. Lenka Pražáková, 0+3 týdně, V

1. Azbuka

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • čte nahlas rozhovory a texty v učebnici s občasnými nepřesnostmi • je schopen psát azbukou 		Učivo Azbuka - srovnání s latinkou
Průřezová témata MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference <i>nový grafický systém</i>	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. Výslovnost a intonace

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • správně vyslovuje a intonuje 		Učivo Přízvuk Intonace v oznamovacích, tázacích a zvolacích větách Rozlišování přízvučných a nepřízvučných slabik Rozlišování tvrdých a měkkých hlásek
Průřezová témata MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference <i>rozdíly ve výslovnosti</i>	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

3. Práce se slovníkem

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • vyhledává neznámá slovíčka z textů v dvojazyčném slovníku 		Učivo Typy a struktura slovníků Gramatické stránky ve slovnících
---	--	---

tercie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Anglický jazyk tercie Práce se slovníkem	

4. Krátké konverzační situace

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> používá vhodná slovní spojení v každodenních situacích rozumí jednoduchým pokynům a otázkám a reaguje na ně rozumí jednoduchým slovům a větám s vizuální oporou 	Představování, pozdrav Telefonický rozhovor Poděkování a omluva Pozvání Jak se to řekne? Vyjádření data Jednoduché otázky a pokyny Jednoduché věty

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita <i>rozdíly při běžných rozhovorech</i>		

5. Slovesa

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> je schopen vybrat a použít správné gramatické struktury 	Časování sloves Zvratná slovesa Slovesa se změnou kmenové souhlásky Sloveso "chtít" Sloveso "být" a "mít" v přítomném čase Některé slovesné vazby

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. Číslovky

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> je schopen vybrat a použít správné gramatické struktury umí vyjádřit základní číselné údaje a datum 	Základní číslovky 1 - 1000 Řadové číslovky Spojení číslovek a podstatných jmen

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

7. Podstatná jména

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> hovoří o sobě a své rodině hovoří o svých zájmech popíše budovu napiše stručný text o sobě, své rodině a svém volném čase je schopen vybrat a použít správné gramatické struktury 	Skloňování podstatných jmen rodu mužského a ženského v jednotném čísle Názvy a vyjadřování profesí Oslovení

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

8. Zájmena

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • správně používá zájmena osobní a přivlastňovací 		Skloňování osobních zájmen Přivlastňovací zájmena	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

9. Reálie

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • zná některé významné osobnosti ruského umění a kultury 		Ruští spisovatelé Ruská hudba Ruské divadlo	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět <i>významné osobnosti ruského umění</i>	Zeměpis tercie Evropa		

10. Tématické okruhy

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • hovoří o sobě a své rodině • hovoří o svých zájmech • popíše budovu • napíše stručný text o sobě, své rodině a svém volném čase 		Já a rodina Škola Zájmy a záliby Povolání Volný čas	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

11. Čtení

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozumí informačním nápisům a pokynům k orientaci 		orientační pokyny a informační nápisy	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

kvarta

Garant předmětu: PhDr. Lenka Pražáková, 0+3 týdně, V

kvarta

1. Slovesa

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> časuje správně nepravidelná slovesa 	Minulý čas sloves Časování dalších nepravidelných sloves Další zvrtná slovesa Další slovesa se změnou kmenu Slovesné vazby

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. Podstatná jména

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> umí skloňovat podstatná jména v obou číslech 	Skloňování podstatných jmen rodu mužského a ženského v jednotném čísle podle dalších vzorů Skloňování podstatných jmen rodu středního Nesklonná podstatná jména Množné číslo podstatných jmen

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

3. Zájmena

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> používá správně tázací zájmena 	Skloňování tázacích zájmen "kdo, co"

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. Předložkové vazby

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zná rozdíly mezi předložkovými vazbami v češtině a ruštině 	Vazby po předložkách "po, podle"

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. Skladba

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> používá infinitivní věty 	Infinitivní věty

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

6. Konverzační situace

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • hovoří o nakupování • umí se zeptat na cestu • rozumí jednoduchým rozhovorům rodilých mluvčích • domluví se jednoduchým způsobem v běžných každodenních situacích 	Vykání Orientace v budově a ve městě, pokyny k orientaci, jednoduché nápisy Nakupování

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference <i>rozdíly v běžných rozhovorech</i>		

7. Reálie

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • plynule a nahlas čte text • je schopen překládat jednoduchý text • umí říct základní informace o památkách Prahy, Moskvy a Petěrburgu 	Sankt - Petěrburg Moskva Praha

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>významná místa v Rusku</i> Objevujeme Evropu a svět <i>významná místa v Rusku</i>	Zeměpis tercie Evropa	

8. Tvořivé psaní

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • napíše jednoduchý text a inzerát • zná základní pravidla korespondence • vyplní formulář • odpoví písemně na jednoduchá sdělení 	Vyprávění Inzerát a formulář Dopisy a odpovědi na jednoduchá písemná sdělení

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5.2 Matematika a její aplikace

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace v základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním od 1. do 9. očníku a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu Číslo a početní operace na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci,

algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit na reálné situace). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrt, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

5.2.1 Matematika

prima	sekunda	tercie	kvarta
4+1	4	4	3+1
Mgr. Marek Hoffmann	Mgr. Marek Hoffmann	Mgr. Marek Hoffmann	Mgr. Marek Hoffmann

Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Matematika svým obsahem zahrnuje všechny tematické okruhy a naplňuje všechny očekávané výstupy vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace.

Předmět má školním učebním plánem stanovenou hodinovou dotaci následovně: V primě 5, v ostatních ročnících 4 hodiny týdně.

Výuka probíhá většinou ve spojené třídě, jedna hodina v týdnu je dělená na dvě skupiny. Tato hodina je určena zejména k procvičování probrané látky a umožňuje učiteli individuálnější přístup k žákům.

V předmětu matematika vyučující průběžně usilují o rozvoj žáků v některých oblastech průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova.

Učitelé se podílí na osobnostním rozvoji, zabývají se rozvojem schopností poznávání (žáky vedou k rozvíjení dovednosti zapamatování, řešení problémů). Žáci jsou vedeni též k rozvoji kreativity (uplatní originální způsoby řešení některých problémů). V oblasti sociálního rozvoje vyučující nepřehlížejí ani témata mezilidských vztahů (vzájemné respektování, dobré vztahy ve třídě atd.), komunikace, kooperace a kompetice (skupinové práce, soutěže).

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Matematika využíváme k dosahování klíčových kompetencí tyto specifické strategie:

Kompetence k učení:

- zadáváme úlohy k samostatnému řešení (v hodině i doma)
- vedeme žáky k odhadování výsledků a následné porovnání s vypočítaným řešením
- zejména v primě a sekundě převážně vyžadujeme paměťové či písemné počítání s celými, desetinnými čísly a se zlomky
- vedeme žáky k účelnému využívání kalkulačtoru (zejména od tercie), upozorňujeme na úskalí spojená s přednostmi početních operací a správností syntaxe
- vyžadujeme, aby žák některé základní vzorce a postupy ovládal z paměti
- vedeme žáky k logickému uvažování a hledání souvislostí a analogií s již dříve zvládnutými typy problémů
- zadáváním celohodinových čtvrtletních prací trénujeme žáky ve zvládnutí většího objemu učiva

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k pozornému čtení textu a pochopení zadaného problému
- klademe otázky, které žákům umožní objevit vztahy a podobnosti s již zvládnutým problémem
- umožňujeme žákům navrhnout různé alternativy řešení problému, společně o něm diskutujeme a vybereme nejvhodnější
- vedeme žáky ke kritickému posouzení vlastních závěrů, rozpoznání případných nesmyslných či absurdních výsledků, objevení chyby a následné korekci
- vyžadujeme po žácích srozumitelně formulovat navrhovaný postup řešení problému, stejně tak interpretovat závěr, ke kterému došli
- občas předkládáme problémy zadané neúplně nebo naopak s přebytečnými údaji, vedeme tím žáky ke kritickému posouzení, jaké údaje potřebuje k vyřešení
- necháváme žáky vyhledávat chybějící informace v tabulkách či jiných zdrojích
- ve vhodných případech zadáváme žákovské projekty

Kompetence komunikativní:

- umožňujeme ve vhodných případech řešit úlohy ve dvojicích či větších skupinách
- zejména u slovně zadaných úloh obvykle vyžadujeme slovně formulovaný závěr (písemně či ústně)
- počítá-li žák u tabule, vyžadujeme po něm vysvětlování prováděných kroků
- vedeme žáky k používání a správnému čtení matematické symboliky
- u vhodných geometrických úloh vyžadujeme stručný symbolický zápis prováděných kroků
- grafické záznamy od žáků vyžadujeme čitelné a srozumitelné, s popisem (např. osy grafu, legenda u statistických diagramů atd.)
- vedeme žáky k tomu, aby se v případě nepochopení nebáli zeptat a vrátit k problému
- vyžadujeme od žáků vyjadřování slušné a zdvořilé jak vzhledem k učitelům, tak spolužákům

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k přesnosti
- vyžadujeme udržování psacích a rýsovacích potřeb v dobrém stavu
- netolerujeme nešetrné zacházení s pomůckami (kalkulačkami, rýs. potřebami, učebnicemi ..)

prima

prima

Garant předmětu: Mgr. Marek Hoffmann, 4+1 týdně, P

1. Opakování z aritmetiky

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> správně zapisuje a čte přirozená a jednoduchá desetinná čísla, rozlišuje pojmy číslo a číslice znázorňuje přirozená čísla na číselné ose, porovnává, zaokrouhluje sčítá, odčítá, násobí a porovnává přirozená čísla dělí přirozená čísla beze zbytku i se zbytkem zapisuje jednoduché zlomky a sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem znázorňuje jednoduchá desetinná čísla sčítá a odčítá desetinná čísla odhaduje výsledky operací s přirozenými a desetinnými čísly zapiše podstatu slovní úlohy a zeptá se na neznámou – přepíše do algebraických výrazů 		Přirozená čísla: Porovnávání přirozených čísel, znázorňování na číselné ose Čísla a číslice Počítání s přirozenými čísly Dělení přirozených čísel beze zbytku a se zbytkem Slovní úlohy Desetinná čísla: Jednoduchá desetinná čísla a operace s nimi, jednoduché zlomky Slovní úlohy s přirozenými, desetinnými a racionálními čísly
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. Opakování z geometrie

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> ovládá základní geometrické pojmy: bod, přímka, úsečka, polopřímka, rovnoběžnost, kolmost včetně jejich označování a symbolického zapisování sestrojí k dané přímce rovnoběžku a kolmici daným bodem přenesou úsečku, sestrojí její střed, narýsuje úsečku dané délky určí a zapiše délku úsečky rozliší a pojmenuje jednoduché rovinné obrazce převádí jednotky délky (m, dm, cm, mm, km) a obsahu (m², dm², cm², mm², a, ha, km²) odhadne a vypočte obvody a obsahy čtverců a obdélníků, aplikuje na jednoduchých úlohách, využívá při analýze praktické úlohy náčrtky, schémata, modely rozliší a pojmenuje jednoduchá tělesa (krychle, kvádr, hranol, jehlan, válec, kužel, koule) a načrtne načrtne a sestrojí síť krychle a kvádrů daných rozměrů vypočte povrch krychle a kvádrů 		Črtání, rýsování a měření základních útvarů (rovnoběžky, kolmice, čtverec, obdélník, kružnice, trojúhelník) Jednotky délky a obsahu - převody Obvody a obsahy (čtverec, obdélník) Geometrická tělesa (základní rozlišení) Síť kvádrů a krychle - povrch Aplikační úlohy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

prima

3. Desetinná čísla

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zakreslí a zapíše část celku zlomkem převádí zlomek se jmenovatelem násobku 10 na desetinné číslo a opačně znázorňuje desetinná čísla na číselné ose sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem zaokrouhluje desetinná čísla s danou přesností sčítá a odčítá desetinná čísla z paměti, písemně i s kalkulačkou převádí jednotky délky, hmotnosti a obsahu násobí desetinná čísla číslem přirozeným i desetinným dělí desetinná čísla číslem přirozeným i desetinným, výsledek udává s požadovanou přesností řeší problémy s využitím operací s desetinnými čísly 		Desetinná čísla, desetinné zlomky a vztahy mezi nimi Tisíciny a milióntiny Sčítání a odčítání desetinných čísel Jednotky délky, hmotnosti a obsahu Násobení a dělení desetinných čísel
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Fyzika prima Veličiny a jejich měření

4. Dělitelnost přirozených čísel

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> aktivně používá pojmy násobek a dělitel, najde všechny dělitele čísla, vypíše několik násobků rozpozná dělitelnost čísla čísly 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10 rozezná prvočíslo a číslo složené, rozloží přirozené číslo na prvočinitele rozlíší čísla soudělná a nesoudělná určí největší společný dělitel a nejmenší společný násobek dvou až tří čísel řeší jednoduché problémy využívající hledání společných dělitelů a společných násobků stručně zapíše podstatu slovní úlohy, zeptá se na neznámou, zvolí správný postup řešení problému 		Znaky dělitelnosti 2, 3, 4, 5, 10, 100 Prvočíslo, číslo složené, soudělnost Násobek, dělitel Nejmenší společný násobek, největší společný dělitel Aplikační úlohy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. Úhel a jeho velikost

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vlastními slovy definuje úhel jako část roviny vymezené dvěma polopřímkami se společným počátkem popíše úhel, vyznačí úhel, ovládá několik prvních písmen řecké abecedy odhaduje a úhloměrem měří velikost úhlu (i nekonvexního), správně symbolicky zapíše velikost úhlu, sestrojí úhel zadané velikosti převádí úhlové jednotky (stupně, minuty, orientačně vteřiny) sčítá a odčítá velikosti úhlů početně, určuje poloviční a dvojnásobný úhel, využívá součet vnitřních úhlů trojúhelníku přenesení úhel, sestrojí osu úhlu, graficky sčítá a odčítá úhly, bez pomoci úhloměru sestrojí úhly o velikosti 60°, 90°, 30°, jejich násobků a polovin podle velikosti třídí úhly na ostré, pravé, tupé, přímé a nekonvexní rozpozná úhly vrcholové, vedlejší, souhlasné a střídavé, popíše a využívá jejich vlastnosti 		Úhel a jeho velikost, měření velikosti úhlu, přenášení úhlu, osa úhlu Dvojice úhlů - vrcholové, vedlejší, souhlasné a střídavé Konstrukce úhlu dané velikosti (s úhloměrem i bez něj) Sčítání a odčítání úhlů - grafické i početní

prima

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Zeměpis prima Planeta Země	Zeměpis prima Planeta Země

6. Trojúhelník

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozezná vnitřní a vnější úhly v trojúhelníku, dovede je vyznačit a popsat ovládá běžné označení vrcholů, stran a vnitřních úhlů trojúhelníku rozliší trojúhelník ostroúhlý, pravouhlý a tupouhlý, popíše vlastnosti rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku ovládá vztah pro součet velikostí vnitřních úhlů v trojúhelníku, vypočte velikost chybějícího úhlu načrtne a sestrojí trojúhelník, zná-li délky jeho stran, ověří, zda výsledek odpovídá zadání sestrojí těžnice a výšky trojúhelníku, změří a zapíše jejich délky vepíše a opíše zadanému trojúhelníku kružnici, aplikuje na jednoduchých praktických úlohách 	<p>Vlastnosti trojúhelníku - vnitřní a vnější úhly, součet vnitřních úhlů, trojúhelníková nerovnost, Základní konstrukce trojúhelníku (sss) Výšky a těžnice, střední příčky, kružnice vepsaná a opsaná</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

7. Osová souměrnost

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpozná shodné útvary (např. pomocí průsvitky), rozliší přímou a nepřímou shodnost načrtne a sestrojí obraz bodu a jednoduchého útvaru v osově souměrnosti, ovládá pojem samodružný bod najde osu souměrnosti dvou jednoduchých souměrně sdružených útvarů rozpozná útvar osově souměrný a určí jeho osu (osy) souměrnosti uvede příklady osově souměrných útvarů ve svém okolí 	<p>Shodnost - přímá a nepřímá Osová souměrnost - konstrukce bodu a útvaru, samodružné body Osově souměrné útvary</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Fyzika sekunda Světelné jevy

8. Krychle a kvádr

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> načrtne krychli a kvádr, sestrojí jejich průměty podle pravidel volného rovnoběžného promítání, používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, tělesová a stěnová úhlopříčka načrtne a sestrojí síť krychle a kvádru daných rozměrů rozpozná, zda obrazec je sítí krychle či kvádru, zdůvodní převádí jednotky obsahu (km², m², dm², cm², mm², ha) a jednotky objemu (m³, dm³, cm³, mm³, l, ml) ovládá vzorce pro povrch a objem krychle a kvádru, aplikuje je při výpočtech povrchů a objemů využívá výpočet povrchu a objemu v praktických úlohách; nejprve odhaduje výsledek 	<p>Zobrazení krychle a kvádru, sítě těchto těles Jednotky obsahu a objemu Povrch a objem krychle a kvádru Aplicační úlohy</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Fyzika prima Veličiny a jejich měření	Fyzika prima Veličiny a jejich měření

prima

9. Racionální čísla

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • správně čte čísla zapsaná ve tvaru zlomku • zapisuje, rozšiřuje, krátí a porovnává zlomky, najde základní tvar zlomku • vyjadřuje desetinné číslo zlomkem a naopak • sčítá a odčítá zlomky • zobrazuje zlomky na číselné ose 	Čtení a zápis zlomku Vztah mezi zlomky a desetinnými čísly Zobrazení na číselné ose, porovnávání zlomků Početní operace se zlomky (sčítání a odčítání)

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

10. Nestandardní aplikační úlohy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • doplňuje logické a číselné řady, řeší netradiční úlohy, hlavolamy • nalézá několik možností řešení úlohy, zvažuje výhody a nevýhody, vyhledává v textu úlohy potřebné údaje a vztahy, ověří výsledek úlohy • skládá jednoduché origami dle pokynů učitele, dle modelu, dle popisu v knize • rozpoznává shodné a souměrné obrazce, identifikuje některé průvodní jevy souměrností 	Číselné a logické řady - IQ trénink pro děti, výběr z úloh matematických soutěží Logické a netradiční geometrické úlohy - origami - možnost zařadit projekt dle uvážení učitele

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace <i>rozdělení úkolů při skupinové práci</i> Kooperace a kompetice <i>skupinová práce</i>		

sekunda

Garant předmětu: Mgr. Marek Hoffmann, 4 týdne, P

1. Celá čísla

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje kladná a záporná čísla • zobrazí kladná a záporná čísla na číselné ose • chápe pojem opačné číslo, aplikuje ho • určí absolutní hodnotu daného čísla, chápe její geometrický význam • porovnává, sčítá, odčítá, násobí a dělí celá čísla 	Čtení a zápis čísla Zobrazení na číselné ose Opačné číslo Absolutní hodnota Početní operace s celými čísly – sčítání, odčítání, násobení a dělení

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sekunda

2. Racionální čísla

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • správně čte čísla zapsaná ve tvaru zlomku • zapisuje, rozšiřuje, krátí a porovnává zlomky, najde základní tvar zlomku • vyjadřuje desetinné číslo zlomkem a naopak • sčítá, odčítá, násobí a dělí zlomky • zobrazuje zlomky na číselné ose • využívá smíšená čísla, provádí operace s nimi • rozpozná racionální čísla a provádí početní operace s nimi • efektivně využívá kalkulačku při počítání se zlomky a desetinnými čísly • odhaduje výsledky výpočtů, koriguje chyby • řeší aplikační úlohy s celými a racionálními čísly 		Vztah mezi zlomky a desetinnými čísly Zobrazení na číselné ose, porovnávání zlomků (včetně záporných rac. čísel) Převrácený zlomek Smíšené číslo Složený zlomek Početní operace se zlomky (včetně násobení a dělení) Početní operace s racionálními čísly a porovnávání racionálních čísel Praktické využití celých a racionálních čísel Slovní úlohy	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>cvičení dovedností zapamatování - pamětné počítání, odhady</i>			

3. Poměr

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vyjádří poměr mezi danými hodnotami • najde základní tvar poměru, zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru • dělí celek na části v daném poměru • orientuje se v měřítčích plánů a map, prakticky aplikuje 		Pojem poměr Zvětšení a zmenšení v daném poměru Rozdělení dané hodnoty v daném poměru Měřítko	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
	Fyzika sekunda Síly a jejich vlastnosti	Fyzika sekunda Síly a jejich vlastnosti	

4. Přímá a nepřímá úměrnost

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozhodne, zda daný vztah dvou veličin je přímou či nepřímou úměrností, zdůvodní • vyjadřuje funkční vztah tabulkou, rovnicí, sestojí graf přímé a nepřímé úměrnosti • ovládá a aplikuje algoritmus trojčlenky • řeší jednoduché reálné situace užitím přímé a nepřímé úměrnosti 		Přímá a nepřímá úměrnost Trojčlenka Pravoúhlá soustava souřadnic Grafy Slovní úlohy	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
	Fyzika sekunda Pohyby těles	Fyzika sekunda Síly a jejich vlastnosti Pohyby těles Chemie tercie Chemické výpočty z rovnic	

sekunda

5. Procenta

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • chápe pojem 1%, v konkrétním případě určí • užívá základní pojmy procentového počtu - základ, počet procent, procentová část • vyjádří část celku pomocí procent • ovládá vztah procento, zlomek a desetinné číslo • řeší slovní úlohy s použitím procent • rozumí základním pojmům finanční matematiky - úvěr, úroková míra, úrok, používá je u jednoduchých úloh • chápe pojem promile a jeho uplatnění • účelně využívá kalkulačku při řešení aplikačních úloh s procenty, kontroluje reálnost výsledků odhadem • řeší slovní úlohy z praxe s využitím procent, zlomků, poměrů, přímých a nepřímých úměrností 		Pojem procento Základ, procentová část, počet procent Jednoduché slovní úlohy Slovní úlohy s použitím procent Finanční matematika Promile
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Chemie sekunda Směsi	Chemie sekunda Směsi

6. Shodnost, středová souměrnost

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • formuluje věty sss, sus a usu o shodnosti trojúhelníků, aplikuje je při rozhodování o shodnosti • rozpozná shodnost útvarů, rozliší přímou a nepřímou shodnost • načrtne a sestrojí obraz bodu a jednoduchého útvaru ve středové souměrnosti se zadaným středem • najde střed souměrnosti dvou jednoduchých souměrně sdružených útvarů • rozpozná útvar středově souměrný, určí jeho střed souměrnosti • ve čtvercové síti načrtne obraz útvaru ve středové a o osové souměrnosti 		Shodnost trojúhelníků - přímá nepřímá Středová souměrnost - konstrukce bodu a útvaru, samodružné body a přímky, vlastnosti Středově souměrné útvary Porovnání středové a osové souměrnosti
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Fyzika sekunda Světelné jevy

sekunda

7. Rovnoběžník, trojúhelník a lichoběžník

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> ovládá běžné označení vrcholů, stran, vnitřních úhlů a úhlopříček ve čtyřúhelnících zná a využívá vztah pro součet vnitřních úhlů ve čtyřúhelníku rozpozná rovnoběžník a popíše jeho vlastnosti rozliší jednotlivé druhy rovnoběžníků a popíše jejich vlastnosti rozpozná lichoběžník a popíše jeho vlastnosti sestrojí trojúhelník podle vět sss, sus a usu při konstrukci čtyřúhelníků využívá znalosti konstrukce trojúhelníků sestrojí a změří výšky a úhlopříčky rovnoběžníku využívá při konstrukcích kružnici nebo její oblouk jako množinu bodů stejně vzdálených od středu využívá v konstrukčních úlohách rovnoběžku jako množinu bodů stejně vzdálených od dané přímky kroky konstrukcí symbolicky zapíše, využívá matematickou symboliku odhadne a vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku, trojúhelníku a lichoběžníku, neznámé potřebné údaje zjistí měřením, používá čtvercovou síť řeší úlohy využívající výpočet obvodu a obsahu trojúhelníku a čtyřúhelníku 		Rovnoběžník a jeho vlastnosti - obecně Typy rovnoběžníků a jejich specifika Lichoběžník a jeho vlastnosti Konstrukce trojúhelníku, rovnoběžníku a lichoběžníku, symbolický zápis konstrukcí Obvod a obsah rovnoběžníku, trojúhelníku a lichoběžníku
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Fyzika sekunda Síly a jejich vlastnosti	Fyzika sekunda Síly a jejich vlastnosti

8. Hranoly

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozpozná různé typy (kolmých) hranolů, popíše jejich vlastnosti načrtne hranol, rozpozná, z jakých základních těles je zobrazené těleso složeno načrtne a narýsuje síť trojbokého a čtyřbokého hranolu, vyrobí model hranolu, používá pojem plášť tělesa vypočte povrch hranolu jako obsah jeho sítě ovládá vzorec pro výpočet objemu hranolu, aplikuje jej pro 3 a 4boké hranoly řeší aplikační úlohy využívající výpočet povrchu a objemu hranolu 		Hranol a jeho vlastnosti Síť hranolu Povrch a objem hranolu Praktické úlohy na výpočet obsahu a obvodu rovnoběžníku a lichoběžníku Praktické úlohy na povrch a objem hranolu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

9. Nestandardní aplikační úlohy

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> doplňuje logické a číselné řady, nalézá různé postupy řešení úloh, rozpozná výhody a nevýhody jednotlivých postupů zhotoví modely pravidelných mnohostěnů, identifikuje jejich vlastnosti, využívá představu o podobě trojrozměrného útvaru při řešení jednoduchých úloh z běžného života 		Číselné a logické řady, výběr úloh matematických soutěží Geometrické úlohy - pravidelná tělesa, shodnost a podobnost, modely Možnost zařazení projektu "Jedeme na výlet" - dle rozhodnutí vyučujícího

sekunda

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita <i>uplatnění vlastních postupů</i> Rozvoj schopností poznávání <i>rozvoj prostorové představivosti</i> Komunikace <i>rozdělení úkolů ve skupině</i> Kooperace a kompetice <i>spolupráce ve skupině</i>		

tercie

Garant předmětu: Mgr. Marek Hoffmann, 4 týdně, P

1. Mocniny a odmocniny

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vypočte z paměti či písemně druhé i třetí mocniny jednoduchých čísel, odhaduje z paměti druhé mocniny vysvětlí pojem druhá odmocnina, odmocňuje z paměti vhodná čísla formuluje Pythagorovu větu a využívá ji při výpočtech neznámé délky strany v pravouhlém trojúhelníku a v dalších geometrických úlohách řešených početně využívá Pythagorovu větu k rozpoznání pravouhlosti trojúhelníku využívá pravidla pro součin a podíl mocnin se stejným základem, mocninu součinu a podílu a pro mocninu mocniny zapiše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$ na n-tou, kde a je aspoň jedna a méně než 10 využívá kalkulačku pro výpočet druhé mocniny i odmocniny čísla, zadává i čísla ve tvaru $a \cdot 10^n$ na n-tou, výsledky správně zaokrouhluje odhaduje hodnoty druhých mocnin a odmocnin s využitím tzv. čtvercových čísel řeší slovní úlohy s využitím Pythagorovy věty, dokáže zakreslit úlohu a popsat pravouhlý trojúhelník 	Druhá mocnina a odmocnina Pythagorova věta a její užití Třetí mocnina Mocnina s přirozeným mocnitelem Pravidla pro počítání s mocninami

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>cvičení dovedností zapamatování - pamětné počítání, odhady</i>		

tercie

2. Výrazy

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> zapisuje výrazy a určuje jejich hodnotu pro dané hodnoty proměnných sestaví výraz pro výpočet slovní úlohy ovládá pojmy jednočlen, koeficient, mnohočlen a jeho členy sčítá, odčítá a násobí mnohočleny ovládá vytýkání před závorkou rozklad mnohočlenu na součin, používá vzorce pro druhé mocniny dvojčlenu a pro rozdíl druhých mocnin vyjadřuje neznámou ze vzorce 		Učivo Číselný výraz a jeho hodnota Proměnná Výrazy s proměnnými Mnohočleny Sčítání, odčítání, násobení mnohočlenů Rozklad mnohočlenu na součin Vzorce pro úpravy mnohočlenů. druhé mocniny dvojčlenu, rozdíl druhých mocnin
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků: Fyzika tercie Práce a energie Tepelné jevy Skupenské přeměny Elektrický proud	přesahy z učebních bloků:

3. Rovnice

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojmy - řešit rovnici, kořen rovnice, rovnice s jednou neznámou, zkouška ovládá ekvivalentní úpravy rovnic, řeší lineární rovnice, provádí zkoušku písemně, v jednoduchých případech z paměti řeší slovní úlohy pomocí lineárních rovnic s jednou neznámou - úlohy jednoduché i složitější, ovládá typové úlohy, ověří správnost řešení slovní úlohy vyjádří neznámou ze vzorce, použije při výpočtu úloh z praxe 		Učivo Rovnice a její řešení Ekvivalentní úpravy rovnic Lineární rovnice
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků: Fyzika tercie Práce a energie Tepelné jevy Skupenské přeměny Elektrický proud Laboratorní cvičení	přesahy z učebních bloků:

4. Základy statistiky

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> sestavuje a čte výsledky statistického šetření zaznamenané tabulkou, určuje četnosti a relativní četnosti pracuje s časovou osou, čte a sestavuje diagramy - zejména sloupkový (histogram) a kruhový, využívá k sestavení diagramů též vhodný počítačový software počítá aritmetický průměr, určuje modus a medián provádí, zaznamenává a vyhodnocuje jednoduchá statistická šetření srovnává výsledky statistického šetření v různých souborech s využitím výpočtů a diagramů, vyhledává data v různých zdrojích 		Učivo Statistické šetření, diagramy Aritmetický průměr, modus, medián Projekt - statistické šetření Pozn.: Tento učební blok může být zařazen buď v průběhu tercie nebo v průběhu kvarty. Zařazení je v kompetenci vyučujícího matematiky.
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků: Informační a komunikační technologie tercie Práce s tabulkami	přesahy z učebních bloků:

tercie

5. Kružnice a kruh

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> formuluje Thaletovu větu, využívá ji při konstrukci tečny ke kružnici z vnějšího bodu diskutuje vzájemnou polohu přímky a kružnice, dvou kružnic zná přibližnou hodnotu čísla π, využívá též Ludolfovo číslo v kalkulátoru vypočítá obvod a obsah kruhu, zná příslušné vzorce řeší aplikační úlohy na délku kružnice, obvod a obsah kruhu 		Vzájemná poloha kružnice a přímky (tečna, sečna, tětiva, vnější přímka) Thaletova věta Obvod a obsah kruhu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. Válec

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozpozná válec a popíše jeho vlastnosti načrtne válec v souladu s pravidly volného rovnoběžného promítání sestrojí síť válce daných rozměrů odhadne a vypočte povrch a objem válce, ovládá příslušné vzorce řeší aplikační úlohy na povrch a objem válce vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy, ověří výsledek úlohy 		Vlastnosti válce Síť válce Povrch a objem válce Aplikační úlohy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

7. Konstrukční úlohy

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> definuje kružnici a kruh jako množinu bodů dané vlastnosti popíše základní množiny bodů v rovině (kružnice, kruh, osa úsečky, osa úhlu, ...) a symbolicky je zapíše využívá množin bodů charakteristické vlastnosti k sestrojení trojúhelníků zadaných pomocí výšky, těžnice apod. a k sestrojení rovnoběžníků a lichoběžníků u konstrukčních úloh provádí rozbor s náčrtem symbolicky zapíše postup konstrukce rovinného útvaru složeného z trojúhelníků a čtyřúhelníků 		Množiny bodů dané vlastnosti Konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků - rozbor, značení, symbolický zápis postupu konstrukce, konstrukce
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

8. Nestandardní a aplikační úlohy

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> geometricky interpretuje algebraické výrazy: druhá mocnina dvojčlenu, rozdíl druhých mocnin identifikuje a geometricky interpretuje tzv. Pythagorejské trojice čísel vyhledává a geometricky interpretuje druhé mocniny čísel 1, 2, ..., 20 		Geometrická a algebraická interpretace výrazů (vzorců) Druhé mocniny čísel 1, 2, ..., 20 Pythagorova věta - geometrické aplikace
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

kvarta

Garant předmětu: Mgr. Marek Hoffmann, 3+1 týdně, P

1. Lomené výrazy

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> najde kořeny rovnice v součinném tvaru chápe strukturu lomeného výrazu, rozhodne o podmínkách, za jakých má výraz smysl krátí, rozšiřuje lomené výrazy, sčítá a odčítá výrazy se stejnými i různými jmenovateli ovládá užití převráceného výrazu násobí a dělí lomené výrazy 		Rovnice v součinném tvaru Pojem lomený výraz, podmínky Početní operace s lomenými výrazy – sčítání, odčítání, násobení, dělení
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. Rovnice a soustavy rovnic

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozumí pojmu rovnice s neznámou ve jmenovateli určí podmínky, za kterých má rovnice smysl řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli, postupuje na základě ekvivalentních úprav dokáže ověřit správnost řešení zkouškou sestaví rovnici ze zadání slovní úlohy chápe pojem soustava dvou rovnic o dvou neznámých ovládá dosazovací a sčítací metodu řešení soustavy rovnic ověří správnost řešení soustavy sestaví a vyřeší soustavy rovnic při řešení praktických úloh (zejména typové úlohy: směsi, roztoky a jejich koncentrace) 		Rovnice s neznámou ve jmenovateli Slovní úlohy s neznámou ve jmenovateli Soustava rovnic a její řešení Užití soustav rovnic v praxi
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

3. Funkce

<p>Očekávané výstupy</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozhodne, zda závislost daná grafem nebo tabulkou je funkcí, přiřadí funkční vztah vyjádřený tabulkou k příslušnému grafu a naopak určí definiční obor, obor hodnot a další podstatné vlastnosti funkce dané tabulkou nebo grafem sestrojí graf funkce dané tabulkou, pozná funkční závislost z textu úlohy, z tabulky, z grafu a z rovnice určí funkční vztah (rovnici) přímé i nepřímé úměrnosti dané tabulkou nebo grafem sestrojí graf lineární funkce sestrojí graf nepřímé úměrnosti zadané rovnicí nebo tabulkou řeší jednoduché reálné situace užitím přímé a nepřímé úměrnosti (vybere odpovídající funkční vztah), řeší úlohy z praxe vedoucí k lineárním funkcím sestrojí graf kvadratické funkce $y=ax^2$ určené tabulkou nebo rovnicí rozpozná rostoucí a klesající funkci definuje goniometrické funkce sinus, kosinus a tangens ostrého úhlu pomocí stran v pravouhlém trojúhelníku vypočítá hodnoty goniometrických funkcí pomocí kalkulačky, správně zaokrouhlí vypočítá na kalkulačce velikosti úhlů v pravouhlém trojúhelníku s využitím goniometrických funkcí, úhly převede na stupně a minuty (vteřiny) řeší praktické úlohy využívající goniometrické funkce ostrého úhlu 	<p>Učivo</p> <p>Pojem funkce Lineární funkce - přímá úměrnost, obecná lineární funkce, předpis, graf, aplikace Nelineární funkce (např. kvadratická funkce, nepřímá úměrnost) Goniometrické funkce ostrého úhlu - definice v pravouhlém trojúhelníku Užití goniometrických funkcí</p>
--	--

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. Podobnost

<p>Očekávané výstupy</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpozná podobné útvary definuje podobnost pomocí poměrů délek odpovídajících si stran stanoví v jednoduchých případech poměr podobnosti formuluje věty o podobnosti trojúhelníku (sss, sus, uu) využívá podobnost při řešení jednoduchých praktických úloh (plán, mapa, stíny, ...) 	<p>Učivo</p> <p>Definice podobnosti Věty o podobnosti trojúhelníků Využití podobnosti</p>
---	--

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. Jehlan, kužel, koule

<p>Očekávané výstupy</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpozná jehlan a rotační kužel, popíše jejich základní vlastnosti načrtne jehlan a kužel načrtne a v jednodušších případech i narýsuje síť jehlanu, načrtne síť kužele definuje kouli jako množinu všech bodů dané vlastnosti v prostoru vypočte objem a povrch jehlanu, kužele a koule, ovládá potřebné vzorce řeší jednoduché aplikační úlohy na výpočet povrchů a objemů jehlanu, kužele a koule 	<p>Učivo</p> <p>Jehlan Kužel Koule Vlastnosti, sítě, povrchy a objemy</p>
--	--

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

6. Finanční matematika

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí základní pojmy finanční matematiky (jistina, úrok, daň z úroku, úrokovací období, úvěr, splátka, ...) rozdělí jednoduché a složené úročení, vypočítá jednoduché úlohy z finanční matematiky kriticky posoudí nabídky různých možností uložení finančních prostředků, rozpozná některé výhody a nevýhody 		Pojmy finanční matematiky Složené úrokování Aplikační úlohy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Výchova k občanství sekunda Peníze

7. Nestandardní a aplikační úlohy

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zapisuje čísla ve dvojkové soustavě, převádí čísla mezi dvojkovou a desítkovou soustavou zkoumá a identifikuje vlastnosti pravidelných mnohostěnů, využívá všechny dovednosti a znalosti k nalezení rozměrů mnohostěnů 		Číselné soustavy o jiném základu než deset Logické a netradiční geometrické úlohy - mnohostěny
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>rozvoj prostorové představivosti</i> Kreativita <i>uplatnění vlastních postupů</i>		

5.3 Informační a komunikační technologie

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní úroveň informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou byla vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie zařazena jako povinná součást základního vzdělávání na 1. a 2. stupni. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoli a kdykoli“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních

technologií

- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti učení a racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání software
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou

5.3.1 Informační a komunikační technologie

prima	sekunda	tercie	kvarta
	1	0+1	0 1/2+1 1/2
	Miroslav Janyš	Miroslav Janyš	Miroslav Janyš

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Informační a komunikační technologie svým obsahem zahrnuje všechny tematické okruhy vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie. Do předmětu je navíc v kvartě zařazen tematický okruh Digitální technologie ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Vzdělávací obsah digitálních technologií odpovídá 1 hodině týdně dotace, z čehož polovina hodiny je vzata z hodinové dotace povinně předepsané vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, polovina z disponibilní dotace.

Vyučovací předmět Informační a komunikační technologie má časovou dotaci stanovenou školním učebním plánem 0+1+1+2.

Výuka probíhá vždy v počtu maximálně 16 žáků, tedy je třída rozdělena nejméně na 2 skupiny.

Poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné v naší informační společnosti a umožňuje rozvíjet jejich informační a funkční gramotnost. Klade důraz na schopnost efektivního využívání moderních technologií, na zodpovědnou a kritickou práci s informacemi. Žáci se v tomto předmětu učí samostatně a bezpečně pracovat převážně s běžně dostupným a vyžadovaným softwarem i hardwarem, dále se postupně učí základním principům, terminologii, v neposlední řadě i analýze a řešení problémů, algoritmizaci. Naprosto zásadním prvkem výuky je schopnost zodpovědně pracovat s množstvím informací, které nám současné technologie nabízí.

Tento předmět zahrnuje především v kvartě také průřezové téma Mediální výchova, tematický okruh Tvorba mediálního sdělení.

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Informační a komunikační technologie využíváme k dosahování klíčových kompetencí tyto specifické strategie:

Kompetence k učení:

- zadáváme úlohy k samostatnému řešení, k čemuž žáci využívají mimo jiné manuály a nápovědy jednotlivých aplikací
- žáci se učí naslouchat a využívat zkušeností jiných lidí prostřednictvím kooperace nejen ve studijní skupině, ale i prostřednictvím internetu

Kompetence k řešení problémů:

- žákům zadáváme menší i obsáhlejší projekty, ve kterých se za pomoci moderních technologií nenásilně učí řešit vzniklé potíže. Nedílnou součástí je postup při řešení technických problémů vznikajících při práci s technologiemi.

Kompetence komunikativní:

- prezentací výsledků projektů zpracovávaných v rámci tohoto předmětu získávají žáci schopnost formulovat své

myšlenky, vyhledávat nejzásadnější myšlenky a dávat jim vhodnou grafickou, verbální zvukovou i formální podobu

- žáci jsou vedeni k využívání diskusních skupin a fór při své práci, čímž rozvíjí své schopnosti dorozumívat se s různými lidmi a to nejen v mateřském jazyce
- například při algoritmizaci a programování se žáci učí využívat mezinárodně normovaných značek pro jejich zápis, dále také mezinárodně užívané výrazy

Kompetence sociální a personální:

- klademe velký důraz na respektování autorských práv
- vedeme žáky ke kritickému nahlížení na informace získávané prostřednictvím ICT
- snažíme se zvýšit sebedůvěru žáků při práci s technologiemi

Kompetence občanské:

- snažíme se žákům vštípit principy a výhody kooperace, která je například v dnešním programování naprosto nepostradatelnou

Kompetence pracovní:

- při skupinové a kooperativní výuce vedeme žáky k zodpovědnosti vůči svým spolužákům. Žáci si uvědomují vzájemnou závislost výkonů jednotlivých členů i celku
- vedeme žáky k návykům šetřící jak samotné technické vybavení, tak k šetření energií a přírodních zdrojů

sekunda

Garant předmětu: Miroslav Janyš, 1 týdně, P

1. Začínáme s počítačem

<p>Očekávané výstupy</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umí se přihlásit do sítě, do počítače • zná prostředí počítače • dodržuje správnou hygienu u počítače • spouští aplikace a přepíná se mezi nimi • ovládá kreslicí nástroje v Malování • hraje hry na procvičení postřehu a dobrého úsudku • zná klávesnici, používá jednoduché klávesové zkratky • prohlíží se webové stránky • otevírá a ukládá soubory • kopíruje text a obrázky • kopíruje mezi aplikacemi • pracuje s nabízenými výukovými programy • využívá nápovědu • ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením • dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu • využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie • respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady • chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím 	<p>Učivo</p> <p>Přihlášení se k počítači, zprovoznění el. pošty Hygiena u počítače Prostředí počítače Spouštění aplikací - Malování, WordPad, Kalkulačka Kreslení na počítači Hrajeme hry Psaní na klávesnici Surfování po internetu Otvírání a ukládání souborů</p>	
<p>Průřezová témata</p>	<p>přesahy do učebních bloků:</p>	<p>přesahy z učebních bloků:</p>

sekunda

2. Práce s texty

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> používá panel nástrojů pro tvorbu text. dokumentu zapisuje a ukládá text do souboru maže, upravuje, kopíruje, přesouvá text zapsaný v textovém editoru WordPad zná správné využití klávesy Enter umí hledat a nahrazovat text v dokumentu formátuje odstavec - mění zarovnání, jeho odsazení, odrážky formátuje písmo - font písma a jeho velikost, barvu a řez písma kopíruje text a obrázky z jednoho dokumentu do druhého ovládá základní pravidla pro psaní textu na počítači, dodržuje základní normy ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru 		Textový editor - WordPad Psaní a editace textu Práce s nástroji, hledání a nahrazování textu Formátování dokumentu Projekt
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

3. Počítačová grafika

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> chápe rozdíl v druzích počítač. grafiky vytváří obrázky v programu Malování kreslí pomocí kreslicích nástrojů pracuje s vybranými částmi obrázků - přesun, kopírování, převrácení, otáčení, změna jeho velikosti, zkosení umí tvořit křivky pracuje s průhlednými barvami používá lupu a retušuje drobné chyby vkládá a upravuje text v obrázku upravuje fotografii používá různé pracovní postupy v projektech rozpoznává a vytváří esteticky zdařilá díla ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru 		Druhy grafiky Kreslení v programu Malování - guma - barvy a tloušťky čar - lupa, retušování, režim průhlednosti - práce s vybranou částí obrázku - křivky - vkládání textu do obrázku - hraje si s fotografiemi Grafický projekt
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Estetická výchova sekunda Grafika	

sekunda

4. Internet

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • má představu o práci na Internetu • umí používat internetové adresy • vyhledává informace ve formě obrázků i textu - rozcestník, vyhledávač, hledání na mapě, spojení, aj. • umí informace kopírovat do dalších aplikací a ukládat do souborů • volí vhodná klíčová slova pro vyhledávání na internetu • ví, že ne všechny informace na Internetu jsou správné • vytváří projekty s využitím Internetu • ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením • dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu • chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím 		Adresy, domény, odkazy Vyhledávání na internetu Hledání na mapě, hledání spojení Ukládání informací z internetu Projekt s internetem
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. Práce se soubory

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje mezi souborem a složkou • rozlišuje různé typy souborů - chápe význam přípony • vytváří novou složku • odstraňuje a přejmenuje soubor či složku • kopíruje a přesouvá soubory či složky • chápe pojem cesta k souboru • hledá soubory a složky • komprimuje soubory • ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením • dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu • respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady • chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím 		Typy souborů, jejich velikost, otevírání Organizace programů a dat v počítači Složky Práce se soubory a složkami
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

Garant předmětu: Miroslav Janyš, 0+1 týdně, P

tercie

1. Vektorová grafika

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> ovládá vektorovou grafiku v prostředí Zoner Callisto pracuje s objekty - posun, změna velikosti, otočení, překlopení, změna jejich barvy a výplně, kopírování kreslí křivky, mnohoúhelníky - mění velikost, otáčí je, umí je zkosit, aj. upravuje tvary objektů - chápe pojem uzelm a směrnice vycházející z uzlu objekty skládá přes sebe, mění jejich pořadí seskupuje objekty vloží text do obrázku a upravuje ho Tvarováním vytváří projekty jako esteticky zdařilá díla dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru 		Grafika Zoner Callisto Práce s objekty - označení - přesun a změna tvarů - změna barvy - šířka čáry - úpravy tvarů - kopírování objektů - pořadí objektů - seskupování objektů - psaní textu Projekt
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. Elektronická pošta

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> odesílá a přijímá e-mail přikládá k e-mailu soubory jako přílohu uloží a prohlídí si přílohu doručené pošty udržuje si pořádek v poštovní schránce rozeznává nebezpečí přicházející s el. poštou chrání se proti počítačovým virům komunikuje i jinými možnostmi než el. poštou - el. konference, chat dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení 		Poštovní schránka Prohlížení pošty Psaní nové zprávy Co lze provádět s přichozí zprávou Příloha el. pošty Nebezpečí v poště Jiné možnosti dorozumívání pomocí počítače Projekt založený na komunikaci
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

3. Práce s texty

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváří dokument v dokonalejším textovém editoru • umí napsat a upravit text, zformátovat jej, vkládat do textu obrázky • rozumí tomu, co je odstavec a jak se formátuje • umí zautomatizovat práci použitím stylů a kontroly překlepů • umí napsat na počítači dopis, referát, článek do novin • vyzná se v psaní seznamů a použití odrážek, číslování a tabulátorů • tvoří tabulku, zapisuje do ní a upravuje ji • umí připravit hotový dokument k tisku, poslat ho e-mailem nebo uložit pro pozdější potřebu • zná výhody psaní el. dokumentů oproti psaní na papír • vytvoří projekty - Školní noviny, Zpěvníček, Slohovou práci na poč., aj. • tiskne hotový dokument • dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu • vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích • pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru 	<p>Pracujeme v textovém editoru Zajímavé nástroje při tvorbě větších dokumentů - lupa - neviditelné znaky - písmena, která nejsou na klávesnici - kontrola překlepů - oprava nevhodně rozdělených slov</p> <p>Psaní dopisu Tvorba plakátu Psaní referátu Psaní seznamů Tvorba tabulky Psaní novinové stránky Projekty - Školní noviny, Zpěvníček, aj.</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. Práce s tabulkami

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracuje s tabulk. procesorem • chápe prostředí tabulk. editoru - tabulka, buňka a její velikost, adresa, list • zná pravidla pro zápis vzorců a řeší úlohy • používá funkce a jejich pomocníky - průměr, max, min, suma, součin, pi, zaokrouhlit, dnes, dentýdne, když • používá formátovací nástroje pro úpravu buňky a tabulky • tvoří a upravuje grafy • rozumí různým typům grafů a jejich vhodnosti využití • chápe, jak pracuje tabulkový procesor • nahlédne do oblasti hromadného zpracování dat • zpracuje projekt využívající zpracování dat tabulkově i graficky • dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu 	<p>Práce v tabulkovém editoru Tabulka a buňka Vzorce a výpočty Funkce Formát buňky Kopírování buněk Pojmenování buněk Grafy Projekty dle výběru vyučujícího</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		<p>Matematika</p> <p>tercie</p> <p>Základy statistiky</p>

tercie

5. Počítač

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zná základní složení počítače seznámí se s vnitřkem skříně počítače a jejími komponentami vyjmenuje a stručně popisuje vstupní zařízení počítače vyjmenuje a stručně popisuje výstupní zařízení počítače seznámí se s druhy programů chápe, jak počítač pracuje ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady 		Z čeho se skládá počítač Hlavní součásti počítače Vnější zařízení Počítačové programy Jak počítač pracuje
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

Garant předmětu: Miroslav Janyš, 0 1/2+1 1/2 týdně, P

1. Programování

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> programuje v aplikaci Imagine ovládá želvu a další objekty pomocí známých příkazů Imagine umí ladit program - hledat a odstraňovat chyby v programu umí vytvořit vlastní příkazy, které program vykoná zná a používá opakování, rozhodování, parametry příkazů seznámí se s rodným listem tlačítek, želvy, aj. dokáže ovládat želvu pomocí událostí a procesů sestavuje a odlaďuje jednoduché programy využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím 		Aplikace Imagine Logo – seznámení. Integrované příkazy. Vytváření vlastních příkazů. Události. Procesy, rozhodování, příkazy s parametry. Vícenásobné ovládání. Projekt.
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

2. Grafika pro pokročilé

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> vytváří náročnější úlohy z vektorové grafiky - Hrací karta, Pastelka, Náramkové hodinky, Obal na CD ovládá zarovnávání, rozmístění, ořezávání, spojování objektů používá program IrfanView k úpravě fotografií ořezává fotografie, mění její velikost, upravuje jas a kontrast, odstraňuje červené oči, zaměřuje barvy, aj. pořizuje digitální obrázek - skenuje, fotografuje dig. fotoaparátem ukládá digitální obrázek vytvoří fotogalerii jako plakát - propojí digit. fotoaparát, IrfanView a Callisto vytvoří esteticky zdařilé dílo propojením dig. techniky s digitální technikou pracuje dle předpisů, dodržuje hygienu a bezpečnost při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru 		Učivo Vektorová grafika Zonner Callisto. Zarovnávání a rozmístění objektů. - projekty Hrací karta, Pastelka, Náramkové hodinky, Obal na CD (dle výběru učitele) Úprava fotografií. - oříznutí - změna velikosti - úprava jasu a kontrastu - odstranění červených očí - další efekty Digitální obrázek - skenování, fotografování, ukládání dig. obr. Projekty Tablo, Fotogalerie školy.
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

3. Digitální fotografie

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> upravuje digitální fotografie zpracovává digitální fotografii ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení 		Učivo Úprava a zpracování digitální fotografie.
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

4. Pracujeme se zvukem

Očekávané výstupy		Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracuje se zvukem s využitím Media Player • zná zvukové soubory • zvuk přehrává • nahrává zvuk z mikrofonu, CD, internet. rádia, aj • zvuk upravuje - ořezává, zesiluje, zrychluje, přidává ozvěnu, míchá, řadí zvuky za sebou • skládá vlastní melodie a upravuje je • vytvoří projekt vlastní digit. hudby i s obrázky • ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky • propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení • ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením • dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu • využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie • respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady • chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím • při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty • vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích • komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení 		<p>Aplikace Media Player, Záznam zvuku, Imagine Přehrávání zvuků Pokusy se zvukem Skládání hudby Hudební projekt</p>
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		<p>Fyzika</p> <p>tercie</p> <p>Zvukové jevy</p>

kvarta

5. Editace videa

<p>Očekávané výstupy</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> pracuje s aplikací Windows Movie Maker umí načíst snímky z kamery, fotoaparátu, z Internetu nebo z CD umí vytvořit scénář z klipů rozděluje videoklip a vytváří přechody mezi videoklipy přechody videa používá vhodně a účelně umí přidat titulky k filmu a upravit je umí přidat vhodnou hudbu k filmu a potlačit nevhodný zvuk u klipů či šumy rozumí tvorbě skutečného filmu a práci stříhače umí vytvořit videoprojekt - natočí film, vypálí na CD, vybere působivé záběry, doplní titulky a hudbu ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení 	<p>Učivo</p> <p>Co potřebujeme k editaci videa Aplikace Windows Movie Maker Načtení videoklipů Vytvoření scénáře Střih filmu Tvorba titulků Zvuk a hudba k filmu Dokončení filmu Videoprojekt - dle výběru učitele</p>
---	---

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. Počítačové prezentace

<p>Očekávané výstupy</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> používá aplikaci PowerPoint pro tvorbu prezentace umí vytvořit osnovu prezentace zná zásady tvorby a využití prezentace vytváří snímky s vhodným pozadím, vloženým textem a obrázkem, tabulkou snímky řadí vhodně za sebe, mění pořadí používá efekty při střídání snímků umí animovat objekty vytváří vlastní prezentaci a vystoupí s ní 	<p>Učivo</p> <p>Aplikace PowerPoint Prohlížení hotové prezentace Osnova prezentace Vytvoření nové prezentace Pozadí a návrh snímku Vkládání textu a obrázků Oživení prezentace Vystoupení s prezentací</p> <p>Projekt - dle výběru učitele</p>
---	--

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Tvorba mediálního sdělení</p> <p><i>Tvorba prezentace na dané téma a vystoupení jako mluvené slovo</i></p>	<p>Chemie</p> <p>kvarta</p> <p>Chemie v životě člověka</p>	

kvarta

7. Tvorba webových stránek

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> umí základy tvorby webových stránek s využitím editoru Front Page a prohlížeče Internet Explorer (Mozilla) rozumí pojmům - webová stránka, zdrojový kód, soubor HTML, prohlížeč, odkaz rozumí, z jakých částí se skládá web stránka vytváří odkazy mezi stránkami vytváří vlastní web stránku s obrázky a odkazy oživuje stránky animovanými obrázky a aplety rozumí, jak umístit stránku na Internet 	Editor web stránek - Front Page (Mozilla), prohlížeč Internet Explorer Seznámení se s hotovými web stránkami Prostředí editoru web stránek Odkazy mezi web stránkami Jak oživit web stránku Jiné možnosti tvorby web stránky Umístění stránky na Internet Projekt - dle výběru učitele

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

8. Počítač a společnost

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zná využití počítačů v dnešní společnosti zná rizika používání počítač. technologií seznamuje se s ochranou před počítač. kriminalitou zná bezpečnost práce v počítačové učebně a první pomoc při úrazu doдрžuje pravidla ochrany digitálních přístrojů, jejich čistotu a bezpečnost 	Počítač v dnešní společnosti Rizika používání technologií Počítačová kriminalita

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5.4 Člověk a společnost

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot.

Ve vzdělávací oblasti člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast člověk a jeho svět.

Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovědní část vzdělávacího oboru Zeměpis, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti člověk a příroda.

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily

vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů.

Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávací obor Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činnostmi důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevnování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřené o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovědního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

5.4.1 Dějepis

prima	sekunda	tercie	kvarta
2	2	2	2
PhDr. Lenka Pražáková	PhDr. Lenka Pražáková	PhDr. Lenka Pražáková	PhDr. Lenka Pražáková

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Dějepis svým obsahem spadá do vzdělávací oblasti Člověk a společnost, naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru Dějepis.

Předmět má na nižším stupni gymnázia podle školního učebního plánu v každém ročníku hodinovou dotaci dvě hodiny týdně. Výuka probíhá ve spojených třídách, součástí předmětu jsou i jednodenní historické exkurze.

Cílem dějepisu je seznámit žáky se společenským, politickým, kulturním a ekonomickým vývojem společnosti od jejího vzniku do současnosti. Na základě tohoto poznání umožnit studentům chápat a oceňovat hodnoty jako je humanita, svoboda, demokracie, tolerance a kulturnost vztahů mezi lidmi a národy. Důraz se klade především na hlubší poznání dějin našeho národa v kontextu se světovými dějinami, na hlubší poznání díla a odkazu významných osobností našich a světových dějin, na objasnění charakteru a významu kultury a umění, vědy a techniky, náboženství, práva a morálky. Studenti se seznamují také s regionálními dějinami.

Výuka se zaměřuje na pochopení kontinuity mezi minulostí, současností a budoucností, na hledání souvislosti mezi historickými událostmi a obrazem současné společnosti. Dějepis má mezipředmětové vazby na Český jazyk, cizí jazyky a Výchovu k občanství.

Do předmětu Dějepis jsou zařazena následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy

Výchova demokratického občana

- Formy participace občanů v politickém životě
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova

- Kulturní diference
- Multikulturalita

Mediální výchova

- Fungování a vliv médií ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Dějepis využíváme k dosahování klíčových kompetencí tyto strategie:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k tomu, aby uměl vyhledat a vybrat z textu podstatné informace a aby uměl hledat a nacházet souvislosti
- učíme srovnávat fakta, odlišovat podružná od podstatných a na základě fakt formulovat vlastní názor
- vedeme žáka k výstižné a přesné charakteristice nejdůležitějších historických událostí
- dbáme na to, aby žák uměl zařazovat události do chronologické následnosti a vysvětlovat jejich vzájemné vztahy a důsledky
- učíme orientovat se v kontinuitě národních dějin
- vedeme k pochopení souvislosti mezi dějinami národními a světovými a regionálními

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky ke správné interpretaci textu
- motivujeme žáky k práci s dalšími materiály (odborná literatura, internet, obrazové materiály, dokumenty) a k samostatnému vyhledávání rozšiřujících informací
- dbáme na řešení problémových úkolů nejen samostatnou prací, ale i ve skupině s důrazem na respektování názorů spolužáků

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáka ke schopnosti vyjadřovat své myšlenky a názory a vysvětlovat různé historické události v logickém sledu, kultivovaně, souvisle a výstižně
- seznamujeme s odbornou terminologií a stylem a učíme je vhodně používat
- dbáme na správně formulované otázky
- poskytujeme příležitost zapojit se do diskuse

Kompetence sociální a personální:

- podporujeme aktivní zájem a inspirujeme
- učíme spolupracovat v kolektivu

Kompetence občanské:

- vedeme žáky k tomu, aby respektovali, chránili a oceňovali naše tradice a kulturní a historické dědictví
- učíme pozitivnímu postoji k uměleckým dílům
- dbáme na pochopení a respektování odlišností různých skupin či menšin (náboženských, etnických)
- seznamujeme žáky s národními specifiky a učíme je chápat přínos těchto specifik v současném světě
- zdůrazňujeme příslušnost žáka k českému národu a učíme hrdosti na tuto příslušnost

Kompetence pracovní:

- podporujeme soustavnou a vytrvalou práci, vysvětlujeme neefektivnost práce nárazové
- podporujeme využití cizojazyčných znalostí
- učíme prezentovat výsledky žákovské práce – referáty a odborné práce

prima

Garant předmětu: PhDr. Lenka Pražáková, 2 týdně, P

1. Úvod do studia dějepisu

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětluje význam historie • zná prameny písemné a ústní a instituce, ve kterých jsou shromažďovány • zná základní historické epochy • rozlišuje jednotlivé pomocné vědy historické a jejich použití • orientuje se na časové ose v historické mapě 	Historie, pomocné vědy historické, časová přímka a historické epochy	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

prima

2. Pravěk

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětluje vznik člověka na základě teorie o polidštění opice vymezuje starší dobu kamennou charakterizuje materiální kulturu nejstarších lovců zná příklady počínající duchovní kultury vysvětluje pojem bronz a jeho výroba popisuje jednotlivé archeologické kultury a zná významná naleziště orientuje se ve změnách v uspořádání lidské společnosti zná význam železa pro rozvoj materiální kultury popisuje kulturu halštatskou vysvětluje kulturu Keltů a charakterizuje jejich dovednosti srovnává kulturu Keltů a Germánů zná význam vzniku zemědělství pro další vývoj lidské společnosti a kultury 	Vývoj člověka a paleolit Neolit Doba bronzová Doba železná

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Zeměpis prima Afrika	Biologie tercie Původ a vývoj člověka

3. Nejstarší lidské civilizace

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v zeměpisné poloze a významu zavlažovacího zemědělství pro první státy rozděluje jednotlivé společenské vrstvy v nejstarších státech vysvětluje formy vlády a zná nejvýznamnější panovníky chápe význam písma charakterizuje nejstarší náboženství má přehled o vývoji věd a umění ve staroorientálních státech 	Vznik nejstarších států Starověká Mezopotámie, starověký Egypt, Indie a Čína Féniciáné a 1. židovský stát

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Zeměpis sekunda Asie a Rusko	Český jazyk a literatura prima Epické žánry Výchova k občanství kvarta Moderní člověk a náboženství Fyzika tercie Práce a energie Zeměpis sekunda Asie a Rusko

4. Starověké Řecko

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zná příklady počínající duchovní kultury vysvětluje pojem bronz a jeho výroba popisuje jednotlivé archeologické kultury a zná významná naleziště 	Řecko v době krétsko-mykénské Homérské Řecko Řecko v době archaické Klasické Řecko Řecko za Alexandra Velikého Řecká kultura a věda

prima

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování <i>počátky demokracie v dějinách lidstva</i>	Zeměpis tercie Evropa	Český jazyk a literatura prima Epické žánry Zeměpis Planeta Země

5. Starověký Řím

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zná příklady počínající duchovní kultury vysvětluje pojem bronz a jeho výroba popisuje jednotlivé archeologické kultury a zná významná naleziště orientuje se ve změnách v uspořádání lidské společnosti 	Řím v době královské Římská republika Řím v době císařské Krise a rozpad římského státu Římská kultura a věda Střední Evropě v době římské

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Zeměpis tercie Evropa	Český jazyk a literatura prima Epické žánry

sekunda

Garant předmětu: PhDr. Lenka Pražáková, 2 týdně, P

1. Raný středověk v Evropě

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětluje důvody zániku římského impéria objasňuje příčiny stěhování národů popisuje jednotlivé kmeny a jejich území charakterizuje slovanskou kulturu vysvětluje vznik nového společenského uspořádání - feudalismu zná přínos 1. říší pro evropskou kulturu vysvětluje vznik Francie, Anglie a Německa vyznačí vliv Vikingů na dění v západní Evropě vysvětluje vznik a význam slovanských států 	Stěhování národů Byzantská říše Arabská říše Francácká říše Vznik států v západní Evropě Vznik států v jižní a východní Evropě

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference <i>porovnání rozdílů v kulturách jednotlivých říší</i> Multikulturalita <i>vzájemné prolínání kultur</i>	Zeměpis tercie Evropa	Výchova k občanství kvarta Moderní člověk a náboženství

sekunda

2. Raný středověk v českých zemích

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje hospodářský a sociální vývoj v českých zemích vymezuje vývoj vztahů mezi českých a německým státem zná nejvýznamnější osobnosti přemyslovské dynastie 		Sámova říše Velkomoravská říše Vznik českého státu a první Přemyslovci
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Český jazyk a literatura tercie Vývoj literatury do konce 19. st.

3. Románská kultura

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v základních postulátech křesťanství a pojmech týkajících se církve chápe význam náboženství pro život člověka ve středověku a při vytváření státu dokumentuje proces soupeření světské moci a církve vysvětluje dominantní postavení církve ve vzdělání a umění popisuje a ilustruje základní prvky románského umění zná a pozná nejvýznamnější památky tohoto období v České republice a okolí 		Křesťanství a církev v raném středověku Křížové výpravy Románská kultura - vzdělanost, architektura, sochařství a malířství
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. Vrcholný středověk v Evropě

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětluje proces vzniku měst a jejich význam pro rozvoj státu zná důvody a průběh stoleté války dokládá vliv války na vnitřní dění ve Francii a Anglii poznává důvody a důsledky mongolského a tureckého vpádu do Evropy 		Boj mezi Francií a Anglií Mongolové ve východní Evropě Expanze osmanských Turků
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. Vrcholný středověk v českých zemích

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje vládu významných panovníků ve 13. století vymezuje hranice českého státu jeho politiku vůči ostatním evropským zemím chápe důsledky vyměření Přemyslovců zhodnotí přínos vlády Jana Lucemburského charakterizuje vládu Karla IV. a jeho vztah k českým zemím shrne nejdůležitější činy a události vlády Karla IV. chápe obsah učení Jana Husa objasňuje příčiny a průběh husitských válek shrne důsledky husitských válek charakterizuje vládu Jiřího z Poděbrad 		Český stát za posledních Přemyslovců Lucemburkové na českém trůně České země v době husitské Vláda Jiřího z Poděbrad

sekunda

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Český jazyk a literatura tercie Vývoj literatury do konce 19. st.

6. Gotická kultura

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje vývoj a stav vzdělanosti vysvětluje pojem rytířská kultura popíše základní prvky architektury, malířství a sochařství zná a pozná nejvýznamnější památky v České republice 	Rytířská kultura Vzdělanost a vznik univerzit Architektura, malířství a sochařství

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Český jazyk a literatura tercie Vývoj literatury do konce 19. st.

7. Zámořské objevy a jejich vliv na vývoj v Evropě

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> sezná se s důvody a předpoklady zámořských cest popisuje hledání cesty do Indie a vznik kolonií zná průběh a důsledky objevných plaveb do Ameriky vysvětluje vznik koloniálního systému charakterizuje humanismus a renesanci zná nejvýznamnější renesanční osobnosti 	Příčiny zámořských cest Portugalské cesty a objevy Španělské cesty - Kryštof Kolumbus Důsledky zámořských cest Humanismus a renesance Změny ve výrobě a obchodu

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět <i>porovnání evropské civilizace a civilizace zámořské</i> Jsme Evropané <i>vysvětlení postupu Evropanů v koloniích</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita <i>vysvětlení vzájemného ovlivňování kultur evropských a mimoevropských</i>	Zeměpis sekunda Amerika Asie a Rusko	Zeměpis sekunda Austrálie a Oceánie Amerika

8. Reformace a protireformace

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zná důvody reformačního hnutí jmenuje nejvýznamnější reformační osobnosti dokládá konkrétními příklady šíření reformace v evropských státech vysvětluje hlavní principy protireformace 	Reformace ve střední Evropě Evropské státy a šíření reformace Odraz reformace ve vzdělanosti a umění Vznik protireformace

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference <i>vysvětlení rozdílů mezi náboženstvími a životním stylem v jednotlivých zemích</i>		Výchova k občanství kvarta Moderní člověk a náboženství

sekunda

tercie

Garant předmětu: PhDr. Lenka Pražáková, 2 týdne, P

1. Český stát v pozdním středověku a na počátku novověku

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje hlavní problémy vlády Jagellonců v českých zemích uveče důvody nástupu Habsburků na český trůn charakterizuje principy habsburské politiky v českých zemích objasní důvody a výsledky českého povstání v letech 1546 - 1547 popíše hlavní rysy vlády Rudolfa II. zná důvody a průběh českého stavovského povstání vysvětlí důsledky porážky českých stavů charakterizuje situaci v českých zemích v průběhu třicetileté války uveče nejvýznamnější osobnosti a díla české kultury 16. století 		Učivo Jagellonci na českém trůnu Česká renesance a humanismus Nástup Habsburků na český trůn Vláda Rudolfa II. České stavovské povstání České země za a po třicetileté válce
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků: Zeměpis tercie Evropa	přesahy z učebních bloků: Český jazyk a literatura tercie Vývoj literatury do konce 19. st.

2. Pozdní středověk v Evropě

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětluje vývoj v Anglii a soupeření Anglie a Španělska objasňuje boj mezi hugenoty a katolíky ve Francii zná důvody a výsledky nizozemské buržoazní revoluce popisuje proces vzniku sjednoceného ruského státu chápe souvislost mezi tureckou expanzí a vývojem ve střední Evropě popíše důvody a základní fáze třicetileté války hodnotí výsledky a důsledky války 		Učivo Boj proti Habsburkům v západní Evropě Nizozemská revoluce Vývoj ve státech jižní a východní Evropy Třicetiletá válka
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků: Zeměpis tercie Evropa	přesahy z učebních bloků:

3. Absolutismus v Evropě

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem absolutismus charakterizuje absolutismus v jednotlivých evropských zemích 		Učivo Anglická buržoazní revoluce Francie v době Ludvíka XIV. Absolutismus v Rusku - Petr Veliký a Kateřina II. Německo v období absolutismu, vznik a vývoj pruského státu
Průřezová témata VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Formy participace občanů v politickém životě <i>absolutismus jako jedna z forem politického uspořádání</i>	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

4. Barokní kultura

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zná význam barokní kultury v procesu protireformace charakterizuje základní znaky barokní architektury, malířství a sochařství zná nejvýznamnější umělce a díla barokního umění zná a pozná nejvýznamnější barokní památky v České republice 	Podmínky vzniku baroka Barokní vzdělanost Architektura, malířství a sochařství

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Český jazyk a literatura tercie Vývoj literatury do konce 19. st.

5. Mimoevropský svět v 17. a 18. století

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> chápe pojem evropský kolonialismus objasňuje důvody boje anglických osad v Severní Americe za nezávislost hodnotí výsledky války za nezávislost popisuje počátky budování Spojených států amerických 	Vzní kolonií Válka v Americe za nezávislost Počátky budování Spojených států amerických

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Zeměpis sekunda Amerika Asie a Rusko	Zeměpis sekunda Amerika

6. Francouzská revoluce a napoleonské války

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> shrne situaci ve Francii před vypuknutím revoluce vysvětluje hlavní rysy jednotlivých etap revoluce, společenské a politické změny vysvětluje přechod od republiky k monarchii za Napoleona hodnotí Napoleonovu vnitřní politiku popisuje napoleonské války objasňuje důsledky Napoleonovy porážky popisuje rozdělení Evropy po napoleonských válkách 	Příčiny francouzské revoluce Základní etapy a osobnosti revoluce Výsledky revoluce Nástup Napoleona a napoleonské války Vídeňský kongres

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

7. Svět v 1. polovině 19. století

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> popisuje rozdělení Evropy po napoleonských válkách hodnotí význam a výsledky průmyslové revoluce shrnuje nové teorie o uspořádání společnosti definuje problémy a požadavky dělníků popisuje společné a rozdílné prvky v národně-osvobozeneckém hnutí 	Průmyslová revoluce Změny ve společnosti a boj o sociální spravedlnost Národně-osvobozenecké hnutí v Evropě a Americe

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

8. České země v 1. polovině 19. století

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v situaci v habsburské monarchii v 1. polovině 19. století vysvětluje a charakterizuje jednotlivá období národního obrození shrnuje hlavní výsledky národního obrození v jednotlivých oborech 		Učivo Situace v českých zemích po napoleonských válkách Hospodářský rozvoj Národní obrození
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

9. Revoluce 1848

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> shrne důvody revolucí 1848 popíše průběh revolucí v jednotlivých zemích vysvětlí důvody revoluce 1848 v českých zemích zná nejvýznamnější osobnosti a události revoluce 1848 		Učivo Revoluce ve Francii Revoluce v Itálii a Německu České národní hnutí v revoluci Slovensko v letech 1848 - 1849
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Formy participace občanů v politickém životě <i>pokusy o účast na politickém životě a uspořádání jednotlivých zemí Evropy</i>		

10. Svět ve 2. polovině 19. století

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> chápe další vývoj průmyslové revoluce a její vliv na způsob života zná průběh sjednocení Německa a Itálie a nejvýznamnější osobnosti s ním spojené vysvětluje souvislost mezi německým sjednocením a revolucí ve Francii popisuje situaci v osmanské říši a konflikt s Ruskem uvádí důsledky porážky v Krymské válce vyhodnotí význam ruské revoluce 1905 zná důvody, průběh a výsledky války Severu proti Jihu chápe důsledky války Severu proti Jihu pro vývoj USA i světa 		Učivo Průmyslová revoluce a změny ve způsobu života Sjednocení Itálie a Německa Revoluce ve Francii Rozklad turecké říše a carské Rusko Občanská válka v USA
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

11. Osvícenský absolutismus

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> chápe pojem osvícenský absolutismus objasňuje válečné konflikty na počátku vlády Marie Terezie uvádí důvody, obsah a důsledky reformy Marie Terezie a Josefa II. 		Učivo Osvícenský absolutismus a osvětenství Vláda Marie Terezie a Josefa II.
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

kvarta

Garant předmětu: PhDr. Lenka Pražáková, 2 týdne, P

1. České země po roce 1848

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětluje pojem bachovský absolutismus a uvádí jeho projevy popisuje význam vzniku Rakousko-Uherska a jeho důsledky pro české země sleduje vývoj české politiky od pasivní rezistence k loajální politice zná české politické strany 2. poloviny 19. století hodnotí význam T. G. Masaryka konkrétními příklady ilustruje rozvoj českého průmyslu a oživení kultury 		Učivo Období bachovského absolutismu Vznik Rakousko-Uherska a prosincová ústava Česká politika po roce 1867 Rozvoj českého hospodářství a kultury Vznik a rozvoj dělnického hnutí
Průřezová témata VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Formy participace občanů v politickém životě <i>snaha českých ovlivňovat politiku v habsburské monarchii</i>	přesahy do učebních bloků: Český jazyk a literatura kvarta Dějiny literatury - 20 a 21. století Zeměpis Česká republika	přesahy z učebních bloků:

2. Mezinárodní situace na konci 19. století

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí vývoj na Balkáně a jeho význam pro další události definuje zájmy jednotlivých mocností a dvou hlavních mocenských bloků charakterizuje postavení USA před 1. světovou válkou má přehled o koloniálním panství a politice jednotlivých států 		Učivo Rozdělení mocenských zájmů Vznik mocenských bloků Vývoj na Balkáně a jejího význam pro další události
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků: Zeměpis tercie Evropa	přesahy z učebních bloků:

3. 1. světová válka a vznik Československa

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> uveče příčiny války a cíle válčících států rozdělí válečný konflikt do hlavních etap charakterizuje používanou techniku i taktiku shrne výsledky 1. světové války orientuje se v novém uspořádání Evropy a světa vysvětlí vznik samostatného Československa rozpozná význam T. G. Masaryka a jeho zahraniční akce a význam čsl. legií pro vznik ČSR popíše ruské revoluce v roce 1917 a následné válečné konflikty, tj. intervenci a občanskou válku objasní výsledky ruských revolucí a jejich význam pro další rozvoj v Evropě 		Učivo Příčiny, průběh a výsledky 1. světové války Ruské revoluce Československý zahraniční odboj a úloha TGM Vznik Československa
--	--	--

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Zeměpis kvarta Česká republika	

4. ČSR - 1. republika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje politický systém a zahraničně-politickou orientaci 1. republiky popíše budování demokracie v ČSR charakterizuje ekonomický a kulturní život 1. republiky seznámí se s národnostními problémy v ČSR 	Politický systém 1. republiky Hospodářský a kulturní vývoj

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Zeměpis kvarta Česká republika

5. Evropa a svět ve 20. a 30. letech 20. století

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše hlavní rysy vývoje v Sovětském svazu ve 20. a 30. letech 20. století charakterizuje tzv. stalinský kult osobnosti a uvede jeho hlavní projevy ilustruje vznik paktů a zahraničně-politických bloků ve 20. letech 20. století vysvětluje vznik a podstatu fašistického režimu v Itálii charakterizuje důvody a důsledky světové hospodářské krize objasňuje princip tzv. New Dealu vedoucího k překonání krize vysvětluje politickou a ekonomickou situaci v Německu 30. let 20. století na konkrétních příkladech dokládá základní znaky nacismu a uvádí příčiny jeho vítězství v Německu objasňuje průběh konfliktu mezi ČSR a nacistickým Německem zná obsah a význam Mnichovské dohody pro další existenci ČSR charakterizuje politickou, ekonomickou a kulturní situaci ve 2. republice 	Pakty a bloky 20. let 20. století Vývoj v Sovětském Svazu Vznik fašistického režimu v Itálii Světová hospodářská krize Politika New Deal v USA Nacistický režim v Německu Válečné konflikty 2. poloviny 30. let Zápas o Československo Mnichovský diktát a tzv. 2. republika

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. 2. světová válka

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zná důvody 2. světové války a válečné koalice rozlišuje hlavní etapy války zná nejvýznamnější bitvy a nejvýznamnější diplomatická jednání charakterizuje používanou techniku a taktiku vysvětluje situaci a podobu tzv. Protektorátu Čechy a Morava zná rozdíly mezi domácím a zahraničním odbojem hodnotí význam odbojových akcí hodnotí politické, mocenské a ekonomické důsledky války 	Příčiny a hlavní fáze 2. světové války Zahraniční diplomacie Situace v českých zemích Domácí a zahraniční odboj

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Zeměpis sekunda Amerika Asie a Rusko tercie Evropa kvarta Česká republika	Fyzika kvarta Atomy a záření

7. Evropa a svět po 2. světové válce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje situaci po 2. světové válce objasňuje pojem studená válka a uvádí jeho konkrétní projevy dává do souvislostí vývoj v Sovětském svazu a jednotlivých lidově-demokratických státech popisuje konkrétní projevy krize socialistických států v 50. letech 20. století hodnotí význam tzv. Varšavské smlouvy RVHP konkretizuje spolupráci mezi západoevropskými zeměmi a USA shrnuje proces rozpadu koloniálního systému 	Studená válka Krize v 50. letech Vznik tzv. sovětského bloku Vytvoření ekonomických a vojenských bloků mezi západoevropskými zeměmi a USA Soupeření Východu a Západu Rozpad koloniálního systému

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>rozdíly ve vývoji jednotlivých evropských zemí</i> Jsme Evropané <i>shody a rozdíly v životě Evropanů po 2. světové válce</i>		Zeměpis tercie Evropa

8. Vývoj v Československu mezi lety 1945 - 1989

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> hodnotí význam únorového převratu 1948 na konkrétních příkladech dokládá proces tzv. stalinizace a jeho projevy v politických procesy a zahraničně-politické orientaci Československa popisuje důvody a projevy politického a kulturního uvolnění v 60. letech 20. století objasňuje hlavní rysy reformního procesu v Československu rozpozná význam a důsledky vojenského přepadení v roce 1968 pro další vývoj v zemi na konkrétních příkladech ilustruje politiku tzv. normalizace objasňuje proces rozkladu totalitního režimu a vytváření demokracie po roce 1989 zná hlavní osobnosti československé politiky a kultury 	Únorový převrat 1948 Upevnění komunistického režimu v 50. letech Uvolnění situace v 60. letech Reformní proces v Československu Vojenské přepadení Československa a jeho důsledky Normalizace Rozklad totalitního režimu v ČSSR

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí <i>významné osobnosti v ČSSR</i> Mezilidské vztahy <i>vztahy mezi lidmi ve vyhroceném období 1969 - 1989</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Fungování a vliv médií ve společnosti <i>úloha médií při událostech roku 1968 a v procesu pádu komunismu v Československu</i>	Výchova k občanství tercie Lidská práva	Zeměpis kvarta Česká republika

9. Změny v Evropě a světě na konci 20. století

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zná nejvýznamnější události ve vývoji samostatné České republiky po roce 1993 popíše hlavní rysy vývoje v 70. a 80. letech 20. století v zemích obou bloků definuje pojem "přestavba" v SSSR objasňuje průběh demokratických revolucí v socialistických státech a rozklad tzv. východního bloku na konkrétních příkladech dokazuje probíhající proces spolupráce mezi státy a význam Evropské unie uvede nejvýznamnější místa napětí a nejdůležitější problémy a válečné konflikty na přelomu století 	Rozpad tzv. východního bloku Sjednocování Evropy Ohniska neklidu a války ve světě

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Výchova k občanství tercie Evropská integrace Mezinárodní vztahy Zeměpis sekunda Amerika Asie a Rusko tercie Evropa Společenské a hospodářské prostředí kvarta Česká republika	Zeměpis tercie Evropa

5.4.2 Výchova k občanství

prima	sekunda	tercie	kvarta
1	1	1	0 1/2+0 1/2
Mgr. Jakub Brdičko	Mgr. Jakub Brdičko	Mgr. Jakub Brdičko	Mgr. Jakub Brdičko

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Výchova k občanství vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Spolu se vzdělávacím oborem Dějepis se zařazuje do vzdělávací oblasti Člověk a společnost a svým obsahem zahrnuje všechny tematické okruhy stejnojmenného vzdělávacího oboru Výchova k občanství. Dále integruje povinný tematický okruh Svět práce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce a část oboru Výchova ke zdraví oblasti Člověk a zdraví.

Výchova k občanství má časovou dotaci jednu hodinu týdně ve všech nižších ročnících osmiletého studia. Výuka

probíhá ve spojené třídě.

Pojetí předmětu se neopírá jen o poskytování a nábivku vědomostí a dovedností, nýbrž se pokouší formovat názorové postoje žáků, nabízet pozitivní hodnoty a rozvíjet možnosti vztahů k lidem a věcem. Upřednostňuje diskuzi a hru před výkladem, komplexní a pluralitní pohled na svět před monopolní ideologií. Snahou podpořit konstruktivní komunikaci v kolektivu studentů přesahuje do jazykových vzdělávacích oborů. Zájmem o aktuální události ve světě se přibližuje vzdělávacímu oboru Zeměpis. Vedle jiných tematických přesahů lze zmínit i souvislost se vzdělávací oblastí Umění a kultura.

Do předmětu Výchova k občanství jsou zařazena následující průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj (Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena), Sociální rozvoj (Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace), Morální rozvoj (Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika).
- Výchova demokratického občana (Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování).
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané).
- Multikulturní výchova (Kulturní diference, Etnický původ, Princip sociálního smíru a solidarity).
- Mediální výchova (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Fungování a vliv médií ve společnosti, Práce v realizačním týmu).

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Výchova k občanství využíváme k dosahování klíčových kompetencí těchto specifických strategií:

Kompetence k učení:

- nezdůrazňujeme znalost, ale možnost jak ji získat
- podporujeme pluralitu vzdělávacích cest – např. samostudium z materiálů, práci s internetem
- nezůstáváme jen u prostého přijetí informace, ale ukazujeme interpretační různost jednotlivých zdrojů (např. srovnáním stejné informace z různých médií)
- učíme kritickému přístupu k informacím

Kompetence k řešení problémů:

- metodou brainstormingu motivujeme k nápaditosti
- navozujeme fiktivní problematické situace („Jak bys to vyřešil?“)

Kompetence komunikativní:

- vycházíme z představy, že se žák aktivně zapojí do diskuze či polemiky, pokud mu bude jejich téma blízké
- předkládáme provokující otázky (někdy i zkusmo hájíme vyhocené stanovisko, abychom žáky vtáhli do debaty)
- citlivě řídíme debatu, vytváříme prostředí, kde se může dařit kultivované výměně názorů
- vedeme žáky, aby své názory formulovali postupně a nechali dost času na reakci oponenta
- některé příspěvky v debatě komentujeme, relativizujeme extrémní názory bez urážení mluvčího
- diskuzi můžeme ponechat bez jednoznačného závěru
- spontánní vzrušenou debatu v lavicích (kroužcích) nepovažujeme za kontraproduktivní, nedovolíme jí však, aby ovládla hodinu
- podle okolností zařadíme prvky dramaterapie

Kompetence sociální a personální:

- usilujeme o partnerský přístup k žákům (žák jako náš klient)
- nenásilně nabízíme hodnotové a názorové možnosti, uvádíme ve svobodné atmosféře jejich pozitiva a negativa
- nebojíme se prozradit vlastní názor i důvody, jež nás k němu vedou, nepotlačujeme názory, s nimiž nesouhlasíme
- bez ostychu vyprávíme o vlastních životních zkušenostech
- seznamujeme žáky s minoritami a ptáme se, do jaké míry můžeme jejich odlišné chování (jednání) přijmout
- hrajeme řadu psychologických her (na kooperaci, výběr hodnot, zážitek jinakosti aj.)
- podáváme svědectví o lidech, kteří prošli mimořádnou životní situací (dáváme přednost reálným výpovědím před učebnicovou informací – např. o sektách, drogách)
- uvádíme příklady různých reakcí na osobní krizi

Kompetence občanské:

- zmiňujeme aktuální společenské problémy a události, navozujeme diskuzi o nich

- formou her přibližujeme žákům možnosti politické participace
- vyhledáváme pozitivní příklady občanských postojů (abychom se uvarovali despektu k politice)
- vyptáváme se žáků, jakých společenských aktivit se v poslední době zúčastnili
- zařazujeme skupinové hry na projekty ke zlepšení života ve škole, ve městě

Kompetence pracovní:

- zadáváme domácí úkoly – např. referáty, sbírání určitých článků v tisku, tvorba školního tematického archivu, budovat nástěnné noviny, provést rozhovor se zajímavým člověkem atp.

prima

Garant předmětu: Mgr. Jakub Brdčíko, 1 týdně, P

1. Naše škola

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • Zná pravidla chování ve škole, možnosti asertivní spolupráce ve školním prostředí • Zná pravidla chování ve škole, možnosti asertivní spolupráce ve školním prostředí • Je motivován pro studium • Chápe pozitivní význam školních norem i jiných pravidel v mezilidských vztazích 		Život ve škole, práva a povinnosti žáků, školní řád, způsoby komunikace mezi žákem a učitelem Vzdělání jako obohacování životních zkušeností
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola		

2. Tradice a česká kultura

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • Rozpozná základní státní symboly a uvede příležitosti, při nichž se používají • Dokáže uvést pozitivní i negativní rysy české kultury a jejich příklady z regionu • Identifikuje se s českou kulturou, je schopen vyjádřit její specifika • Má povědomí o aktuálních kulturních akcích ve svém okolí a některých se účastní • Oceňuje činnost některých občanských iniciativ, zajímá se o jejich působení • Uvědomuje si význam mediální komunikace • Rozlišuje mezi jednotlivými médii podle komplexnosti a objektivity jejich přístupu 		Naše vlast a její symboly Jak vnímáme svou vlast, jak nás vnímají v cizině Památná místa, svátky Náš region, péče o památky a tradice Příklady vlastenectví a nacionalismu Kulturní život v regionu Kulturní tradice, zvyky Masová kultura Media a jejich vliv na život Příklady a srovnání masových médií
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		

prima

3. Zásady lidského soužití

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • Zná pravidla chování ve škole, možnosti asertivní spolupráce ve školním prostředí • Zná pravidla chování ve škole, možnosti asertivní spolupráce ve školním prostředí • Chápe pozitivní význam školních norem i jiných pravidel v mezilidských vztazích • Oceňuje činnost některých občanských iniciativ, zajímá se o jejich působení • V různých situacích volí adekvátní vyjadřovací kódy • Váží si konkrétních příkladů lidí s vysokými morálními zásadami • Vyjmenuje instituce s posláním sociální a psychologické intervence • Rozpozná patologické sociální stereotypy v pojetí muže a ženy • vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví • optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví 		Učivo Společná pravidla a normy Etiketa a společenské rituály Morálka a mravnost, svědomí Lidská solidarita, sociální a psychologická pomoc v krizi Postavení mužů a žen Svoboda a zodpovědnost
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. Vztahy a konflikty

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • Oceňuje činnost některých občanských iniciativ, zajímá se o jejich působení • V různých situacích volí adekvátní vyjadřovací kódy • Je seznámen s pluralitní strukturou společnosti • Zajímá se o způsoby života a myšlení minorit • Hledá kompromisní řešení • Umí neagresivním způsobem prosazovat vlastní názor či postoj • Je obeznámen s příklady a důsledky utlačování některých minorit • vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví • vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví • optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví • uvede alespoň několik zásad, jimiž by se měl řídit v kritických situacích (přírodní katastrofa, požár, teroristický útok nebo únos) 	Učivo Mezilidská komunikace Asertivita a komunikace Pozitivní význam konfliktů Příčiny a projevy rasismu a xenofobie Jak si počínat v krizových situacích (katastrofa, teroristický útok, válka, ...)
---	---

prima

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity		

sekunda

Garant předmětu: Mgr. Jakub Brdčíko, 1 týdně, P

1. Lidská osoba

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> Uvědomuje si primát lidské osoby (své i druhých) Touží realisticky poznávat vlastní osobu Aktivně se zajímá o možnosti sebepoznání Je seznámen s existencí některých nevědomých mechanismů psychiky při posuzování člověka Objevuje své vlohy i jejich hranice Učí se trpělivě přijímat vlastní nedostatky Objevuje nezávislost důstojnosti osoby na jejích schopnostech a vlastnostech Váží si věrnosti v partnerském vztahu Učí se pojmenovávat vlastní pocity a mluvit o nich Objevuje negativní důsledky svých projevů na okolí a společenství Pěstuje si vlastní racionální cesty k překonávání bolestných prožitků Ví, na koho se obrátit v krizových situacích Je ochoten naslouchat druhým Vědomě volí mezi pozitivy a negativy různých životních hodnot Klade si otázku, jak smysluplně žít vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce dává do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým 	Unikátnost osoby Složky osoby Potencialita osoby Omyly v poznávání osobnosti stereotypy Typologie osobnosti Inteligence, kreativita, charakter Svět emocí Prožívání, chování, jednání Zamilovanost a láska Partnerské vztahy Agrese, stres Psychohygiena v praxi Osobní krize Psychologické poradenství Hodnoty a cíle Typologie životních cílů Hledání smyslu života Falešné cesty hledání

sekunda

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebezpoznání a sebepečení Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika Psychohygienu		

2. Kapitoly z občanského práva

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> Uznává význam nedotknutelnosti vlastnictví Vyjmenuje typy vlastnictví, které se ho osobně týkají Zná legální způsoby nabývání vlastnictví a jejich zákonné podmínky Mezi formy vlastnictví zahrnuje i autorská práva a dobré jméno osoby 	Osoba a vlastnictví Typy vlastnictví Ochrana vlastnictví Práva a zodpovědnost vlastníka

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

3. Peníze

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> Váží si majetku a peněz Racionálně rozhoduje o výdajích a spoření Chápe smysl (důvod) daní Orientuje se ve funkci a rozdílech jednotlivých typů bankovních ústavů Vyjmenuje oblasti, které vyžadují státní dotace dokáže sestavit rozpočet fiktivní domácnosti a posoudit různé možnosti, jak dojít k jeho přebytku rozdělí platbu hotovostní i bezhotovostní, zná elektronické bankovníctví a orientuje se v placení platebními kartami, se znalostí rizik spojených s jejich používáním navrhne legitimní způsob, jak zvýšit příjmy nebo snížit výdaje domácnosti, jak využít uspořené přebytku naznačí, co vše se může podílet na ceně statků a služeb 	Funkce, likvidita, druhy Hospodaření s penězi Způsoby plateb a jejich rizika (hotovost, elektronické bankovníctví, bankomaty, platební karty debetní a kreditní) Daně v ČR Bankovní ústavy, jejich typy a produkty Sociální stát a jeho výdaje

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace	Matematika kvarta Finanční matematika	

4. Tržní ekonomika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí výhody a nevýhody tržní a řízené ekonomiky Vyjmenuje jednotlivé účastníky trhu a jejich odlišné strategie Na příkladech objasní některé zákonitosti tržní ekonomiky 	Trh svobodný a řízený Účastníci trhu (sektory, nabídka, poptávka) Hlavní principy fungování zdravého trhu

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sekunda

tercie

Garant předmětu: Mgr. Jakub Brdīčko, 1 týdně, P

1. Právo a stát

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • Chápe pozitivní význam právních norem • Rozpozná znaky totalitního a demokratického státu • Váží si demokracie a zná možnosti politické participace občanů • Vyjmenuje konkrétní projevy demokratických principů • Vyjmenuje hlavní typy států v současném světě, uvede konkrétní příklady 		Normy a kodifikace, jejich smysl Srovnání totalitního a demokratického státu Principy demokracie Různé typy státu a jejich příklady Ústava ČR Princip rozdělení moci a demokracie Decentralizace Obce a kraje	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování			

2. Občan a politika

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • Zná kompetence obecních a krajských úřadů • Sleduje otázky komunální, krajské i státní politiky • Zná přibližně složení obecního či městského úřadu ve svém bydlišti • Zajímá se o volby a programy politických kandidátů • Má přehled o členech současné vlády a o některých jejích krocích • popíše, jakým způsobem je v současnosti zajišťována vojenská obrana státu, a uvede hypotetické možnosti, jak by se do ní mohl aktivně zapojit nebo jak by mohl být povolán v rámci všeobecné branné povinnosti 		Volby Parlament Prezident Vláda Obrana státu Media a politika	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě			

3. Lidská práva

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • Je si vědom svých práv a umí je uplatňovat • Vystupuje proti projevům diskriminace • Neomezuje práva ostatních • Rozpozná projevy šikany a postupuje proti ní • Respektuje práva menšin 		Dokumenty o lidských právech Základní lidská práva Práva dětí Ochrana před poškozováním práv Diskriminace	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Princip sociálního smíru a solidarity		Dějepis kvarta Vývoj v Československu mezi lety 1945 - 1989	

tercie

4. Občan ve smluvním vztahu

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • Zná různé typy běžných smluv • Uvědomuje si závazky a práva vyplývající z různých typů smluv 		Druhy a způsob uzavírání smluv Úřady Pracovní smlouva, dohoda o provedení práce, manželská smlouva, rozvod, smlouva o přepravě, kupní smlouva
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. Trestní právo

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • Zdůvodní smysl trestání protiprávního jednání • Definuje obecné rysy trestného činu a přestupku • Vyjmenuje různé typy trestných činů a vysvětlí jejich nebezpečnost • Popíše legální způsob vyšetřování, souzení a trestání protiprávního jednání • Popíše protidrogovou legislativu • Uvede druhy postihů pro dospělé, mladistvé a nezletilé • Vyjmenuje typy soudů v ČR • vymezí obsah pojmu "úplatek" a vysvětlí negativní dopady tohoto jevu na vztahy ve společnosti 		Přestupek a trestný čin Druhy trestných činů Vyšetřování trestného činu Trestnost Soustava soudů v ČR, Ústavní soud Způsoby trestních postihů Věznice
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace		

6. Evropská integrace

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • Objasní historické důvody, jež vedly k evropské integraci • Vysvětlí, nakolik členství v EU omezuje suverenitu států • Vyjmenuje možnosti, které občané získali členstvím v EU 		Historické kořeny Pilíře EU Instituce a fungování EU (Ne)výhody členství?
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané	Francouzský jazyk tercie Evropská unie	Zeměpis tercie Evropa Dějepis kvarta Změny v Evropě a světě na konci 20. století

7. Mezinárodní vztahy

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • Odliší cíle a fungování OSN, NATO • Zdůvodní smysl členství ČR v OSN a NATO • Charakterizuje působení některých nevládních organizací • uvede příklad zapojení české armády do zahraničních misí a pokusí se vysvětlit jeho oprávněnost 		Válka a mír OSN – vznik, funkce NATO – vznik, funkce NGO (např. Rada Evropy, Amnesty International, Červený kříž, Člověk v tísni, Červený kříž, Greenpeace aj.) a jejich úloha ve světě

tercie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět		Dějepis kvarta Změny v Evropě a světě na konci 20. století

8. Globalizace

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> Vysvětlí, v čem spočívá proces globalizace Utvořil si názor na pozitivita / negativa globalizace Vyjmenuje některé negativní důsledky globalizace, pokusí se navrhnout jejich řešení Upozorní na projevy globálních procesů ve svém regionu, zamyslí se nad jejich pozitivitu / negativitu (navrhne východiska) Vyjmenuje rozdíly mezi islámskou a západní kulturou Definuje terorismus, uvede jeho neislámské příklady Objasní vztah islámu a terorismu, uvede příklady dialogu islámu a Západu 	(Ne)výhody Separatismus a integrace Antiglobalizační hnutí Islám a západní kultura Terorismus Teror a džihád

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity		

kvarta

Garant předmětu: Mgr. Jakub Brdčíčko, 0 1/2+0 1/2 týdně, P

1. Národnostní menšiny

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> Konfrontuje vlastní kulturu s odlišnými hodnotami minorit Charakterizuje rysy života českých národnostních menšin Je ochoten hledat cesty k harmonickému soužití s odlišnými kulturami 	Česká republika – místo soužití odlišných kultur Romové – jejich specifika, cesty k dialogu Další národnosti v ČR – Vietnamci, Číňané, muslimové

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity		

kvarta

2. Moderní člověk a náboženství

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> Zajímá se o různá náboženství Uznává význam náboženství v životě člověka Respektuje odlišnost názorů a zvyků vzdálených kultur Charakterizuje rozdíly v životě vyznavačů jednotlivých náboženství Pojmenuje varující příznaky nebezpečného sektářství vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi 		Učivo Religiozita Dálného Východu, reinkarnace Židovství Křesťanství, církve Islám Nová religiozita, nebezpečí sektářství
Průřezová témata MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní diference Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity	přesahy do učebních bloků: Dějepis prima Nejstarší lidské civilizace sekunda Raný středověk v Evropě Reformace a protireformace	přesahy z učebních bloků:

3. Práce a nezaměstnanost

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> Touží po praktickém uplatnění v práci Uvědomuje si důležitost správného rozhodnutí pro životní povolání Zajímá se o nabídky práce různého druhu přemýšlí o nich Objevuje své schopnosti, uvědomuje si též své meze a nedostatky Přemýšlí o svých životních plánech, konfrontuje je s nabídkou práce Má přehled o poradenství v oblasti trhu práce, ví, kde vyhledat informace o nabídce práce 		Učivo Proč pracovat Práce a osobnost Pracovní trh, druhy pracovišť Podnikání Čím budu? Sebepoznávání Osobní cíle Informace o různých povoláních S kým a kde se poradit
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. Možnosti vzdělávání

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> Uvědomuje si význam vzdělání pro svůj osobní život a své uplatnění Popíše typy středních, vyšších a vysokých škol Aktivně sleduje různé možnosti vzdělávání, vyhledává informace o vzdělávacích institucích 		Učivo Typy škol, náplň studia Přijímací zkoušky Mimoškolní vzdělávání (kroužky, kurzy, praxe, samostudium, internet)
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace	přesahy do učebních bloků: Francouzský jazyk kvarta škola	přesahy z učebních bloků:

kvarta

5. Jak se ucházet o práci

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • Popíše funkci pracovních úřadů • Umí si počínat při fiktivním výběru pracovního místa, napsat životopis a absolvovat pohovor s fiktivním zaměstnavatelem • Je podezřívavý k neseriózním nabídkám práce 	Kde hledat práci Pracovní úřady Životopis, pohovor Podezřelí zaměstnavatelé, práva zaměstnance

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebezpečení Seberegulace a sebeorganizace Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Český jazyk a literatura kvarta Tiskopisy, životopis	

5.5 Člověk a příroda

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti člověk a příroda, jimiž jsou Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří - spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním - také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovední charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn celý v této vzdělávací oblasti. Vzdělávací oblast člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje

především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, člověk a společnost, člověk a zdraví a člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

5.5.1 Fyzika

prima	sekunda	tercie	kvarta
1+1 2/3	2+0 1/3	2 1/3	1 1/3+1 1/3
Mgr. Marek Hoffmann	Mgr. Marek Hoffmann	Mgr. Marek Hoffmann	Mgr. Marek Hoffmann

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Fyzika integruje všechny tematické okruhy vzdělávacího oboru Fyzika vzdělávací oblasti Člověk a příroda, v rámci laboratorních cvičení tematický okruh Práce s laboratorní technikou vzdělávací oblasti Člověk a svět práce a v primě některá témata vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie. Hodinová dotace předmětu Fyzika je posílena v tercii a kvartě vždy o jednu třetinu hodiny z hodin povinně určených pro vzdělávací oblast Člověk a svět práce

Vyučovací předmět Fyzika má školním učebním plánem vymezeny dvě hodiny týdně spojené výuky v každém ročníku, která je doplněna dělenými hodinami věnovanými převážně laboratorním cvičením v rozsahu 2/3+1/3+1/3+2/3

Výuka spojených hodin probíhá v odborné nebo kmenové učebně, dělené hodiny probíhají ve fyzikální laboratoři nebo učebně výpočetní techniky. V primě se v dělených hodinách předmětu Fyzika střídají laboratorní cvičení s fyzikálním obsahem a cvičení základní obsluhy počítače.

Laboratorní práce v primě a sekundě jsou zaměřeny především na motivaci žáků, k získání zájmu o fyzikální problémy. Na formální zpracování měření není v těchto ročnících zatím kladen příliš velký důraz.

Předmět Fyzika se zabývá zkoumáním přírodních zákonitostí a jejich souvislostí, využívá přitom osobních empirických zkušeností žáků, poukazuje na aplikované využití přírodních zákonů v technické praxi. Snaží se vzbuzovat v žácích potřebu klást si otázky o příčinách a průběhu různých přírodních procesů a hledat na ně odpovědi. Vede žáky k vyslovování hypotéz a jejich následnému ověřování.

Vyučovací předmět Fyzika poskytuje žákům vědomosti, dovednosti i návyky potřebné v praktickém životě, učí je pracovat s fyzikálními veličinami, měřit je a počítat s nimi.

Fyzika tvoří základ pro pochopení fungování vesmíru, činnosti mechanických strojů i elektrických a optických přístrojů, spotřebičů a zařízení. Pomáhá žákům uvědomit si souvislosti mezi lidskou činností a stavem přírodního a životního prostředí. Seznamuje je s různými možnostmi získávání energie a následně vybízí k jejímu šetrnému a efektivnímu využívání.

Předmět využívá mnohé poznatky vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace, zejména uplatňuje znalosti

o jednotkách obsahu a objemu, operace s číselnými výrazy, výpočty s využitím kalkulatoru, řešení rovnic, úpravy výrazů, porozumění grafickým vyjádřením závislostí dvou veličin. (Přesahy do odpovídajících učebních bloků Matematiky nejsou vždy explicitně uváděny v jednotlivých blocích Fyziky)

Předmět Fyzika zahrnuje ve svém vzdělávacím obsahu některé okruhy průřezových témat Environmentální výchova (Lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí) a Osobnostní a sociální výchova (komunikace, kooperace a kompetice).

Při výuce se vyučující průběžně podílí na osobnostním rozvoji žáků, zabývají se rozvojem poznávacích schopností (žáci pozorují a popisují fyzikální experimenty, děje v přírodě, řeší fyzikální úlohy a problémy), seberegulaci a sebeorganizaci žáků (cvičení sebekontroly, sebeovládání, plánování učiva a studia, organizace vlastního času). Rozvíjejí u nich kreativitu (uplatní vlastní způsob řešení a vysvětlení některých problémů). V oblasti sociálního rozvoje kladou důraz na mezilidské vztahy (vzájemné respektování, dobré vztahy mezi žáky ve třídě atd.), komunikaci a kompetici (skupinové vyučování, skupinová práce, soutěže, olympiády).

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Fyzika používáme k dosahování klíčových kompetencí tyto strategie:

Kompetence k učení:

- motivujeme žáky předváděním fyzikálních experimentů a ukázkami praktických aplikací fyziky
- umožňujeme žákům provádění jednoduchých pokusů
- vedeme žáky k odhadování chování těles či látek na základě jejich vlastních zkušeností
- rozvíjíme u žáků logické uvažování a fyzikální myšlení
- vyžadujeme, aby žák znal z paměti základní fyzikální zákony (vzorce a poučky), vybízíme je též k formulacím vlastními slovy
- připomínáme žákům, že hodnotu fyzikální veličiny tvoří jen číslo, ale nedílnou součástí je též jednotka
- vyžadujeme znalost běžně používaných fyzikálních jednotek a převodních vztahů mezi jednotkami dílčími a násobnými
- zadáváme žákům k samostatnému zpracování referáty s fyzikální tematikou, vyžadujeme počítačové zpracování
- zadáváme úlohy k procvičení učiva, k samostatnému řešení (v hodině i doma)
- zejména v primě a v sekundě upřednostňujeme paměťové či písemné počítání při řešení jednoduchých fyzikálních úloh

Kompetence k řešení problémů:

- dáváme žákům prostor, aby se pokusili vysvětlit vlastními slovy pozorovaný experiment
- vedeme žáky k pozornému čtení textu a pochopení zadaného problému
- klademe otázky, které žákům umožní objevit vztahy a podobnosti s již zvládnutým problémem
- podporujeme žáky v navrhování alternativních řešení
- vyzýváme je k diskusi a obhajobě svých navržených postupů
- umožňujeme žákům vyhledávat potřebné údaje v tabulkách, literatuře, na internetu
- procvičujeme se žáky přibližná řešení, odhady, následně s nimi konfrontujeme vypočítaná řešení
- vedeme žáky k porozumění grafických vyjádření fyzikálních závislostí

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky ke kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- v laboratorních cvičeních umožňujeme žákům pracovat ve skupinách
- řeší-li žák úlohu u tabule, požadujeme, aby vysvětloval prováděné kroky výpočtů
- vyžadujeme znalost označení fyzikálních veličin a jednotek včetně správného čtení
- u fyzikálních úloh vyžadujeme slovně formulovaný závěr (písemně či ústně)
- dbáme na správnou výslovnost žáků a přesné formulace myšlenek
- vedeme žáky k porozumění grafických vyjádření fyzikálních závislostí a následné interpretaci

Kompetence sociální a personální:

- zejména v laboratorních cvičeních vedeme žáky k dělbě práce ve skupině

Kompetence občanské:

- diskutujeme se žáky o přínosech a rizicích fyzikálních objevů a technických vynálezů a jejich zodpovědném využívání

Kompetence pracovní:

- vyžadujeme dodržování laboratorního řádu a BOZP
- vyžadujeme šetrné zacházení s pomůckami a přístroji
- vedeme žáky k přehlednému uspořádání aparatury při lab. cvičeních
- učíme žáky systematicky zaznamenávat naměřené veličiny a následně je vyhodnotit
- učíme žáky zpracovat protokol o měření
- vedeme žáky k pečlivosti a co největší přesnosti

prima

Garant předmětu: Mgr. Marek Hoffmann, 1+1 2/3 týdně, P

1. Těleso a látka

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozezná, které věci jsou tělesa a které ne, seřadí je podle velikosti a tvaru • vyjmenuje vlastnosti látek, rozezná různá skupenství látek a charakterizuje je • chápe částicové složení látek, rozliší atom, molekulu, iont a popíše jejich vlastnosti • chápe Brownův pohyb a difúzi jako důsledek neustálého pohybu částic • provádí jednoduché domácí experimenty 	<p>Z čeho se tělesa skládají Skupenství látek Atomy, molekuly a jejich vlastnosti</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	<p>Chemie</p> <p>sekunda Složení látek</p>	

prima

2. Veličiny a jejich měření

<p>Očekávané výstupy</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • chápe význam fyzikálních veličin a jednotek • u těles rozliší délku, šířku a výšku a dokáže je změřit různými měřidly (pravítkem, posuvkou, mikrometrem) • převádí fyzikální jednotky délky (m, dm, cm, mm, km), obsahu (m², dm², cm², mm²) a objemu (m³, dm³, cm³, l, hl, ml) • určí svislý a vodorovný směr olovnicí a libelou • jednoduše určí polohu tělesa pomocí souřadnic • používá a převádí běžné jednotky hmotnosti (kg, dkg, g, t) • používá rovnoramenné a digitální váhy k určení hmotnosti tělesa • vypočte objem krychle a kvádra ze známých rozměrů • změří objem kapaliny odměrným válcem • používá a převádí časové jednotky (h, min, s) • změří čas stopkami • popíše teploměr, změří teplotu ve °C • uvědomuje si, že každé měření je zatíženo chybami, určí aritmetický průměr naměřených hodnot • uvede příklady změny délky a objemu tělesa vlivem změny teploty, zmíní technické dopady tohoto jevu • používá hmotnost k určení množství látky v tělese • definuje hustotu jako podíl hmotnosti a objemu, vypočte hustotu tělesa, ovládá jednotky hustoty (kg/m³, g/cm³) • změří hustotu kapaliny hustoměrem • intuitivně chápe pojmy dráha, rychlost, průměrná rychlost, převádí jednotky rychlosti (km/h, m/s) • vypočte dráhu, rychlost a čas rovnoměrného pohybu dle vztahu $s = v \cdot t$ • uvede příklady měření rychlosti (tachometr, radar, ..) 	<p>Učivo</p> <p>Fyzikální veličiny Měření délky Přesnost a chyby měření Určení polohy Hmotnost těles a její měření Čas a jeho měření Pohyb těles, rychlost Souvislost rychlosti, dráhy a času Měření rychlosti Teplota a teplotní stupnice, měření teploty Objem a jeho měření Hustota a její měření Síla a její měření</p>
--	--

<p>Průřezová témata</p>	<p>přesahy do učebních bloků:</p> <p>Matematika</p> <p>prima Desetinná čísla Krychle a kvádr</p>	<p>přesahy z učebních bloků:</p> <p>Matematika</p> <p>prima Krychle a kvádr</p>
--------------------------------	--	---

3. Elektrické vlastnosti látek

<p>Očekávané výstupy</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • předvede jednoduché pokusy na elektrování těles, jevy vysvětlí • rozlišuje elektricky neutrální a elektricky nabitá tělesa, rozlišuje přitažlivé a odpuzivé síly • popíše elektrický náboj jako fyzikální veličinu, uvede příklady zdrojů el. náboje • rozliší vodiče a nevodiče, uvede příklady • popíše elektrické pole kolem el. náboje, zakreslí siločáry • vysvětlí blesk jako jiskrový výboj a popíše jeho nebezpečné účinky a ochranu před nimi 	<p>Učivo</p> <p>Druhy el. náboje Model atomu Elektroskop, elektrometr Vodiče a nevodiče Elektrické pole Elektrický výboj, blesk</p>
--	--

<p>Průřezová témata</p>	<p>přesahy do učebních bloků:</p>	<p>přesahy z učebních bloků:</p>
--------------------------------	--	---

prima

4. Magnetismus

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše magnet, magnetické síly, rozliší přírodní a umělé magnety rozlišuje trvalé a dočasné magnety, uvede příklady využití zakreslí indukční čáry jednoduchého magnetu vysvětlí princip činnosti kompasu v zemském magnetickém poli 		Magnety a jejich vlastnosti Silové působení magnetů Magnetické pole
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Zeměpis prima Planeta Země	

5. Elektrický obvod

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> chápe elektrický proud jako pohyb elektricky nabitých částic, uvede příklady tepelných, světelných, chemických a pohybových účinků el. proudu uvede podmínky pro vedení el. proudu v kapalinách a plynech uvede příklady zdrojů el. napětí uvede příklady souvislostí elektrického a magnetického pole (mag. pole cívky, elektromagnet) popíše a sestaví jednoduchý el. obvod, zná základní schematické značky, zakreslí jednoduché schéma, vysvětlí pojem zkrat 		Elektrický proud Zdroje napětí Schemata jednoduchých obvodů Účinky el. proudu, spotřebiče Magnetické vlastnosti el. proudu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. Laboratorní cvičení

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvolí vhodná měřidla a změří základní veličiny održuje zásady bezpečnosti práce zajistí v případě potřeby poskytnutí první pomoci při úrazu sestaví a provede jednoduchý experiment 		Měření délky Měření hmotnosti Určování objemu tělesa Určení hustoty Měření teploty kapalin Měření doby pohybu Sestavení jednoduchého el. obvodu Volitelné náměty (dle výběru vyučujícího): Experimenty s jednoduchými pomůckami - náměty dle vyučujícího
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

7. Základy práce s počítačem

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> ovládá na uživatelské úrovni základní funkce počítače využívá dostupných aplikací pro tvorbu textových dokumentů doplněných o grafické informace ovládá komunikace prostřednictvím internetu a zpracovává získané informace 		Výuka v počítačové učebně pod vedením vyučujícího informatiky: Klávesnice a psaní textu - Poznámkový blok, Open Office Tvorba tabulek - Open Office Internet Malování Ukládání souborů, práce v síti
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

prima

sekunda

Garant předmětu: Mgr. Marek Hoffmann, 2+0 1/3 týdně, P

1. Pohyby těles

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> intuitivně chápe pojmy pohyb, dráha, trajektorie rozliší pohyb přímočarý a křivočarý, posuvný a otáčivý rozliší okamžitou rychlost a průměrnou rychlost, převádí jednotky rychlosti (km/h, m/s) uvede příklady měření rychlosti chápe rozdíl mezi rovnoměrným a nerovnoměrným pohybem pracuje s grafy závislosti rychlosti a dráhy na čase (sestrojí jednoduché grafy, odečte z nich hodnoty veličin, pozná, o jaký druh pohybu se jedná,...) vypočte dráhu, rychlost a čas rovnoměrného pohybu dle vztahu $s = v \cdot t$ kvalitativně chápe pojem zrychlení 		Učivo Pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý Relativnost pohybu a klidu Rychlost, průměrná rychlost, pojem zrychlení Výpočty dráhy, rychlosti a času pohybu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků: Matematika sekunda Přímá a nepřímá úměrnost	přesahy z učebních bloků: Matematika sekunda Přímá a nepřímá úměrnost Zeměpis prima Planeta Země

2. Síly a jejich vlastnosti

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> uvědomuje si vzájemnost silového působení změří velikost působící síly graficky řeší jednoduché úlohy na skládání sil (rovnoběžné a různoběžné síly) určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici intuitivně chápe pojem těžiště, ovládá pojmy rovnováha, stabilní a labilní poloha tělesa vnímá rozdíl mezi hmotností a tíhou intuitivně pracuje s pojmem setrvačnost chápe, že síla mění pohybový stav tělesa, uvede příklady jednoduše formuluje Newtonovy pohybové zákony uvědomuje si a vyjmenuje silové účinky rozpozná účinky vzájemného silového působení, odhadne následky vzájemného silového působení uvědomuje si a rozpoznává deformační účinky síly, zná vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, uvede příklady jednoduše objasní vznik třecí síly, popíše faktory, které mají vliv na její velikost, porovná smykové a valivé tření, uvede příklady 		Učivo Vzájemné působení těles Síla, skládání rovnoběžných a různoběžných sil Tíhová síla a těžiště Setrvačnost Síla a změny pohybu Akce a reakce Otáčivý účinek síly - páka, rovnováha Tlak, tlaková síla Smykové tření, valivé tření, odpor prostředí
--	--	--

sekunda

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Matematika sekunda Poměr Přímá a nepřímá úměrnost Rovnoběžník, trojúhelník a lichoběžník	Matematika sekunda Poměr Rovnoběžník, trojúhelník a lichoběžník

3. Kapaliny

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše základní vlastnosti kapaliny, včetně specifického chování povrchové vrstvy popíše závislost hustoty kapaliny na teplotě, uvede příklady využití, vysvětlí, co je teplotní anomálie vody, popíše její význam popíše kapilární jevy, objasní jejich význam v přírodě i v technické praxi objasní vznik hydrostatického tlaku, vypočítá jeho hodnotu v určité hloubce popíše chování kapalin ve spojených nádobách, uvede příklady využití formuluje Archimédův zákon, vypočítá v jednoduchých případech vztlakovou sílu popíše chování těles v kapalině v závislosti na hustotě, uvede praktické příklady plovoucích těles uvědomuje si vliv působení vnější síly na kapalné těleso, vypočítá tlak v kapalině, formuluje Pascalův zákon a uvede praktické aplikace 	Vlastnosti kapalin, povrchové napětí Závislost hustoty kapaliny na teplotě Kapilární jevy Hydrostatický tlak Spojené nádoby Archimédův zákon - plavání těles Pascalův zákon

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Chemie sekunda Voda	Chemie sekunda Voda

4. Plyny

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše vlastnosti plynů, porovná s kapalinami vysvětlí příčinu atmosférického tlaku a popíše jeho měření popíše atmosféru Země jednoduše popíše oblast zkoumání meteorologie a její využití rozšíří platnost Archimédova zákona pro plyny, uvede příklady zařízení tento zákon využívající vysvětlí pojmy přetlak, podtlak, vakuum, uvede příklady zařízení využívajících přetlak či podtlak (vakuum) jednoduše popíše příčiny proudění vzduchu v atmosféře a jeho dopady, uvede příklady využití aerodynamického vztlaku 	Vlastnosti plynů Atmosférický tlak Atmosféra Země Základy meteorologie Archimédův zákon pro plyny Přetlak, podtlak, vakuum Proudění vzduchu

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Chemie sekunda Vzduch Zeměpis prima Planeta Země	

sekunda

5. Světelné jevy

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> rozpozná bodové a plošné zdroje světla, uvede příklady, rozliší průhledné, průsvitné a neprůhledné prostředí řeší jednoduché problémy využívající přímočaré šíření světla, používá pojem světelný paprsek rozliší stín a polostín, popíše a vysvětlí zatmění Slunce a Měsíce popíše vlastnosti obrazu v rovinném zrcadle, formuluje zákon odrazu rozliší duté a vypuklé kulové zrcadlo, vysvětlí pojmy vrchol, střed křivosti, ohnisko, rozliší skutečný a zdánlivý obraz, uvede příklady využití jednotlivých typů zrcadel objasní pojem lom světla, rozliší lom světla ke kolmici a od kolmice popíše a rozliší tenké čočky - spojky a rozptylky, vysvětlí význam ohniskové vzdálenosti pomocí význačných paprsků sestaví obraz předmětu tenkou čočkou, popíše jeho vlastnosti popíše stavbu lidského oka, naznačí možnost korekce základních vad uvede příklady optických zařízení a jejich využití popíše rozklad bílého světla hranolem na barevné složky, objasní vznik duhy 		Učivo Přímočaré šíření světla Stín a polostín fáze Měsíce zatmění Slunce a Měsíce; Odraz světla - zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně) Astronomické dalekohledy, zrcadla v praxi Lom světla - zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem Oko - optické vlastnosti oka, optické klamy, zorný úhel optické přístroje, mikroskop, dalekohled, brýle
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků: Matematika prima Osová souměrnost sekunda Shodnost, středová souměrnost	přesahy z učebních bloků:

6. Laboratorní cvičení

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> zvolí vhodná měřidla a změří základní veličiny zpracovává a předkládá ke kontrole záznamy o své práci a protokoly dodržuje zásady bezpečnosti práce zajistí v případě potřeby poskytnutí první pomoci při úrazu sestaví jednoduchý experiment z běžně dostupných pomůcek 		Učivo Volitelné náměty (dle výběru vyučujícího): Měření průměrné rychlosti Měření velikosti síly Skládání sil a měření výslednice Ověření rovnovážné polohy na páce Změření třecí síly Měření hydrostatického tlaku Měření na optické lavici Odraz a lom paprsků (rovinné zrcadlo, čočka)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

tercie

Garant předmětu: Mgr. Marek Hoffmann, 2 1/3 týdně, P

1. Práce a energie

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše fyzikální veličinu práce, zná její jednotku a souvislost práce, působící síly a dráhy, v jednoduchých případech práci vypočte definuje výkon, v jednoduchých případech výkon vypočte, uvede jeho jednotku, pomocí ní vyjádří hodnotu práce v kWh jednoduše vysvětlí spojitost práce a energie definuje a vypočítá polohovou a pohybovou energii tělesa chápe, že energii není možno vyrobit, pouze přeměňovat její formy formuluje zákon zachování energie, vysvětlí pojem perpetuum mobile a nemožnost jeho existence definuje a v jednoduchých případech určí účinnost rozlíší a popíše páku jednozvrtnou a dvojitou, řeší jednoduché úlohy s využitím rovnosti momentů sil vysvětlí funkci a význam kladky, kladkostroje, kola na hřídeli, nakloněné roviny a šroubu 		Práce a energie Výkon, jednotky výkonu Energie Polohová a pohybová energie Přeměny energie konáním práce Zákon zachování energie Perpetuum mobile Účinnost Momentová věta Jednoduché stroje – páka jednozvrtná a dvojitou, kladka, kladkostroj, kolo na hřídeli, nakloněná rovina, šroub	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
	Dějepis prima Nejstarší lidské civilizace	Matematika tercie Rovnice Výrazy	

2. Tepelné jevy

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> intuitivně chápe vnitřní energii jako souhrn energií neuspořádaně se pohybujících částic v tělese popíše dvě možnosti zvyšování vnitřní energie tělesa chápe teplo jako množství energie vyměňované mezi tělesy různé teploty definuje měrnou tepelnou kapacitu látky, vyhledá její hodnotu v tabulkách vypočte teplo přijaté či odevzdané tělesem uvede příklady zvýšení vnitřní energie (zahřátí) konáním práce popíše kalorimetr a jeho vlastnosti uvede příklady tepelné výměny mezi tělesy, sestaví kalorimetrickou rovnici, v jednoduchých případech ji vyřeší rozlíší vlastnosti a uvede příklady tepelných vodičů a izolantů a jejich využití v praxi, vyhledá hodnoty součinitele tepelné vodivosti látek vyjmenuje způsoby přenosu tepla (vedení, proudění, záření), uvede příklady vysvětlí princip proudění tekutin mezi místy s různou teplotou, naznačí důsledky v atmosféře a ohřívání kapalinách objasní historický význam vynálezu parního stroje pro 19. stol. jednoduše popíše zážehový a vznětový spalovací motor, vysvětlí funkci, uvede základní rozdíly a příklady využití popíše využití parní turbíny v tepelných elektrárnách 		Vnitřní energie, teplo Změna vnitřní energie konáním práce Kalorimetrická rovnice Vedení tepla Šíření tepla prouděním a zářením Tepelné motory	

tercie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>dopad rozsáhlého používání spalovacích motorů na životní prostředí - diskuse</i>		Matematika tercie Rovnice Výrazy

3. Elektrický proud

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady elektricky nabitých těles, popíše silové působení souhlasných a nesouhlasných nábojů, zná označení a jednotku el. náboje • uvede příklad částice, která je nositelem elementárního náboje • popíše elektrický proud jako děj, při kterém se uspořádaně pohybují nabitě částice, rozliší typ částic podle druhu látky • definuje veličinu proud, zná její jednotku • zná nejčastější příčinu elektrického proudu - elektrické napětí, uvede jeho jednotku • pojmenuje měřič el. proudu a napětí, zná jejich schematické značky • změří proud v jednoduchém obvodu, správně zapojí ampérmetr • vysloví Ohmův zákon (pro část obvodu) a využije ho při jednoduchých výpočtech • definuje elektrický odpor, zná jednotku, uvede veličiny ovlivňující odpor vodiče • definuje měrný el. odpor látky, vyhledá v tabulkách • objasní vliv teploty na odpor kovového vodiče • popíše rezistor jako součástku s konstantním odporem, zná jeho schematickou značku • rozliší sériové a paralelní zapojení dvou až tří rezistorů, načrtne schéma, vypočte celkový odpor • popíše potenciometr jako rezistor s nastavitelnou hodnotou odporu, zná sche. značku • uvede příklady využití potenciometru jako regulátoru proudu v obvodu • jednoduše definuje vnitřní odpor zdroje, rozliší a porovná elketromotorické a svorkové napětí • uvede příklady běžně používaných zdrojů stejnosměrného napětí • vysvětlí význam spojení zdrojů do série • vypočte výkon elektrického proudu dle vztahu $P=U \cdot I$, zná jednotku výkonu • vyjádří hodnotu elektrické energie v kWh • jednoduše popíše funkci zvolených spotřebičů • popíše možnosti výroby el. energie, zváží výhody, nevýhody, rizika 	El. náboj Elektrický proud a jeho příčiny, měření Ohmův zákon Elektrický odpor a jeho závislost na teplotě Rezistory Spojování rezistorů Potenciometr Vnitřní odpor zdroje Zapojování zdrojů Výkon el. proudu, funkce spotřebičů Elektrická energie, výroba

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Matematika tercie Rovnice Výrazy Chemie Redoxní reakce

tercie

4. Zvukové jevy

<p>Očekávané výstupy</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozliší pružná tělesa a látky, charakterizuje je • charakterizuje kmitavý pohyb, objasní pojem rovnovážná poloha • definuje veličiny T (perioda), f (frekvence) periodických kmitů, zná jejich vzájemný vztah a jednotky • z časového průběhu (grafu) výchylky určí T a v jednoduchých případech i amplitudu kmitání • uvede příklady tlumeného kmitání, vysvětlí příčiny tlumení • chápe vlnění jako šíření kmitavého pohybu pružným prostředím • charakterizuje vlnění frekvencí, vlnovou délkou a rychlostí šíření, odvodí vztah mezi těmito veličinami • rozliší vlnění příčné a podélné, uvede příklady • definuje zvuk jako mechanické vlnění určitého rozsahu frekvencí • chápe, že zdrojem zvuku jsou kmitající tělesa, uvede příklady různých způsobů vzniku zvuku • zná souvislost výšky zvuku s jeho frekvencí, barvy tónu s časovým průběhem kmitání • uvede příklady prostředí, ve kterých se zvuk šíří, rychlosti vyhledá v tabulkách, přibližnou hodnotu rychlosti ve vzduchu zná z paměti • vysvětlí vznik ozvěny, objasní důsledky ohybu vlnění pro šíření zvuku • charakterizuje ultrazvuk a infrazvuk, uvede příklady • jednoduše popíše způsoby zaznamenání zvuku na různá média • vysvětlí princip vnímání zvuku sluchem • zná veličinu hladina intenzity zvuku a její jednotku dB • vnímá nebezpečí nadměrného hluku a zná způsoby ochrany před ním 	<p>Učivo</p> <p>Vlastnosti pružných těles Kmitavý pohyb, kmitání pružných těles Vlnění, příčné a podélné Zvuk, jeho zdroje a šíření Ultrazvuk, infrazvuk Vnímání zvuku, hlasitost Záznam a reprodukce zvuku</p>
---	--

<p>Průřezová témata</p> <p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Vztah člověka k prostředí</p> <p><i>nebezpečí zvýšeného hluku prostředí pro člověka i jiné organismy - diskuse nebo referát</i></p>	<p>přesahy do učebních bloků:</p> <p>Informační a komunikační technologie</p> <p>kvarta</p> <p>Pracujeme se zvukem</p> <p>Estetická výchova</p> <p>tercie</p> <p>Hlasová výchova</p> <p>Instrumentální výchova</p>	<p>přesahy z učebních bloků:</p>
--	---	---

5. Laboratorní cvičení

<p>Očekávané výstupy</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvolí vhodná měřidla a změří základní veličiny • zpracovává a předkládá ke kontrole záznamy o své práci a protokoly • dodržuje zásady bezpečnosti práce • zajistí v případě potřeby poskytnutí první pomoci při úrazu • vyhledává v literatuře a na internetu informace potřebné či prospěšné pro jeho práci • vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů • zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl • dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci • poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři 	<p>Učivo</p> <p>Volitelné náměty (dle výběru vyučujícího):</p> <p>Určení mechanické práce a výkonu Práce s kalorimetrem Měření elektrických veličin Užítí reostatu a děliče napětí Měření charakteristiky spotřebiče</p>
--	---

tercie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace <i>spolupráce v pracovní skupině při řešení zadaných problémů</i> Kooperace a kompetice <i>spolupráce v pracovní skupině při řešení zadaných problémů</i>		Matematika tercie Rovnice

6. Skupenské přeměny

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> roziší a jednoduše popíše strukturu a vlastnosti jednotlivých skupenství látky uvede příklady krystalických a amorfních látek, popíše rozdíly popíše děje v látce při tání a tuhnutí, uvede souvislost s dodaným či odevzaným teplem vyhledá teploty tání látek uvede vliv nečistot a tlaku na teplotu tání, ilustruje na příkladech definuje skupenské teplo tání a měrné skupenské teplo tání, vyhledá v tabulkách popíše děje v látce při vypařování a kapalnění vysvětlí, jaké faktory ovlivňují rychlost vypařování zná pojmy absolutní a relativní vlhkost vzduchu, jednoduše vysvětlí vznik mlhy či rosy při ochlazení vzduchu popíše var kapaliny, vyhledá teploty varu při normálním tlaku, chápe souvislost teploty varu s vnějším tlakem, uvede příklady varu za sníženého a zvýšeného tlaku vysvětlí sublimaci a desublimaci, uvede běžné příklady těchto dějů 	Tání a tuhnutí Vypařování a kondenzace Sublimace a desublimace

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Matematika tercie Rovnice Výrazy Chemie sekunda Látky

kvarta

Garant předmětu: Mgr. Marek Hoffmann, 1 1/3+1 1/3 týdně, P

kvarta

1. Vedení el. proudu v polovodičích

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> objasní pohyb elektronů a vznik děr v krystalu polovodiče, vysvětlí závislost odporu polovodiče na teplotě rozdělí polovodič typu N a P, vysvětlí význam příměsí popíše PN přechod, vysvětlí rozdílnost chování v závislosti na polaritě napětí popíše polovodičovou diodu, uvede příklady využití různých typů diod (usměrňování, LED, fotodiody, ...) jednoduše popíše tranzistor a naznačí jeho využití v elektronice rozumí pojmu integrovaný obvod, uvede příklady využití v moderních technologiích uvede příklady využití polovodičových součástek jednoduše objasní funkci rádia a televize 		Elektrony a díry Vliv příměsí v polovodiči PN přechod Diody, spínání tranzistorem, tranzistor jako zesilovač Integrované obvody Využití polovodičových součástek (tranzistor, dioda, termistor) Funkce rádia a televize
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. Elektrodynamika

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> uvědomuje si působení magnetické síly na vodič (i jednotlivou nabitou částici), určí její směr kvalitativně popíše vzájemné silové působení mezi dvěma proudovodiči zná veličinu sloužící k popisu magnetického pole včetně jednotky popíše kvalitativně jev elektromagnetické indukce, uvede příklady zařízení využívající tento jev popíše stavbu a funkci generátorů elektrického napětí, uvede příklady vysvětlí rozdíl mezi stejnosměrným a střídavým napětím, objasní význam amplitudy a efektivní hodnoty střídavého napětí jednoduše popíše kondenzátor a cívku, ovládá jejich schematické značky, popíše jejich rozdílné chování ve stejnosměrném a střídavém obvodu popíše stavbu transformátoru, vysvětlí princip funkce, řeší jednoduché úlohy na rovnici transformátoru, objasní význam jeho využití při přenosu energie na dálku popíše generátor třífázového napětí, vysvětlí rozdíl mezi fázemi, rozliší fázové a nulovací vodič, zapojení spotřebiče do hvězdy a trojúhelníku jednoduše vysvětlí funkci elektromotoru uvede příklady využití elektromagnetických oscilátorů v běžných spotřebičích popíše elektromagnetickou vlnu, zná rychlost jejího šíření, uvede příklady jejího využití ovládá základní bezpečnostní pravidla při práci s el. spotřebiči 		Magnetické pole vodiče s proudem Vzájemné působení vodičů Magnetická indukce Elektromagnetická indukce Generátory el. napětí Vlastnosti střídavého proudu Kondenzátor a cívka Transformátor Třífázové napětí Elektromotory Elektromagnetické kmity vlny Zásady bezpečnosti práce s elektrickými spotřebiči
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

3. Atomy a záření

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> zevrubně popíše historii objevu atomu a jeho struktury podrobněji popíše tzv. Bohrov model atomu, vysvětlí vyzařování či pohlcování fotonů při přeskokách elektronů mezi energetickými hladinami charakterizuje elektromagnetické spektrum, přesněji vymeží světlo, chápe ho jako záření vyzářené rozžhavenými tělesy popíše stavbu jádra atomu, vysvětlí význam pojmů nukleon, protonové číslo, nukleonové číslo, nuklid, izotop vyjmenuje vlastnosti jaderných sil, porovná s elektrickými či gravitačními objasní pojem radioaktivita, specifikuje jednotlivé druhy radioaktivního záření, vysvětlí význam poločasu rozpadu uvede praktické příklady využití radioaktivních materiálů vysvětlí nebezpečí radioaktivity pro organismy, zná možnosti ochrany před ním všeobecně vysvětlí, k čemu dochází při jaderné reakci, porovná změny jader při transmutaci a štěpení vysvětlí pojem řetězová reakce popíše funkci jaderného reaktoru včetně regulačních a bezpečnostních prvků popíše na schématu funkci jaderné elektrárny, diskutuje její výhody i rizika vysvětlí pojem termonukleární reakce, porovná se štěpením jader 		Učivo Objev atomu a jeho struktury a jeho záření Bohrov model atomu Elektronový obal Jádro atomu Jaderné síly Radioaktivita Využití radioaktivity Ochrana před zářením Jaderné reakce Řetězová reakce Jaderný reaktor, elektrárna Termonukleární reakce
Průřezová témata ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>možnosti výroby el. energie - různé typy zdrojů, jejich výhody a nevýhody v souvislosti se životním prostředím - referát nebo diskuse</i>	přesahy do učebních bloků: Dějepis kvarta 2. světová válka	přesahy z učebních bloků:

4. Astronomie

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše předmět zkoumání astronomie popíše vlastnosti Slunce, vysvětlí pojem sluneční vítr, polární záře, vysvětlí, kde Slunce bere energii popíše planety sluneční soustavy - rozliší kamenné a plynné planety zná příklady menších těles sluneční soustavy, zejména komet a planetek formuluje Keplerovy zákony popisující pohyb planet stručně charakterizuje vznik, vývoj a zánik hvězd vnímá Sluneční soustavu jako součást galaxie a celého vesmíru 		Učivo Slunce Planety - kamenné a plynné Malá tělesa Keplerovy zákony Vznik a vývoj hvězd Galaxie
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků: Biologie kvarta Planeta Země Zeměpis prima Planeta Země

kvarta

5. Laboratorní cvičení

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> zvolí vhodná měřidla a změří základní veličiny zpracovává a předkládá ke kontrole záznamy o své práci a protokoly održuje zásady bezpečnosti práce zajistí v případě potřeby poskytnutí první pomoci při úrazu vyhledává v literatuře a na internetu informace potřebné či prospěšné pro jeho práci zapojí správně polovodičovou diodu 		Učivo Volitelné náměty (dle výběru vyučujícího): Ověření Ohmova zákona Určení odporu rezistoru různými metodami Galvanické články Měření na elektrickém kalorimetru Měření s polovodičovými součástkami (termistor, dioda) Měření na stejnosměrném elektromotoru Měření na jednofázovém transformátoru Měření kapacity kondenzátoru střídavým proudem
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace <i>spolupráce v pracovní skupině při řešení zadaných problémů</i> Kooperace a kompetice <i>spolupráce v pracovní skupině při řešení zadaných problémů</i>	přesahy do učebních bloků: Chemie kvarta Laboratorní práce	přesahy z učebních bloků:

5.5.2 Chemie

prima	sekunda	tercie	kvarta
	1+1 1/3	2 1/3	0 1/3+2 1/3
	RNDr. Lenka Janyšová	RNDr. Lenka Janyšová	RNDr. Lenka Janyšová

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Chemie svým obsahem zahrnuje všechny tematické okruhy vzdělávacího oboru Chemie vzdělávací oblasti Člověk a příroda, dále tematický okruh Práce s laboratorní technikou vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Hodinová dotace předmětu Chemie je proto posílena v tercii a kvartě vždy o jednu třetinu hodiny z hodin povinně určených pro vzdělávací oblast Člověk a svět práce.

Vyučovací předmět Chemie má školním učebním plánem vymezenou časovou dotaci 0+2+2+2 pro výuku v celé třídě. Tyto hodiny jsou doplněny dělenými laboratorními a teoretickými cvičeními s dotací 0+1/3+1/3+2/3

Výuka spojených hodin probíhá v odborné nebo kmenové učebně, půlené hodiny jsou věnovány praktickým cvičením, probíhajícím v chemické laboratoři nebo v učebně výpočetní techniky.

Chemie poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě. Umožňuje získat základní poznatky o látkách, jejich rozdělení a pozorování. Seznamuje s čističovým složením látek, chemickými prvky, jejich vlastnostmi. Učí pojmenovat základní anorganické a organické sloučeniny, seznamuje s jejich vlastnostmi a využitím pro člověka. Vysvětluje chemické reakce a jejich jednoduchý zápis. Vysvětluje využití základních životně důležitých látek z chemického hlediska, struktury látek. Poukazuje na problémy v přírodě a řeší důležité přírodní děje – znečišťování ovzduší, půdy a vody; detergenty; drogy; fotosyntézu; výživu člověka. Mnohé z teoretických poznatků dokládá praktickými cvičeními a seznamuje se základy laboratorní techniky, práce s kahanem a bezpečným prováděním pokusů. Chemie tak tvoří základ pro pochopení podstaty látek, chemických dějů v přírodě i uměle vyvolaných.

Předmět Chemie obsahuje ve svém vzdělávacím obsahu některé okruhy průřezových témat:

- Osobnostní a sociální výchova, Enviromentální výchova a Mediální výchova.
- V osobnostním rozvoji se zabýváme rozvojem schopností poznávání (pozorování a pokus, smyslové vnímání, cvičení z paměti), seberegulací a sebeorganizací (cvičení sebekontroly, sebeovládání, organizace vlastního času), rozvíjíme žákovu kreativitu (vlastní způsoby řešení na dané téma).

- V sociálním rozvoji klademe důraz na mezilidské vztahy a komunikaci (vzájemné se respektování, tolerance různých názorů, práce ve skupinách). Kooperace a kompetice je zahrnuta v laboratorních pracích (správná organizace práce, spolupráce ve dvojicích, skupině).
- V morálním rozvoji se zabýváme Hodnotami, postoji, praktickou etikou (hodnocení vlastních analýz).
- Z enviromentálních témat Chemie zahrnuje Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka a prostředí.
- V mediální výchově se zaměřujeme na kritické čtení a vnímání mediálních sdělení a tvorbu mediálního sdělení (tvorba článků, posterů s využitím počítače).

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Chemie využíváme k dosahování klíčových kompetencí tyto specifické strategie:

Kompetence k učení:

- učíme žáky vyhledávat informace v odborné literatuře, časopisech, na internetu - zadáváme úlohy k procvičení učiva, k samostatnému řešení (v hodině i doma)
- vyžadujeme, aby žák znal zpaměti značky prvků, uměl vyvodit vzorce chemických látek - rozvíjíme u žáků logické uvažování a chemické myšlení
- zadáváme žákům zpracování referátů, projektů s chemickou tematikou, požadujeme počítačové zpracování
- učíme žáky jednoduše popsat experiment slovně, rovnicí
- vyžadujeme po žácích stručný protokol o průběhu experimentu v laboratorních cvičeních a vytvoření závěru o významu laboratorního cvičení
- požadujeme, aby se naučili pracovat s jednoduchými chemickými laboratorními pomůckami, bezpečně používali kahan

Kompetence k řešení problémů:

- klademe otázky, které žákům umožní objevit vztahy a podobnosti s již zvládnutým problémem - snažíme se, aby žák navrhnul možnosti řešení, vybral vhodný postup, zdůvodnila vytvořil výstup svojí práce
- vedeme žáky k aktivitě, diskuzi o problému a snažíme se, aby se nebáli diskutovat o chybných myšlenkách

Kompetence komunikativní:

- požadujeme přiměřenou slovní zásobu a užití odborné terminologie (nenásilně)
- snažíme se, aby žák uměl naslouchat druhým, porozuměl a vhodně reagoval i na jiné názory
- umožňujeme ve vhodných případech řešit úlohy ve dvojicích či větších skupinách
- pracuje-li žák u tabule, vyžadujeme po něm vysvětlování prováděných kroků
- vedeme žáky k používání a správnému čtení chemických značek, vzorců, chemických pojmů - snažíme se, aby žáci dokázali zformulovat chemický děj a zapsat jednoduchými rovnicemi
- chceme, aby žák využíval informační a komunikační prostředky a technologie pro komunikaci s okolním světem

Kompetence občanské:

- chceme, aby žáci chápali základní ekologické souvislosti a enviromentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí
- vedeme žáky k pomoci slabším a postiženým žákům

Kompetence pracovní:

- vyžadujeme udržování pracovních pomůcek a učebnic v dobrém stavu
- netolerujeme nešetrné zacházení s pomůckami (kalkulačkami, laboratorním nářadím, učebnicemi ..)
- chceme po žácích soustavnou přípravu na výuku, nepracovat nárazovitě

sekunda

sekunda

Garant předmětu: RNDr. Lenka Janyšová, 1+1 1/3 týdně, P

1. Látky

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> chápe pojem látka, těleso, pozorování, pokus pozná skupenství a jejich přeměny (včetně sublimace) rozlíší fyzikální a chemický děj 		Látka a jejich vlastnosti Pozorování vlastností – smyslovými orgány, pokusem Fyzikální a chemický děj Zjišťování vlastností látek
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>pozorování, pokus – smyslové vnímání</i>	Fyzika tercie Skupenské přeměny	

2. Bezpečnost práce

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zná zásady bezpečné práce, telefonní čísla záchranné služby, hasičů, policie umí přivolat pomoc dovede poskytnout první pomoc při úrazu v laboratoři – pořežení, popálení zná označení nebezpečných látek a přípravků pracuje bezpečně s kahanem, zná jeho funkci a druhy zná zásady bezpečné práce s kyselinami zná zásady bezpečné práce s hydroxidy umí vážit, měřit objem pracuje v ochranných pomůckách 		Bezpečnost práce v laboratoři a při pokusech R-věty, S-věty, varovné značky a jejich význam První pomoc při popálení, pořežení, poleptání Práce s kahanem v laboratoři (LP) Protokol (LP)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>Referáty, časopisy, zprávy z internetu</i>		

3. Směsi

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> chápe pojem směs a uvádí příklady umí rozlišit a pojmenovat druhy směsí zná pojmy roztok, nasycený, nenasycený umí vyjádřit složení roztoků hmotnostním zlomkem a % rozlíší pojem roztok zředěný, koncentrovaný chápe rozpustnost a vliv teploty, míchání, plošného obsahu látky na rychlost rozpouštění zná principy a postupy oddělování složek – usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace, chromatografie, extrakce umí zvolit vhodný postup k oddělování složek směsí provádí filtraci, destilaci, sublimaci, krystalizaci (chromatografii) ve školních podmínkách 		Směsi a jejich dělení Roztoky Složení roztoků Hmotnostní zlomek Příprava roztoků různé koncentrace (LP) Oddělování složek směsí a jejich využití i v praxi Usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace, chromatografie, extrakce (LP)

sekunda

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Matematika sekunda Procenta	Matematika sekunda Procenta

4. Voda

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zná vlastnosti vody umí vyjmenovat druhy a význam vod podle užití a znečištění, zná příklady z praxe zná požadavky na pitnou vodu a využívá je i v praxi chápe výrobu pitné vody chápe potřebu čištění odpadních vod 	Její vlastnosti, druhy Výroba pitné vody Znečišťovatelé vod a čištění vod Rozlišení pitné, destilované a minerální vody (LP)

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života <i>Exkurze - čistírna odpadních vod</i>	Fyzika sekunda Kapaliny Biologie prima Obecné vlastnosti živého	Fyzika sekunda Kapaliny Biologie kvarta Ekologie Zeměpis prima Planeta Země

5. Vzduch

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zná procentové složení vzduchu umí vysvětlit význam vzduchu jako průmyslové suroviny zná hlavní znečišťovatele vzduchu chápe výrobu kyslíku ze vzduchu, jeho význam pro člověka a umí připravit kyslík umí vysvětlit vznik a význam inverze a smogu, ozonové vrstvy 	Složení vzduchu Čistota ovzduší Kyslík v souvislosti se vzduchem Laboratorní příprava kyslíku (LP) Ozón

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Fyzika sekunda Plyny Biologie kvarta Ekologie Zeměpis prima Planeta Země

sekunda

6. Složení látek

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zná pojmy atom, molekula, atomové jádro, elektronový obal, proton, neutron, elektron, valenční elektron, valenční vrstva, protonové číslo, nukleonové číslo, izotopy zná vztahy mezi počty protonů, elektronů a neutronů v atomu s PSP umí nakreslit schéma některých atomů chápe pojem prvek, chemická sloučenina, umí vysvětlit jejich rozdíl zná české názvy a značky prvků H, Li, Na, K, Mg, Ca, Ba, Ra, Cr, W, V, Mn, Fe, Os, Co, Ni, Pt, Cu, Ag, Au, Zn, Cd, Hg, B, Al, C, Si, Sn, Pb, N, P, As, Sb, O, S, Se, F, Cl, Br, I, He, Ne, Ar, U rozumí použití chemického vzorce k označení sloučeniny určí počet atomů ve vzorci 		Atom, molekula Model atomu Chemické prvky a sloučeniny Značky a názvy prvků – jejich vývoj Chemický vzorec a jeho použití Vztah atomy, molekuly, prvky, sloučenina
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Fyzika prima Těleso a látka

7. Chemická vazba

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> chápe chemické spojení atomů zná pojem elektronegativita a umí ji vyhledat v PSP umí vysvětlit chemickou vazbu určí charakter chemické vazby na základě rozdílu elektronegativit dokáže zapsat vznik iontů zná pojmy kation, anion, iontová sloučenina a příklady z praxe 		Vznik vazby Elektronegativita a její vyhledávání Polarita vazby a druhy vazby Iontová vazba, vznik iontů
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

8. PSP – periodická soustava prvků

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zná princip uspořádání prvků do PSP umí přiřadit protonové číslo prvku z PSP a naopak umí zařadit prvek do skupiny a periody PSP umí vyhledat prvek podle skupiny a periody PSP zná znění a význam periodického zákona zná pojmy kovy, nekovy, polokovy a umí je najít v PSP dokáže popsat některé prvky, jejich vlastnosti a použití 		Rozdělení PSP Využití PSP Periodický zákon Kovy, nekovy, polokovy Základní informace o prvcích – H, Fe, Al, Cu, Zn, Pb, Ag, Au, Mg, Hg, alkalické kovy, halogeny, C, S, P, Si
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sekunda

9. Chemické reakce

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • umí zapsat slovně popsany chemický děj chemickou rovnicí • rozumí pojmům výchozí látka, produkt • umí zapsat jednoduché rovnice ze slovního vyjádření (bez znalosti vzorců) • rozumí pojmu koeficient v rovnici a proč rovnice vyčísluje • pozná chemické slučování, chemický rozklad • zná zákon zachování hmotnosti • dokáže vyčíslit jednoduchou rovnici • umí vypočítat molární hmotnost látek pomocí PSP • chápe pojem látkové množství v rovnici • dokáže vyjádřit poměr reagujících látek v rovnici a měnit ho podle potřeby 		Zákon zachování hmotnosti Chemické rovnice Látkové množství Molární hmotnost
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

10. Jednoduché anorganické sloučeniny

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozumí pojmu oxidační číslo • ovládá koncovky a oxidační čísla • umí vysvětlit pojem halogenid • zná pravidla názvosloví halogenidů • umí vytvořit vzorec halogenidu z názvu a naopak • zná význam a užití NaCl, halogenidů stříbra • umí vysvětlit pojem oxid • umí vytvořit vzorec z názvu a naopak • zná význam a užití CO, CO₂, SO₂, NO, NO₂, CaO, SiO₂ • umí vysvětlit pojem sulfid • umí vytvořit vzorec sulfidu z názvu a naopak • seznámí se s využitím PbS, ZnS, FeS₂ 		Halogenidy Názvosloví halogenidů Významné halogenidy Oxidy Názvosloví oxidů Významné oxidy Sulfidy Názvosloví sulfidů Významné sulfidy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy <i>Referáty o významných oxidech</i>		Biologie kvarta Nerosty

sekunda

11. Kyselost a zásaditost látek

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umí vysvětlit pojem kyselina • zná pravidla názvosloví kyselin bezkyslíkatých a kyslíkatých • umí vytvořit vzorec kyselin z názvu a naopak • zná vlastnosti a užití HCl, H₂SO₄, HNO₃ • zná zásady bezpečné práce s kyselinami • zná postup ředění kyselin • umí poskytnout první pomoc při poleptání kyselinou • zná podstatu vzniku kyselých dešťů a vliv v přírodě • umí vysvětlit pojem hydroxid (zásada) • zná pravidla názvosloví hydroxidů • umí vytvořit vzorec hydroxidu z názvu a naopak • zná vlastnosti a užití NaOH, KOH, NH₄OH, Ca(OH)₂ • zná zásady bezpečné práce s hydroxidy • umí poskytnout první pomoc při poleptání • zná pojmy kyselinotvorný a zásadotvorný oxid • rozumí a orientuje se na stupnici pH • zná rozmezí pH kyselin a zásad • zná pojem indikátor • určuje barevné přechody lakmusu, fenolftaleinu, univ. indikátoru • rozumí pojmu neutralizace • dokáže zapsat rovnici neutralizaci z různých reaktantů 	<p>Kyseliny Názvosloví kyselin Vlastnosti, použití HCl, H₂SO₄, HNO₃ Kyselé deště</p> <p>Hydroxidy Názvosloví hydroxidů Vlastnosti, použití NaOH, KOH, NH₄OH, Ca(OH)₂</p> <p>Kyselost a zásaditost roztoků pH (LP)</p> <p>Neutralizace • Zápis rovnic a dopočítávání • Užití v praxi</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Vztah člověka k prostředí</p> <p>Referát - kyselé deště</p>		

12. Laboratorní práce

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zná zásady bezpečné práce, telefonní čísla záchranné služby, hasičů, policie • umí přivolat pomoc • dovede poskytnout první pomoc při úrazu v laboratoři – pořežení, popálení • zná označení nebezpečných látek a přípravků • pracuje bezpečně s kahanem, zná jeho funkci a druhy • dokáže napsat protokol o vykonávané činnosti v laboratoři • dokáže najít zajímavé informace v literatuře, časopisech, na internetu • umí sestavit základní aparatury pro filtraci, destilaci, sublimaci • pozná a pracuje s laboratorním sklem • umí vážit, měřit objem • pracuje v ochranných pomůckách • orientuje se v tabulce, umí vyhledat informace o látkách v tabulkách 	<p>Laboratorní řád, bezpečnost práce Laboratorní zařízení Kahan, práce se sklem Filtrace Destilace Krystalizace Prvky a jejich vlastnosti Roztoky a zjišťování kyselosti Vlastnosti dvouprvkových sloučenin, hydroxidů, kyselin Využití ICT v chemii</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Kooperace a kompetice</p> <p>Spolupráce ve dvojicích a ve skupině</p>		

tercie

tercie

Garant předmětu: RNDr. Lenka Janyšová, 2 1/3 týdně, P

1. Soli anorganických kyselin

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> umí vysvětlit pojem sůl zná pravidla názvosloví solí umí vytvořit vzorec z názvu a naopak zná vybrané reakce přípravy solí a umí je aplikovat – kov a kyselina, neutralizace, oxid a hydroxid, slučování prvků, podvojná záměna solí zná příklady použití solí z praxe – hnojiva, stavební pojiva, modrá skalice, vápenec zná princip výroby páleného a hašeného vápna, tvrdnutí malty 		Názvosloví solí a jejich hydrátů Obecné přípravy solí Výroba a použití solí - hnojiva, stavební pojiva, modrá skalice, vápenec
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Biologie kvarta Nerosty

2. Redoxní reakce

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zná pojmy oxidace, redukce umí určit oxidační číslo prvku ve sloučenině pozná redox reakci zná princip výroby surového železa a oceli umí vysvětlit princip elektrolýzy (NaCl) zná princip galvanického článku zná princip koroze a způsob ochrany kovů před korozí zná příklady užití elektrolýzy a galvanického článku v praxi 		Oxidace, redukce Řada kovů Redoxní vlastnosti kovů a nekovů Využití redox reakcí v praxi - výroba kovů redukcí - elektrolýza - galvanický článek, akumulátor - koroze
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Fyzika tercie Elektrický proud	

3. Termochemické reakce

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> umí vysvětlit rozdíl mezi exotermickou a endotermickou reakcí ví, co je hoření a umí zapsat rovnici 		Reakce exotermní, endotermní Skupenské stavy látek a termochemická rovnice
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

4. Chemické výpočty z rovnic

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozumí pojmu látkové množství a mol • umí vyjádřit látkové množství z rovnic • umí vypočítat koncentraci pomocí látkového množství • počítá hmotnosti reaktantů a produktů z jednoduchých rovnic pomocí trojčlenky 		Látkové množství, mol Koncentrace Výpočty z chemických rovnic
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Matematika sekunda Přímá a nepřímá úměrnost	

5. Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozumí rychlosti chemické reakce • zná vlivy na rychlost chemické reakce – teplota, plošný obsah výchozích látek, katalyzátor 		Vliv teploty, plošného obsahu výchozích látek, katalyzátoru Působení katalyzátoru
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. Organické sloučeniny

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • zná pojem uhlovodíky, čtyřvaznost uhlíku • rozliší řetězec otevřený, uzavřený, nevětvený, větvený • umí vyjmenovat prvních 10 uhlovodíků, zapsat vzorci alkany, alkeny, alkyny a jejich cyklické uhlovodíky, areny • umí psát molekulové, racionální a strukturální vzorce • umí sestavit modely uhlovodíků • umí zařadit uhlovodíky do skupin podle vazeb • zná význam a užití metanu, etanu, propanu, butanu, etenu, etynu, benzenu • umí vyjmenovat zdroje uhlovodíků 		Pojem org. sloučeniny Vaznost uhlíku, druhy řetězců Typy vazeb v řetězcích Uhlovodíky Rozdělení uhlovodíků Významné uhlovodíky – vlastnosti a použití Zdroje uhlovodíků
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

7. Energie

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • umí třídít paliva podle skupenství, původu, výhřevnosti a zná příklady z praxe • zná rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji energie • zná vliv produktů spalování fosil. pal. na životní prostředí • zná význam uhlí, ropy, zemního plynu a hlavní produkty zpracování ropy, zemního plynu a uhlí • zná pojem petrochemie a krakování • zná souvislosti uhlovodíků a automobilismu • ví, co je hoření a umí zapsat rovnici • zná podstatu hašení • zná způsoby hašení požáru, typy a užití hasících přístrojů 		Paliva Zpracování ropy, uhlí, zemního plynu Kraťování Jaderná energie Zdroje energie Hoření Hoření látek, hořlaviny Hašení plamene

tercie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

8. Laboratorní práce

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umí používat vhodné laboratorní pomůcky při experimentu • umí pracovat samostatně nebo ve dvojicích podle předem daného postupu • dokáže sepsat protokol o výsledcích svého pozorování, umí i provést jednoduché výpočty • umí vyhledat informace i na počítači a vytvořit vhodný výstup - referát • zná zásady bezpečné práce v chemické laboratoři – laboratorní řád • pracuje v ochranných pomůckách • umí přivolat pomoc • dovede poskytnout první pomoc při úrazu v laboratoři – pořezání, popálení, poleptání 	<p>Příprava solí Neutralizace Redoxní reakce Rychlost chemické reakce Termochemické reakce Sledování kvantitativního průběhu reakce Využití ICT v chemii – tvorba referátu Práce s modely - uhlovodíky</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

Garant předmětu: RNDr. Lenka Janyšová, 0 1/3+2 1/3 týdně, P

kvarta

1. Deriváty uhlovodíků

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zná pojmy derivát uhlovodíku, charakteristická skupina, uhlovodíkový zbytek umí odvodit obecné vzorce derivátů uhlovodíků zařazuje derivát podle charakteristické skupiny zná základy názvosloví halogenderivátů zná vlastnosti a užití PVC, teflonu, CCl₄ zná význam a užití freonů zná základy názvosloví alkoholů, fenolů zná vlastnosti, význam, užití metanolu, etanolu, glycerolu, ethylenglykolu, fenolu umí vysvětlit rozdíl – lih – denaturovaný lih zná podstatu alkoholového kvašení zná důsledky působení metanolu a etanolu na zdraví zná základy názvosloví aldehydů a ketonů zná vlastnosti, význam a užití formaldehydu, acetaldehydu, benzaldehydu, acetonu zná karcinogenní účinky formaldehydu a acetonu, pravidla bezpečné práce s těmito látkami zná základy názvosloví karboxylových kyselin zná vlastnosti, význam a užití kyseliny mravenčí, octové, palmitové, stearové, olejové, citronové, vinné, mléčné zná pojem vyšší mastná kyselina, aminokyselina umí zapsat rovnici neutralizace, esterifikace zná názvosloví solí a esterů kyselin zná pojmy monomer, polymer makromolekula 	<p>Derivát uhlovodíku Uhlovodíkový zbytek a názvosloví Charakteristická skupina</p> <p>Halogenderiváty Názvosloví Zástupci Freony</p> <p>Hydroxyderiváty Alkoholy, fenoly Rozdíl Názvosloví Zástupci</p> <p>Karboxylové sloučeniny Aldehydy, ketony Rozdíl Názvosloví Zástupci Karcinogennost sloučenin</p> <p>Karboxylové kyseliny Názvosloví Zástupci Reakce karboxylových kyselin Estery a soli karb. kyselin</p> <p>Makromolekulární látky Makromolekula, mer Polymer Příklady plastických hmot a jejich využití</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>Referáty - freony - člověk a alkohol</p>		

kvarta

2. Přírodní sloučeniny

<p>Očekávané výstupy</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zná složení sacharidu zná rovnici a podmínky fotosyntézy a důležitost reakce zná rozdělení sacharidů (-mono, -di, -poly-) zná obecné vlastnosti sacharidů a důležitost pro člověka umí zařadit glukózu, fruktózu, sacharózu, škrob, glykogen, celulózu – zná jejich význam, výskyt a užití umí provést důkaz glukózy a škrobu zná vznik tuků, umí zapsat přípravu rovnici rozliší tuky podle původu, zná příklady z praxe zná zdroje tuků ve výživě a jejich význam v organismu zná princip a význam ztužování tuků zná princip zmydlnění a výroby mýdla chápe prací schopnost mýdla umí vysvětlit rozdíl v užitných vlastnostech mýdel a saponátů a vliv na životní prostředí zná zdroje bílkovin ve výživě a jejich význam pro organismus chápe spojení AMK a vznik peptidické vazby rozumí principu trávení bílkovin a jejich vzniku v organismu uvede některé příklady bílkovin a jejich funkci zná vlastnosti bílkovin a jejich důkaz ve vaječném bílku chápe význam DNA, RNA rozumí pojmu enzym a jeho působení v organismu, chápe souvislost s bílkovinou chápe důležitost vitamínů v potravě umí vyjmenovat vitamíny – A,B,C,D,E jejich zdroje a význam pro člověka seznámí se s působením a řízením hormonů v těle člověka zná některé zástupce a jejich působení – inzulin, tyroxin, pohlavní hormony 	<p>Učivo</p> <p>Sacharidy Rozdělení sacharidů Význam pro organismus Fotosyntéza Vlastnosti a užití nejdůležitějších zástupců</p> <p>Tuky Vznik a příprava tuků Zdroje tuků Ztužování tuků Zmydlnění tuků Mýdla a saponáty</p> <p>Bílkoviny Význam pro člověka, zdroje Aminokyseliny a jejich spojení Vznik bílkovin, peptidická vazba</p> <p>Nukleové kyseliny Biokatalyzátory – enzymy, vitamíny, hormony</p>	
<p>Průřezová témata</p>	<p>přesahy do učebních bloků:</p>	<p>přesahy z učebních bloků:</p> <p>Biologie kvarta Obecná biologie a genetika</p>

kvarta

3. Chemie v životě člověka

<p>Očekávané výstupy</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí pojmu chemizace a fázím chemické výroby • uvědomuje si rizika výrob v souvislosti s životním prostředím • chápe potřebu recyklace surovin (kovy, sklo, plasty, papír) • seznamuje se s látkami, které znečišťují ovzduší, vodu, půdu • zná pravidla bezpečné práce s chemickými látkami běžně užívanými v domácnosti – lepidla, barvy, laky, čisticí prostředky, ředidla, aj. • chápe rozdělení hořavin do tříd podle nebezpečnosti • umí vysvětlit rozdíl mez plastem a přírodním materiálem z hlediska užitných vlastností a vlivu na životní prostředí • zná výhody a nevýhody uměle vyráběných látek • umí zapsat polymeraci jako přípravu některých plastů • zná běžně užívané plasty a umělá vlákna – jejich zkratky, vlastnosti, použití - PE, PP, PET, PAD, PES, PAN,PVC, PS • chápe význam recyklace plastů • zná pojmy léčiva, analgetika, antipyretika, drogy, doping, pesticidy, herbicidy, fungicidy, insekticidy, karcinogeny • zná příklady návykových látek a nebezpečí jejich požívání • seznámí se s běžně užívanými stavebními materiály a chápe výrobu páleného a hašeného vápna, cementu, porcelánu, keramiky • zná význam hnojiv, rozdělení hnojiv podle původu a složení 	<p>Učivo</p> <p>Chemický průmysl v ČR Hořlaviny</p> <p>Plasty a umělá vlákna Výhody a nevýhody plastů a vláken Zástupci Polymerace Využití plastů a vláken</p> <p>Léčiva a návykové látky Detergenty, pesticidy, insekticidy Stavební materiály a jejich příprava Hnojiva Výživa</p>
---	---

<p>Průřezová témata</p> <p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p><i>Exkurze - odpadní hospodářství</i></p>	<p>přesahy do učebních bloků:</p> <p>Biologie</p> <p>kvarta</p> <p>Nerosty</p> <p>Obecná biologie a genetika</p> <p>Zeměpis</p> <p>Česká republika</p>	<p>přesahy z učebních bloků:</p> <p>Informační a komunikační technologie</p> <p>kvarta</p> <p>Počítačové prezentace</p>
--	---	---

4. Laboratorní práce

<p>Očekávané výstupy</p> <p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládá běžné metody dělení směsí, zahřívání na vodní lázni • pracuje podle návodu ve dvojicích či samostatně • dokáže sepsat protokol o výsledcích svého pozorování, umí provést jednoduché výpočty • zapisuje rovnice prováděných experimentů • umí zformulovat závěry o práci • pracuje s tabulkami a internetem, využívá i odborných časopisů • dokáže vytvořit poster nebo prezentaci o určitém chemickém tématu a vhodně prezentovat třídě • zná zásady bezpečné práce v chemické laboratoři – laboratorní řád • pracuje v ochranných pomůckách • dovede poskytnout první pomoc při úrazu v laboratoři – pořezání, popálení, poleptání 	<p>Učivo</p> <p>Důkaz uhlíku a vodíku v org. látkách Deriváty uhlovodíků – příprava acetaldehydu, esterifikace Výroba mýdla Důkazy sacharidů Důkazy bílkovin Plasty a jejich vlastnosti Biokatalyzátory Chemie a životní prostředí - ICT Molekulové modely</p>
---	---

<p>Průřezová témata</p>	<p>přesahy do učebních bloků:</p>	<p>přesahy z učebních bloků:</p> <p>Fyzika</p> <p>kvarta</p> <p>Laboratorní cvičení</p>
--------------------------------	--	---

5.5.3 Biologie

prima	sekunda	tercie	kvarta
2+0 1/3	2+0 1/3	2 1/3	1 1/3+1 1/3
Mgr. Pavel Holásek	Mgr. Pavel Holásek	Mgr. Pavel Holásek	Mgr. Pavel Holásek

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Biologie svým obsahem zahrnuje všechny tematické okruhy vzdělávacího oboru Přírodopis, náležejícího do vzdělávací oblasti Člověk a příroda. V rámci praktických cvičení integruje tematický okruh Práce s laboratorní technikou ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Hodinová dotace předmětu Biologie je proto posílena v tercii a kvartě vždy o jednu třetinu hodiny z hodin povinně určených pro vzdělávací oblast Člověk a svět práce.

Učebním plánem je stanovena týdenní dotace dvě hodiny týdně v každém ročníku pro výuku v celé třídě plus hodiny dělené pro praktické procvičování a laboratorní práce v rozsahu 1/3+1/3+1/3+2/3.

Vychází z poznávání konkrétních organismů zejména naší přírody. O nich poskytuje poznatky morfologické, fyziologické, systematické, ekologické. V tématu Biologie člověka seznamuje žáky se stavbou a funkcí jejich vlastního těla. V tématu Neživá příroda stručně uvádí do geologické problematiky. Důraz klade na pochopení vzájemných souvislostí probíraných jednotlivostí a jejich praktický význam.

Vyučovací předmět biologie integruje v plném rozsahu průřezová témata Environmentální výchova, částečně průřezové téma Multikulturní výchova (tematický okruh Etnický původ) a Mediální výchova (v rámci praktických cvičení).

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Biologie využíváme k dosahování klíčových kompetencí tyto strategie:

Kompetence k učení:

- základem hodiny zůstává logický a přehledný výklad problematiky
- vedeme žáky k samostatnosti při zápisu do sešitu
- seznamujeme žáky s rozmanitostí biologických textů (nejen učebnice, ale i rozšiřující literatura, časopisy, média)
- ukazujeme, že poznatky nejsou samozřejmou daností; seznamujeme žáky se způsoby jejich získávání (pozorování, experiment, teorie a hypotézy)
- učíme žáky pochybovat a klást otázky

Kompetence k řešení problémů:

- zvláště v hodinách praktických cvičení je řešení problémů vůbec základem výuky
- učíme studenty problém formulovat, seznamujeme je s metodami, které lze k řešení použít
- vyžadujeme schopnost dojít k samostatnému závěru
- i hotové závěry podrobujeme diskusi; různá řešení konfrontujeme

Kompetence komunikativní:

- postupně rozvíjíme schopnost písemného projevu; zpočátku tolerujeme stručná vyjádření, později vyžadujeme ucelenější formulace myšlenek
- neklademe zatím důraz na odbornou terminologii, ale na výstižnost vyjádření
- dáváme prostor ústnímu vyjádření; od počátečních okamžitých nápadů až po možnost formulovat a obhájit vlastní teze
- i když jsou základem komunikace vztahy žák – učitel, žák – kolektiv třídy, dáváme prostor i práci v menších skupinách (zvláště v rámci praktických cvičení)

Kompetence sociální a personální:

- snažíme se, aby žáci nezůstávali pasivními příjemci informací, ale aby měli možnost vytvářet si a uvědomovat vlastní postoje
- vytváříme příležitosti pro vyjádření individuality žáků

- podporujeme tvůrčí týmovou práci

Kompetence občanské:

- vycházíme z intuitivního kladného vztahu většiny dětí k přírodě
- zdůrazňujeme ekologické souvislosti, význam ochrany organismů i společenstev, hodnoty krajiny
- seznamujeme žáky s myšlenkou trvale udržitelného rozvoje
- vedeme žáky k péči o zdraví a ke zdravému životnímu stylu
- okrajově seznamujeme žáky s problémy vědecké etiky

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k samozřejmému dodržování bezpečnosti práce, k ochraně zdraví a k vytváření správných pracovních návyků
- učíme žáky zacházet s laboratorní technikou, zejména technikou mikroskopickou
- při experimentech nerozvíjíme jen teoretické myšlení, ale i manuální zručnost
- vedeme žáky k orientaci v základních biologických metodách (pozorování, pokus, práce s literaturou)

prima

Garant předmětu: Mgr. Pavel Holásek, 2+0 1/3 týdně, P

1. Obecné vlastnosti živého

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • intuitivně rozliší živé od neživého • uvede konkrétní případy jednotlivých obecných vlastností živého • naučí se je zobecňovat • má ponětí o systematických kategoriích 	vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty význam a zásady třídění organismů	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Biologie kvarta Obecná biologie a genetika	Chemie sekunda Voda

2. Buňka, pletiva

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • zná základní schéma buňky, vlastnosti jejích povrchů, názvy a funkci jednotlivých organel • chápe význam základních reakcí na buněčné úrovni: fotosyntézy a buněčného dýchání • orientuje se v základních typech rostlinných pletiv • používá pojmy orgán a orgánová soustava 	základní struktura života – buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

prima

3. Viry, bakterie

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • chápe nebuněčnou povahu viru a jeho činnost v buňce • uvede příklady virových onemocnění, jejich příznaky a léčbu • popíše bakteriální buňku • zná roli bakterií v přírodních ekosystémech • uvede příklady bakteriálních onemocnění, jejich příznaky a léčbu • jmenuje příklady využití bakterií v potravinářství i jejich negativní význam 		Učivo viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití
Průřezová témata ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy <i>Role bakterií v koloběhu látek</i>	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. Houby, lišejníky

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • nakreslí plodnici houby, popíše rozmnožování hub • chápe vztah mezi podhoubím a plodnicí • rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi • vysvětlí různé způsoby výživy hub: uvede roli rozkladačů v ekosystému, příklady hub symbiotických a parazitických • zná zástupce mikroskopických hub s praktickým významem (kvasinky, plísně) • chápe symbiotickou podstatu stélky lišejníku • vysvětlí roli lišejníku jako bioindikátoru (citlivost vůči imisím) • rozpozná běžné zástupce lišejníků 		Učivo houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy lišejníky – stavba, symbióza, výskyt a význam
Průřezová témata ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy <i>Role hub v ekosystému</i> Lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>Lišejníky coby bioindikátory</i>	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. Rostlinné tělo

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • pozoruje stavbu rostlin na jednotlivých úrovních • chápe vztahy mezi jednotlivými úrovněmi • srovná základní tendence rostlinné a živočišné morfogeneze • ovládá základní morfologickou terminologii • na konkrétních příkladech ukazuje funkci jednotlivých orgánů • nakreslí základní schémata mikroskopické stavby rostlinného těla • rozliší původ metamorfóz rostlinných orgánů (např. brambora = stonek) • uvede základní způsoby opylení (větrem, hmyzem) a adaptace květu k těmto způsobům • na příkladu oplození rostlin vyjádří význam pohlavního rozmnožování • uvede způsoby šíření plodů a semen • chápe základní děje v rostlinných buňkách • dokáže aplikovat tyto obecné znalosti na konkrétní situace v životě rostlin • popíše období rostlinného života ve vztahu ke střídání ročních dob 		Učivo hierarchické uspořádání rostlinného těla základní rysy rostlinného těla - vnější členitost, variabilita růstu, nentralizovanost, schopnost regenerace anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) rozmnožování rostlin fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

prima

6. Systém rostlin

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zná základní systematické skupiny rostlin a jejich podstatné znaky (zejména rozmnožování) chápe jejich vývojové vztahy rozpozná naše běžné plané zástupce, zařadí je do společenstev, kde se vyskytují, uvede jejich případný praktický význam vyjmenuje vybrané chráněné druhy naší flóry a navrhne způsob jejich ochrany rozlíší vybrané druhy invazních a expanzních rostlin, posoudí jejich nebezpečnost a způsoby jejich omezení uvede základní zástupce našich pěstovaných rostlin a jejich praktické využití zmíní vybrané zástupce exotických rostlin určuje předložené rostliny podle obrázkových atlasů chápe podstatu určování podle klíče (včetně problémů, které při tom v praxi nastávají) nechápe znaky rostlin pouze popisně, ale jako adaptace na jejich přirozené prostředí 	<p>systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapradin (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných); jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců</p> <p>význam rostlin a jejich ochrana</p> <p>rostliny a prostředí</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

7. Laboratorní cvičení

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ovládá základy mikroskopování: zná stavbu mikroskopu, umí s ním manipulovat, pracovat s příslušenstvím, připravit dočasný preparát, pracovat s trvalým preparátem zapisuje průběh laboratorní práce formou protokolu, chápe význam jednotlivých bodů zápisu, zformuluje závěr zatím nahlíží do literatury jen zběžně oddržuje základní pravidla bezpečnosti práce a ochrany životního prostředí při práci poskytne první pomoc při drobném povrchovém poranění díky mikroskopickým pozorováním se prakticky seznámí s tvary rostlinných buněk, strukturou typických pletiv a vnitřní stavbou rostlinných orgánů vyhledává informace z oboru botaniky v literatuře a na internetu orientuje se v přírodě svého okolí pozná běžné zástupce rostlin k jejich určování užívá zjednodušené atlasy a klíče používá základní metody sběru a preparace rostlinných materiálů dovede založit herbář, chápe význam údajů na schedě oddržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody 	<p>základní laboratorní postupy a metody</p> <p>základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky</p> <p>anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)</p> <p>praktické metody poznávání přírody pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek</p> <p>významní biologové a jejich objevy</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sekunda

sekunda

Garant předmětu: Mgr. Pavel Holásek, 2+0 1/3 týdně, P

1. Prvoci

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vyjádří specifika živočišné buňky vysvětlí rozdíl mezi buňkou jednobuněčného a mnohobuněčného těla zná jednotlivé systematické skupiny živočichů uvede zástupce jednotlivých skupin (s důrazem na naši faunu a výrazné zástupce cizokrajné) zařadí živočichy do jejich biotopu, popíše jejich vztahy k okolí a způsob života (shánění potravy, rozmnožování apod.) rozezná živočichy nebezpečné člověku (původce chorob, endo- i ectoparazity, jedovaté zástupce, predátory, škůdce), uvede zásady prevence, ochrany zdraví, příp. první pomoci 		stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. Žahavci, ploštěnci, hlísti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> chápe základní funkce živočišného těla a rozmanitost orgánů, jimiž jsou zajišťovány vysvětlí rozdíl mezi buňkou jednobuněčného a mnohobuněčného těla zná jednotlivé systematické skupiny živočichů porovnává jejich tělní plány, orgánové soustavy, orgány odvodí jejich základní vývojové vztahy uvede zástupce jednotlivých skupin (s důrazem na naši faunu a výrazné zástupce cizokrajné) zařadí živočichy do jejich biotopu, popíše jejich vztahy k okolí a způsob života (shánění potravy, rozmnožování apod.) chápe role živočichů v ekosystému, jejich vztahy k dalším živočišným i rostlinným druhům rozezná živočichy nebezpečné člověku (původce chorob, endo- i ectoparazity, jedovaté zástupce, predátory, škůdce), uvede zásady prevence, ochrany zdraví, příp. první pomoci 		stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – orgány, orgánové soustavy, rozmnožování vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – žahavci, ploštěnci, hlísti rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sekunda

3. Měkkýši, kroužkovci

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • chápe základní funkce živočišného těla a rozmanitost orgánů, jimiž jsou zajišťovány • zná jednotlivé systematické skupiny živočichů • porovnává jejich tělní plány, orgánové soustavy, orgány • odvodí jejich základní vývojové vztahy • uvede zástupce jednotlivých skupin (s důrazem na naši faunu a výrazné zástupce cizokrajné) • zařadí živočichy do jejich biotopu, popíše jejich vztahy k okolí a způsob života (shánění potravy, rozmnožování apod.) • chápe role živočichů v ekosystému, jejich vztahy k dalším živočišným i rostlinným druhům • rozezná naše chráněné druhy, posoudí možnosti jejich ochrany, případně reintrodukce již vyhubených druhů • rozezná živočichy nebezpečné člověku (původce chorob, endo- i ektoparazity, jedovaté zástupce, predátory, škůdce), uvede zásady prevence, ochrany zdraví, příp. první pomoci 		Učivo stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – orgány, orgánové soustavy, rozmnožování vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – měkkýši, kroužkovci rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. Členovci

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • chápe základní funkce živočišného těla a rozmanitost orgánů, jimiž jsou zajišťovány • zná jednotlivé systematické skupiny živočichů • porovnává jejich tělní plány, orgánové soustavy, orgány • odvodí jejich základní vývojové vztahy • uvede zástupce jednotlivých skupin (s důrazem na naši faunu a výrazné zástupce cizokrajné) • zařadí živočichy do jejich biotopu, popíše jejich vztahy k okolí a způsob života (shánění potravy, rozmnožování apod.) • chápe role živočichů v ekosystému, jejich vztahy k dalším živočišným i rostlinným druhům • pojmenuje živočichy domestikované nebo jen chované, uvede jejich praktický význam • rozezná naše chráněné druhy, posoudí možnosti jejich ochrany, případně reintrodukce již vyhubených druhů • uvede vybrané invazní druhy živočichů, vysvětlí jejich nebezpečnost a navrhne možnosti boje proti nim • rozezná živočichy nebezpečné člověku (původce chorob, endo- i ektoparazity, jedovaté zástupce, predátory, škůdce), uvede zásady prevence, ochrany zdraví, příp. první pomoci 		Učivo stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – orgány, orgánové soustavy, rozmnožování vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – členovci rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva projevy chování živočichů
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sekunda

5. Strunatci

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> chápe základní funkce živočišného těla a rozmanitost orgánů, jimiž jsou zajišťovány vysvětlí rozdíl mezi buňkou jednobuněčného a mnohobuněčného těla zná jednotlivé systematické skupiny živočichů porovnává jejich tělní plány, orgánové soustavy, orgány odvodí jejich základní vývojové vztahy uvede zástupce jednotlivých skupin (s důrazem na naši faunu a výrazné zástupce cizokrajné) zařadí živočichy do jejich biotopu, popíše jejich vztahy k okolí a způsob života (shánění potravy, rozmnožování apod.) chápe role živočichů v ekosystému, jejich vztahy k dalším živočišným i rostlinným druhům pojmenuje živočichy domestikované nebo jen chované, uvede jejich praktický význam rozezná naše chráněné druhy, posoudí možnosti jejich ochrany, případně reintrodukce již vyhubených druhů uvede vybrané invazní druhy živočichů, vysvětlí jejich nebezpečnost a navrhne možnosti boje proti nim rozezná živočichy nebezpečné člověku (původce chorob, endo- i ectoparazity, jedovaté zástupce, predátory, škůdce), uvede zásady prevence, ochrany zdraví, příp. první pomoci 	<p>stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – orgány, orgánové soustavy, rozmnožování</p> <p>vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (kruhoústí, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)</p> <p>rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva</p> <p>projevy chování živočichů</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. Laboratorní cvičení

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> používá mikroskop a příslušenství ke sledování drobných živočichů a ke zkoumání živočišných tkání průběh laboratorní práce zapisuje formou protokolu; je schopen formulovat hypotézy a experimentálně je ověřit literaturu používá pro získání doplňkových informací doдрžuje pravidla bezpečné práce, varuje se rizika infekce při práci se živočišnými vzorky poskytne první pomoc při běžných úrazech v laboratoři díky mikroskopickým pozorováním se prakticky seznámí s tvary živočišných buněk, strukturou typických tkání a vnitřní stavbou živočišných orgánů orientuje se v zoologické literatuře, najde vhodné údaje na internetu orientuje se v přírodě svého okolí pozná běžné zástupce živočichů, pozoruje jejich projevy, navrhne možnost odchytu vybraných živočichů k jejich určování užívá zjednodušené atlasy a klíče pracuje se školními sbírkami, udržuje je, obohacuje je o nové položky 	<p>základní laboratorní postupy a metody</p> <p>základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky</p> <p>stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování</p> <p>vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)</p> <p>praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení sbírek, ukázky odchytu některých živočichů</p> <p>významní biologové a jejich objevy</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

tercie

Garant předmětu: Mgr. Pavel Holásek, 2 1/3 týdně, P

1. Soustava opěrná a pohybová

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zná stavbu tkání lidského těla, základní tvary buněk a jejich funkce ukáže na svém těle nebo na modelu umístění jednotlivých orgánů podle obrázku popíše stavbu orgánů, uvede jejich souvislost vysvětlí funkci orgánových soustav i jednotlivých orgánů a jejich vzájemné vztahy vysvětlí podstatu (příčiny a příznaky) běžných nemocí porovná důsledky nemoci s řádným fungováním zdravých orgánů orientuje se ve způsobech léčby navrhne vhodná preventivní opatření při hrozícím onemocnění posoudí vhodnost různých životních stylů a jejich důsledky pro lidské zdraví teoreticky vysvětlí i prakticky předvede základní postupy první pomoci 	<p>anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová)</p> <p>nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy</p> <p>životní styl – pozitivní a negativní dopad na zdraví člověka</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. Metabolismus člověka

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zná stavbu tkání lidského těla, základní tvary buněk a jejich funkce ukáže na svém těle nebo na modelu umístění jednotlivých orgánů podle obrázku popíše stavbu orgánů, uvede jejich souvislost vysvětlí funkci orgánových soustav i jednotlivých orgánů a jejich vzájemné vztahy vysvětlí podstatu (příčiny a příznaky) běžných nemocí porovná důsledky nemoci s řádným fungováním zdravých orgánů orientuje se ve způsobech léčby navrhne vhodná preventivní opatření při hrozícím onemocnění posoudí vhodnost různých životních stylů a jejich důsledky pro lidské zdraví teoreticky vysvětlí i prakticky předvede základní postupy první pomoci uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc 	<p>anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací)</p> <p>nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy</p> <p>životní styl – pozitivní a negativní dopad na zdraví člověka</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

3. Řízení lidského těla

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> zná stavbu tkání lidského těla, základní tvary buněk a jejich funkce ukáže na svém těle nebo na modelu umístění jednotlivých orgánů podle obrázku popíše stavbu orgánů, uvede jejich souvislost vysvětlí funkci orgánových soustav i jednotlivých orgánů a jejich vzájemné vztahy vysvětlí podstatu (příčiny a příznaky) běžných nemocí porovná důsledky nemoci s řádným fungováním zdravých orgánů orientuje se ve způsobech léčby navrhne vhodná preventivní opatření při hrozícím onemocnění 		Učivo anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (žlázy, nervová s.), vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy životní styl – pozitivní a negativní dopad na zdraví člověka
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. Smysly

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> zná stavbu tkání lidského těla, základní tvary buněk a jejich funkce ukáže na svém těle nebo na modelu umístění jednotlivých orgánů podle obrázku popíše stavbu orgánů, uvede jejich souvislost vysvětlí funkci orgánových soustav i jednotlivých orgánů a jejich vzájemné vztahy vysvětlí podstatu (příčiny a příznaky) běžných nemocí porovná důsledky nemoci s řádným fungováním zdravých orgánů orientuje se ve způsobech léčby navrhne vhodná preventivní opatření při hrozícím onemocnění 		Učivo anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, smyslová ústrojí nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy životní styl – pozitivní a negativní dopad na zdraví člověka
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. Rozmnožování člověka

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše stavbu a funkci pohlavní soustavy vysvětlí změny v těhotenství z hlediska dítěte a matky, uvede rizikové faktory posoudí etické aspekty rodičovství (interrupce apod.) uvede základní rysy etap lidského života, tělesné i psychické změny během života 		Učivo ontogeneze člověka – rozmnožování člověka
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. Původ a vývoj člověka

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí základní tělesné změny při hominizaci charakterizuje předky dnešního člověka (jejich tělesné znaky, výskyt, nálezy, kulturu) vyjádří nebezpečnost rasových teorií v antropologii 		Učivo fylogeneze člověka
---	--	------------------------------------

tercie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ <i>Jednotný původ lidstva Rasismus coby ideologie</i>	Dějepis prima Pravěk	

7. Laboratorní cvičení

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> pozoruje mikroskopem trvalé preparáty tkání a orgánů lidského těla popíše stavbu vlastního těla pomocí názorných pomůcek (kostra člověka, schéma vnitřností apod.) provede funkční testy lidského těla (měření dechové a tepové frekvence, krevního tlaku, vitální kapacity plic apod.) zkoumá funkce nervové soustavy (reflexy, laterálníta) na příkladu optických klamů se seznámí s paradoxy smyslového vnímání v literatuře a na internetu nalezne vhodné informace o lidském těle, kriticky je srovná v praktickém nácviku se seznamuje s běžnými zásadami předlékařské první pomoci uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl 	anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

Garant předmětu: Mgr. Pavel Holásek, 1 1/3+1 1/3 týdně, P

1. Planeta Země

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí vznik planety Země a její místo v kosmu popíše složení zemského tělesa 	Země – vznik a stavba Země

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Fyzika kvarta Astronomie Zeměpis prima Planeta Země	Zeměpis prima Planeta Země

2. Nerosty

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše základní fyzikální vlastnosti nerostů třídí krystalické nerosty do krystalových soustav rozdělí nerosty podle chemického složení pozná předložené vzorky nerostů a hornin 	nerosty – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Chemie sekunda Jednoduché anorganické sloučeniny tercie Soli anorganických kyselin	Chemie kvarta Chemie v životě člověka

3. Horniny

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> pozná předložené vzorky nerostů a hornin vysvětlí vznik jednotlivých skupin hornin uveče složení, vlastnosti, výskyt a využití hornin 	horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. Geologické procesy

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatu vnitřních a vnějších geologických dějů chápe jejich souvislost se vznikem i zánikem hornin a nerostů na příkladech objasní, jak uvedené děje ovlivnily dnešní tvářnost Země uveče význam půdotvorných činitelů rozlíší půdní druhy a půdní typy na příkladech dokumentuje nebezpečí hrozící půdě a nutnost její ochrany pozná běžné zástupce půdních organismů a vysvětlí jejich význam pro obnovu půdy vysvětlí vztah vegetace a geologického podloží 	vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky půdy – složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Zeměpis prima Planeta Země

kvarta

5. Paleontologie

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> charakterizuje jednotlivá geologická období (délku trvání a změny zemské kúry) uvede skupiny rostlin a živočichů typické pro dané období pozná charakteristické fosílie a jiné pozůstatky organismů posoudí možné příčiny extinkcí (masových vymírání) a jejich budoucí pravděpodobnost 		vývoj zemské kúry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. Geologický vývoj území ČR

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v geologické mapě charakterizuje jednotlivé oblasti ČR pokud jde o stáří, vznik, převládající typy hornin a utváření reliéfu v literatuře nalezne příklady chráněných přírodních výtvorů 		geologický vývoj a stavba území ČR – Český masiv, Karpaty
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Zeměpis kvarta Česká republika tercié Evropa

7. Ekologie

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi posoudí význam současných lokálních i globálních klimatických změn (povodně, globální oteplování, glaciály) a odpovědnost člověka za ně navrhne způsoby citlivého zasahování člověka do přírodních dějů vymezí základní abiotické faktory působící na organismy uvede příklady adaptací na různá prostředí formuluje typické strategie organismů definuje populaci, na příkladech vysvětlí možnosti jejího růstu či ubývání charakterizuje vztahy mezi populacemi ukáže na příkladech strukturu společenstva (patrovitost, ekotony apod.) orientuje se v přehledu našich základních přirozených společenstev vysvětlí role organismů v ekosystému uvede příklady potravních řetězců a jejich význam posoudí stabilitu ekosystémů a vhodnost lidského zásahu do nich 		podnebí a počasí ve vztahu k životu organismy a prostředí – základní podmínky života, vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy <i>PT Environmentální výchova zde a v dalším uč. bloku integrováno v celém rozsahu</i> Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	Chemie sekunda Voda Vzduch	

8. Ochrana přírody a životního prostředí

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • hodnotí globální i lokální problémy ochrany přírody • charakterizuje jak naše chráněná území, tak naopak území extrémně narušená 	ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území, lidské aktivity a problémy životního prostředí

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy <i>PT Environmentální výchova zde a v předchozím uč. bloku integrováno v celém rozsahu</i> Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		

9. Obecná biologie a genetika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí současné názory na vznik života • chápe roli prostředí ve vývoji organismů • rozliší genetický význam pohlavního a nepohlavního rozmnožování • vysvětlí podstatu dědičnosti a proměnlivosti • spočítá jednoduché genetické příklady • uvede roli nukleových kyselin v buňkách • použije znalosti genetiky pro situace z praktického života 	názory na vznik života, evoluce dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	Chemie kvarta Přírodní sloučeniny	Biologie prima Obecné vlastnosti živého Chemie kvarta Chemie v životě člověka

kvarta

10. Laboratorní cvičení

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> navrhne hypotézy, ověří je, zformuluje závěry závěry podrobí kritické diskusi výsledky práce vhodnou formou prezentuje literární zdroje vyhledává, kriticky používá, cituje na modelech si procvičí znalost krystalových soustav určí vzorky nerostů, popíše jejich fyzikální vlastnosti, u vybraných vzorků ověří chemické složení určí vzorky hornin, rozliší jejich strukturu v okolí města ukáže zajímavé geologické lokality, odebere vzorky nerostů a hornin v okolí města rozliší základní společenstva a ekosystémy, popíše jejich strukturu, pojmenuje základní druhy a uvede jejich roli uvede faktory, které v minulosti ovlivnily současnou podobu těchto společenstev a ekosystémů navrhne vhodné způsoby jejich managementu, příp. ochrany použije základní metody terénní geologické práce (práce s mapou, vyhledávání odkryvů, odběr vzorků, vytváření sbírky nerostů a hornin provádí vybrané metody ekologického průzkumu sloužící k poznávání ekosystémů a společenstev: nasbírání vzorků rostlin a živočichů, zachytí strukturu společenstva (např. patrovitost), dokumentuje stav přírody na vybrané lokalitě poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři dodrží pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů 	<p>základní laboratorní postupy a metody</p> <p>základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky</p> <p>nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie</p> <p>populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému</p> <p>ochrana přírody a životního prostředí</p> <p>praktické metody poznávání přírody</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5.5.4 Zeměpis

prima	sekunda	tercie	kvarta
2	2	0+2	1
Mgr. Petr Falta	Mgr. Petr Falta	Mgr. Petr Falta	Mgr. Petr Falta

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Zeměpis spadá do vzdělávací oblasti Člověk a příroda, naplňuje vzdělávací obor Zeměpis v RVP ZV.

Zeměpis disponuje touto časovou dotací dle ŠUP: 2+2+2+1 hodina týdně.

V poznatkové oblasti si žáci osvojují základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese, o znázornění povrchu Země. Získávají základní vědomosti o přírodních, společenských, hospodářských, politických a kulturních poměrech své vlasti. Získávají důležité poznatky o světadílech a oceánech, o státech a o současných problémech lidstva. Rozšiřují poznatky o krajinné sféře a životním prostředí. Získávají dovednosti potřebné pro práci s mapami, statistickými daty, a s informačními materiály a orientují se v nich. Učí se samostatně vyhledávat a třídit informace. Naučí se obhajovat výsledky své práce, přiznávat chyby, spolupracovat se spolužáky. Při výuce se využívají tyto formy výuky: výkladové hodiny propojené diskusemi a debatami, školní projekty, terénní výuka. Zeměpis využívá kromě frontální výuky s použitím tradičních pomůcek (glóbus, busola, nástěnné mapy, atlasy, videosnímky, počítače) i další formy výuky v odděleních ve dvojicích, skupinách nebo individuální formy. Při výuce se používají učebnicové tituly, pracovní sešity a příručky z nakladatelství České geografické společnosti s. r. o. Potřebné geografické informace vyhledávají žáci v tisku, internetu, odborných příručkách, encyklopediích a dalších zdrojích. Jejich vyhodnocování a zpracování formou referátu vede žáky k propojování

získaných vědomostí, hledání možných řešení a k vyjádření vlastního stanoviska.

Zeměpis integruje tato průřezová témata: Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a sociálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova. Zeměpis se realizuje v úzké koordinaci s dalšími vyučovacími předměty - Fyzika, Biologie, Dějepis, Výchova k občanství.

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Zeměpis využíváme k dosahování klíčových kompetencí tyto strategie:

Kompetence k učení:

- zadáváme žákům referáty, k nimž žáci vyhledávají, zpracovávají a hodnotí geografické informace
- získané poznatky propojujeme se znalostmi dalších vzdělávacích oblastí, zadáváme úlohy k samostatnému řešení (v hodině i doma)
- předvádíme manipulaci s globusem, plány, mapami, atlasy, jízdními řády a statistickými daty

Kompetence k řešení problémů:

- usilujeme se svými žáky o nalezení a pojmenování shodných, podobných a odlišných znaků geografických objektů, jevů, procesů a vyvozují společné závěry

Kompetence komunikativní:

- vyžadujeme na žácích pojmenování problémů, formulaci vlastních názorů na konkrétní témata
- konzultujeme názory svých žáků, vedeme je ke vhodné argumentaci, vedeme s žáky řízený dialog

Kompetence sociální a personální:

- rozdělujeme pracovní úkoly ve skupině
- hodnotíme výsledky činnosti skupin i jednotlivců

-

Kompetence občanské:

- uvádíme, vysvětlujeme, objasňujeme a zdůvodňujeme žákům nutnost ochrany životního prostředí
- učíme své žáky praktické, bezpečné orientaci a pohybu v přírodě a urbanizované krajině

Kompetence pracovní:

- dohlížíme na bezpečnou manipulaci žáků s pomůckami, na dodržování stanovených pravidel
- informujeme své žáky o existenci moderních komunikačních technologií, které mají úzký vztah k orientaci, pohybu a pobytu v terénu, k cestování
- hodnotíme kladně svědomitou a systematickou práci

prima

Garant předmětu: Mgr. Petr Falta, 2 týdne, P

prima

1. Terénní geografická praxe

Očekávané výstupy		Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • určuje světové strany na mapě a v terénu • orientuje se podle objektů v krajině • odhaduje vzdálenosti v terénu • orientuje se v terénu mapy, čte s porozuměním turistické značky a vysvětlivky na mapě • určuje vlastní stanoviště • dovede číst mapu • pořizuje jednoduché panoramatické náčrtky krajiny a náčrty pochodové osy • pořizuje jednoduché itineráře výletů a cest a přiměřenou dokumentaci z výletů a cest • aplikuje při cvičeních v terénu zásady bezpečného pohybu • vyhledává informace z různých zdrojů: mapy, různé druhy textů, encyklopedie, slovníky, tabulky, grafy, fotografie, obrázky, schémata, statistické prameny, internet • dokáže zjištěné informace z různých zdrojů přiměřeně třídít, zobecňovat a výsledky interpretovat 		<p>Praktická topografie při pobytu v terénu. Orientace v krajině. Praxe s mapami a atlasy. Situační náčrtky a plány v krajině, pozorování krajiny.</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
<p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Práce v realizačním týmu</p>			

prima

2. Planeta Země

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> určí, popíše a dokáže tvar Země používá s porozuměním základní pojmy: vesmír, vesmír.tělesa, galaxie, hvězda, souhvězdí, Slunce, objasní postavení Země ve vesmíru určí polohu Země ve sluneční soustavě předvede otáčení Země kolem zemské osy a kolem Slunce s pomocí globusu vysvětlí příčiny střídání dne a noci na Zemi a posoudí vliv střídání ročních dob v různých místech na Zemi posoudí vztah mezi Zemí a Měsícem, popíše polohu, povrch, fáze Měsíce, zatmění Slunce a Měsíce používá s porozuměním pojmy: glóbus, mapa, obsah a měřítko map, výškopis, polohopis, legenda mapy, zeměpisná síť, zeměpisná poloha – zem.šířka a délka vysvětlí příčiny rozdílného času na Zemi mezi dvěma místy, objasní podstatu, účel časových pásem, oužívá s porozuměním pojmy: místní,pásmový, světový čas, datová hranice ... objasní stavbu zemského tělesa a zemské kůry a její členění na litosférické desky vyjádří představu o působení vnitřních sil v zemském tělese, o mechanismu litosférických desek projevujících se zemětřesením, sopečnou činností, vznikem pohoří popíše proces zvětrávání působením vnějších činitelů objasní protikladné působení vnitřních a vnějších činitelů na utváření zemského povrchu rozdělí typy pohoří pojmenuje složky ovzduší, význam kyslíku, pojem podnebí, počasí pojmenuje činitele ovlivňující podnebí určí a vymezí na mapách podnebné pásy, porovná oblasti s rozdílným podnebí, zhodnotí kontinentální a oceánské vlivy podnebí, rozdíl mezi podnebí a počasím objasní, jak se mění teplota, množství a charakter srážek popíše planetární cirkulaci, význam pasátů a monzunů popíše rozložení zásob na Zemi, složení hydrosféry a hlavní procesy v ní probíhající, vyhledá jednotlivé oceány,porovná vertikální a horizontální členitost oceánů rozdělí a pojmenuje pohyby a vlastnosti mořské vody význam oceánů a moří znázorní vodní tok a jeho části, režim řeky, říční síť, povodí, rozvodí a úmoří popíše útvary povrchových a podpovrchových vod, bezodtokové oblasti popíše proces vzniku, rozmístění, činnost a funkci horského a pevninského ledovce popíše vznik a složení půdy, význam humusu, rozlišuje mezi půdním typem a druhem objasní rozmístění hlavních půdních typů objasní vznik různých typů přírodních krajin a jejich rozmístění na Zemi znázorní uspořádání půd, rostlinstva a živočišstva pojmenuje a vyhledá jednotlivá vegetační pásma původních přírodních krajin (tropické deštné pralesy, savany, pouště a polopouště, subtropické krajiny, stepě a lesostepi, lesy mírného pásu, tundry a polární krajiny), určí jejich polohu, uvede znaky podnebí, vodstva, rostl.,živ.a půd, popíše život lidí znázorní uspořádání rostl. a živ. v závislosti na nadmořské výšce 	<ul style="list-style-type: none"> Planeta Země Zeměkoule Země ve vesmíru Pohyby Země Roční období Měsíc Časová pásma, pásmový čas, kalendář Stavba zemského tělesa Vnitřní přírodní síly, zemětřesení, a sopečná činnost Jak se mění povrch Atmosféra Podnebí a podnebné pásy Počasí Mechanismus větrů v atmosféře Oběh vody na Zemi Oceány a moře Vodstvo na pevnině Ledovce Půdy Šířkové pásy Země Výškové stupně

prima

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
	<p>Matematika</p> <p>prima Úhel a jeho velikost</p> <p>Dějepis</p> <p>Starověké Řecko</p> <p>Fyzika</p> <p>sekunda Pohyby těles</p> <p>kvarta Astronomie</p> <p>Chemie</p> <p>sekunda Voda Vzduch</p> <p>Biologie</p> <p>kvarta Planeta Země Geologické procesy</p>	<p>Matematika</p> <p>prima Úhel a jeho velikost</p> <p>Fyzika</p> <p>sekunda Plyny</p> <p>prima Magnetismus</p> <p>Biologie</p> <p>kvarta Planeta Země</p>

3. Světový oceán

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> objasní pojmy: kontinent, světadíl, světový oceán pojmenuje a vyhledá oceány světa, vybraná moře, ostrovy, zálivy, průlivy a průplavy 	<p>Rozloha a členitost světového oceánu Atlantský, Tichý, Indický a Severní ledový oceán</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. Polární oblasti

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> popíše zásadní společné znaky a odlišnosti Arktidy a Antarktidy určí jejich polohu, zhodnotí podnebí a přírodní poměry posoudí význam Antarktidy pro vědecké výzkumy 	<p>Polární oblasti - charakteristika přírodních poměrů, význam pro člověka</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

prima

5. Afrika

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • posoudí význam a hospodářské využití oceánů • vyhledá na mapě Afriku, určí jejich polohu, porovná rozlohu s ostatními světadily • pojmenuje a vyhledá v mapách významné prvky horizontální a vertikální členitosti a posoudí činitele které je formovaly • porovná podnebí v jednotlivých částech Afriky, určí jednotlivá podnebná pásma • posoudí vliv pasátů a mořských proudů na podnebí • určí úmoří, bezodtoké oblasti a vyhledá hlavní toky, Viktoriiny vodopády a vybraná jezera • objasní závislost rozmístění rostlinstva a živočišstva a půd na podnebí • pojmenuje a vyhledá šířková pásma a výškové stupně: tropické deštné pralesy, savany, stepi, pouště a polopouště, subtropické lesy a křoviny • vyhledá příklady národních parků • rozlišuje přírodní zdroje podle charakteru a hospodářského využití • posoudí příčiny nerovnoměrnosti rozmístění obyvatelstva, zastoupení lidských ras, srovnává obyvatelstvo podle kultury, náboženství • vyhledá na politické mapě vybrané státy a vybraná hlavní a velká města • posoudí příčiny konfliktů a hospodářského zaostávání afrických států • vymezí na mapě oblast severní, střední a jižní Afriky a určí jejich polohu, vyhledá státy, určí oblasti vhodné pro osídlení, zemědělství, těžbu, průmysl a cestovní ruch • pojmenuje příklady plodin a nerostných surovin pěstovaných a těžených v jednotlivých oblastech • popíše dva modelové státy z každé oblasti 		Učivo Afrika Poloha Afriky Povrch Podnebí Vodstvo Půdy, rostlinstvo a živočišstvo a ochrana přírody Přírodní zdroje Obyvatelstvo Afriky Oblasti (regiony Afriky)
Průřezová témata VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků: Dějepis prima Pravěk

sekunda

Garant předmětu: Mgr. Petr Falta, 2 týdně, P

sekunda

1. Austrálie a Oceánie

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> pojmenuje a vyhledá významné prvky horizontální a vertikální členitosti vyhledá Austrálii a Oceánii, určí jejich polohu, porovná rozlohu Austrálie s rozlohou ostatních světadílů porovná podnebí v jednotlivých oblastech, určí úmoří, vyhledá nejvýznamnější řeky, jezera a bezodtoké oblasti pojmenuje a popíše příklady zástupců australské přírody (endemismus) posoudí příčiny nerovnoměrného rozmístění obyvatel Austrálie vyhledá členské státy Australského svazu, největší města popíše hospodářskou úroveň, nerostné zdroje, zaměření zemědělské produkce a australského průmyslu popíše zásadní společné znaky a odlišnosti Arktidy a Antarktidy určí jejich polohu, zhodnotí podnebí a přírodní poměry posoudí význam Antarktidy pro vědecké výzkumy 	<p>Poloha Povrch Podnebí Vodstvo Příroda Obyvatelstvo Australský svaz, hospodářství</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět	<p>Dějepis</p> <p>sekunda</p> <p>Zámořské objevy a jejich vliv na vývoj v Evropě</p>	

2. Amerika

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledá na mapách americký kontinent, určí jeho polohu, porovná rozlohu Severní a Jižní Ameriky s rozlohou ostatních světadílů pojmenuje a vyhledá významné prvky horizontální a vertikální členitosti vymezení umístění podnebných pásů, porovná podnebí v jednotlivých oblastech Ameriky podle teploty, srážek, vlivu oceánských proudů, objasní vznik a působení tornád a hurikánů vyhledá největší řeky, určí bezodtokové oblasti, určí úmoří, vyhledá vodopády a velká jezera objasní závislost rozmístění rostlinstva a živočišstva a půd na podnebí pojmenuje a vyhledá šířková pásma a výškové stupně popíše etapy a události v historii osídlování Ameriky popíše rozmístění obyvatelstva, ras, etnických a jazykových skupin, vyhledá velká města vyhledá a určí Severní, Jižní, Střední Ameriku, Anglo, a Latinskou Ameriku, významné státy a další regiony: Kanadu, USA, Mexiko, karibskou oblast, Brazílii a guayanskou oblast, Argentinu a Laplatskou oblast, andskou oblast určí polohu vůči ostatním státům popíše přírodní poměry a přírodní zdroje posoudí hospodářský a politický význam určí sídelní a hospodářské oblasti charakterizuje obyvatelstvo a kulturní tradice a oblasti cestovního ruchu uvede zajímavou realii vztahující se k uvedené oblasti 	<p>Poloha Povrch Podnebí Vodstvo Rostlinstvo a živočišstvo Obyvatelstvo a sídla Ameriky Severní Amerika - Kanada -USA Střední Amerika - Mexiko - karibská oblast Jižní Amerika – Brazílie - Guayanská oblast - Laplatská oblast - Andská oblast</p>

sekunda

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět</p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita</p>	<p>Dějepis</p> <p>sekunda Zámořské objevy a jejich vliv na vývoj v Evropě</p> <p>tercie Mimoevropský svět v 17. a 18. století</p>	<p>Dějepis</p> <p>sekunda Zámořské objevy a jejich vliv na vývoj v Evropě</p> <p>tercie Mimoevropský svět v 17. a 18. století</p> <p>kvarta 2. světová válka Změny v Evropě a světě na konci 20. století</p>

3. Asie a Rusko

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledá Asii, určí její polohu a rozlohu a porovná ji s ostatními světadíly pojmenuje a vyhledá významné prvky horizontální a vertikální členitosti, pojmenuje činitele které ji formovali porovná podnebí v jednotlivých částech Asie podle teplot, srážek, vlivu oceánských proudů a tvarů zemského povrchu, vymezení podnebná pásma, určí monzunové oblasti vyhledá největší asijské řeky, lokalizuje bezodtokové oblasti, vymezení úmoří, vyhledá velká jezera objasní závislost rozmístění rostlinstva, živočišstva a půd na podnebí vyhledá šířková pásma a výškové stupně popíše rozmístění nejstarší asijské kultury poříčí velkých řek, zdůvodní příčiny nerovnoměrnosti rozmístění obyvatelstva, určí rasy, hlavní náboženství a jejich vliv na způsob života vyhledá na politické mapě velké regiony : jihozápadní Asii, Monzunovou Asii, střední Asii, jižní Asii, Rusko, vybrané státy, hlavní a velká města určí polohu popíše přírodní poměry a přírodní zdroje posoudí hospodářský a politický význam oblasti rozliší specifické oblasti: Blízký východ, Střední východ atd určí lokality s politickým, náboženským a národnostním neklidem určí sídelní a hospodářská střediska charakterizuje obyvatelstvo, lokalizuje vybrané státy a jejich hlavní města, uvádí vybrané reálie z jejich života pojmenuje a vyhledá významné prvky horizontální a vertikální členitosti, pojmenuje činitele které ji formovali 	<p>Poloha a povrch Asie Podnebí Vodstvo Rostlinstvo a živočišstvo Obyvatelstvo a sídla Regiony Asie Jihozápadní Asie Monzunová Asie – jižní, jihovýchodní a východní Střední Asie Rusko - přírodní poměry, hospodářství, obyvatelstvo</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět</p>	<p>Dějepis</p> <p>prima Nejstarší lidské civilizace</p>	<p>Dějepis</p> <p>prima Nejstarší lidské civilizace</p> <p>sekunda Zámořské objevy a jejich vliv na vývoj v Evropě</p> <p>tercie Mimoevropský svět v 17. a 18. století</p> <p>kvarta 2. světová válka Změny v Evropě a světě na konci 20. století</p>

tercie

tercie

Garant předmětu: Mgr. Petr Falta, 0+2 týdně, P

1. Evropa

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledá a zhodnotí polohu, porovná rozlohu s ostatními světadíly pojmenuje a vyhledá na mapě významné prvky horizontální a vertikální členitosti porovná podnebí v jednotlivých oblastech Evropy podle teploty, srážek, vlivu oceánských proudů, vymezí podnebná pásma vyhledá vybrané řeky, vymezí bezodtokové oblasti, rozliší úmoří, vyhledá vybraná jezera a pojmenuje procesy, které je formovaly, vyhledá průplavy objasní rozmístění rostlinstva, živočišstva a půd pojmenuje a určí šířková pásma a výškové stupně určí a lokalizuje oblasti s nejstarším osídlením, nejhustěji a řídce zalidněné oblasti, srovnává obyvatelstvo podle rozmístění národů, jazykových skupin, kultury, způsobu života a náboženství vyhledá na politické mapě oblasti, vybrané státy, hlavní a vybraná města určí státy EU, NATO vyhledá oblast střední, západní, severní, jižní jihovýchodní a východní Evropy popíše s pomocí map přírodní poměry a zdroje příslušné oblasti a srovnává ji s ostatními oblastmi lokalizuje jednotlivé státy, hlavní sídelní a hospodářská střediska, lokality s těžbou surovin, největší přístavy, letiště charakterizuje obyvatelstvo, sídla, hospodářství, kulturní a náboženské tradice podává stručný geografický přehled modelových států 	<p>Poloha, rozloha, hranice Členitost pobřeží a povrch Podnebí Vodstvo Vegetační pásma a výškové stupně Oblasti a státy Evropy Střední, západní, severní, jižní, jihovýchodní a východní Evropa</p>

tercie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH</p> <p>Evropa a svět nás zajímá</p> <p><i>zkušenosti z Evropy - referáty</i></p> <p>Objevujeme Evropu a svět</p> <p><i>evropské krajiny, státní a evropské symboly</i></p> <p>Jsme Evropané</p> <p><i>Evropská integrace, mezinárodní organizace</i></p>	<p>Dějepis</p> <p>kvarta</p> <p>Evropa a svět po 2. světové válce</p> <p>Změny v Evropě a světě na konci 20. století</p> <p>Výchova k občanství</p> <p>tercie</p> <p>Evropská integrace</p> <p>Biologie</p> <p>kvarta</p> <p>Geologický vývoj území ČR</p>	<p>Francouzský jazyk</p> <p>tercie</p> <p>Francie</p> <p>Dějepis</p> <p>prima</p> <p>Starověké Řecko</p> <p>Starověký Řím</p> <p>sekunda</p> <p>Raný středověk v Evropě</p> <p>tercie</p> <p>Český stát v pozdním středověku a na počátku novověku</p> <p>Pozdní středověk v Evropě</p> <p>kvarta</p> <p>Mezinárodní situace na konci 19. století</p> <p>2. světová válka</p> <p>Změny v Evropě a světě na konci 20. století</p> <p>Ruský jazyk</p> <p>tercie</p> <p>Reálie</p> <p>kvarta</p> <p>Reálie</p>

tercie

2. Společenské a hospodářské prostředí

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zhodnotí vývoj počtu obyvatel světa, objasní porodnost a úmrtnost, přirozený přírůstek, porovnává délku života, hustotu zalidnění, objasní vliv přírodních a společenských faktorů na rozmístění rozlišuje typy migrací, hlavní migrační proudy rozliší rozdíly ve fyzických znacích (rasy) rozlišuje pojmy národ, národnost, hlavní jazyky, formy písma objasní pojmy světová a národní náboženství rozlišuje obyvatelstvo podle fyzických a socioekonomických znaků načrtne věkové pyramidy rozlišuje sídla podle velikosti, popíše znaky sídel v různých oblastech. Uvádí příklady různého charakteru zástavby vesnic a měst zhodnotí polohu měst vůči jiným městům, jejich propojenost a příklady systémů měst v podobě aglomerace, konurbace a megalopolis vysvětlí poje urbanizace, výhody a nevýhody života ve městech, vymezí zóny měst podle jejich využití, uvádí příklady různé funkce měst, jmenuje a ukazuje historicky cenná města vymezí podstatné rozdíly mezi vyspělým tržním hospodářstvím a ekonomikou málo rozvinutých států uvádí a hodnotí kritéria pro porovnání hospodářské a společenské vyspělosti zemí (např. HDP, podíl služeb, gramotnost atp.) dokumentuje vývoj hospodářských vztahů v jednotlivých historických etapách rozlišuje sektorovou strukturu hospodářství vymezí jádrové a periferní oblasti posoudí význam zemědělství popíše různé zemědělské systémy vymezí hlavní zemědělské oblasti světa hodnotí význam pěstování zemědělských plodin a chovu hospodářských zvířat v různých částech světa vymezuje hlavní rybolovné oblasti světa lokalizuje dva hlavní pásy vhodné pro lesní hospodářství znázorní schematicky základní členění průmyslu na jednotlivá odvětví rozlišuje nerostné suroviny, lokalizuje jejich výskyt rozlišuje jednotlivá odvětví průmyslu lokalizuje vazby těžebního a energetického průmyslu, jejich ekologické problémy zvažuje lokalizační faktory ovlivňující územní rozmístění hlavních průmyslových odvětví rozlišuje zpracovatelský průmysl rozlišuje dopravu podle funkce, charakteru komunikací, druhu dopravního prostředku hodnotí úroveň dopravy, propojení dopravy s ostatními hospodářskými složkami objasní výhody a nevýhody ve využívání jednotlivých druhů dopravy vymezí hlavní světové dopravní tahy, srovnává kvantitativní a kvalitativní znaky pozemní dopravy v různých oblastech světa zhodnotí změny v postavení jednotlivých druhů dopravy rozlišuje mezi výrobními a nevýrobními službami, hodnotí postavení obslužné sféry, zaměstnanost ve službách rozlišuje základní typy cestovního ruchu a vymezí hlavní oblast cestovního ruchu charakterizuje mezinárodní obchod hodnotí příčiny vyspělosti a zaostalosti oblastí z hospodářského hlediska pojmenuje rozdíly mezi nezávislým a závislým územím dokumentuje vývoj a rozpad koloniálních říší srovnává státy podle polohy, rozlohy, počtu, hustoty zalidnění, správního členění, státního zřízení objasní pojem státní hranice, členění hranic, funkci hraničních 	<p>Poloha, rozloha, hranice Členitost pobřeží a povrch Podnebí Vodstvo Vegetační pásma a výškové stupně Společenské prostředí Obyvatelstvo světa a jeho početní růst Rozmístění obyvatelstva Rozmístění ras, národů a jazyků Náboženství ve světě Struktura obyvatelstva Venkovská sídla Městská sídla, proces urbanizace Územní struktura měst. Funkce měst Hospodářské procesy Světové zemědělství Rybolov a lesní hospodářství Světová průmyslová výroba Těžba surovin Energetika Zpracovatelský průmysl Úloha dopravy – železniční, silniční, potrubní, vodní, letecká doprava, spoje Služby Cestovní ruch a rekreace Politická mapa světa Státy na Zemi Poloha, rozloha, lidnatost Průběh a tvar státních hranic Státní zřízení. Způsob vlády, Správní členění. Ohniska neklidu v současné době Nové státy na mapě světa.</p>

tercie

2. Společenské a hospodářské prostředí

přechodů, uvede pohraniční konflikty

- uvádí rozdíly mezi formami státního zřízení, uvádí příklady totalitních režimů
- rozlišuje mezi unitárním a federativním státem, uvádí příklady členění státu na menší územně správní celky
- pojmenuje kritéria pro posouzení vyspělosti států a rozděluje je
- uvede názvy hlavních mezinárodních politických organizací, jejich cíle a členské státy (OSN)
- vyhledá v mapách lokality ozbrojených konfliktů, objasní příčiny, objasní pojmy – genocida, terorismus
- srovnává současnou politickou mapu s mapami starými 15 let

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
<p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA</p> <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p><i>zemědělství, doprava, průmysl - dopad na životní prostředí</i></p> <p>Vztah člověka k prostředí</p> <p><i>nerovnoměrnost života na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů</i></p>		<p>Dějepis</p> <p>kvarta</p> <p>Změny v Evropě a světě na konci 20. století</p>

kvarta

Garant předmětu: Mgr. Petr Falta, 1 týdně, P

kvarta

1. Česká republika

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> určí polohu ČR, typ a průběh státních hranic, porovná rozlohu s ostatními evropskými zeměmi nastíní hlavní změny v průběhu geologických období orientuje se na fyzické mapě ČR, vyhledá hlavní pohoří pojmenuje hlavní činitele ovlivňující podnebí ČR, vyjádří znaky a rozmístění podnebných oblastí zařadí území ČR k úmořím evropských moří, pojmenuje hlavní toky, rozlišuje mezi přírodními a umělými vodními nádržemi rozlišuje mezi půdními typy a druhy, pojmenuje půdní typy na území ČR popíše skladbu a rozšíření lesních porostů, pojmenuje výškové vegetační stupně, rozlišuje chráněná území posoudí aktuální trendy demografického vývoje obyvatelstva ČR, migrační směry, příčiny, uvnitř státu a mezi ČR a okolními státy, zhodnotí rozmístění, uvede změny ve struktuře obyvatelstva rozdělí sídla podle určitých kritérií, charakterizuje venkovská a městská sídla, hodnotí proces urbanizace, objasňuje souvislosti týkající se vzniku, funkce měst člení hospodářství do jednotlivých sektorů a řadí do nich jednotlivé hospodářské činnosti objasní a zdůvodní existenci územních rozdílů v hospodářské vyspělosti jednotlivých regionů rozlišuje nerostné suroviny a vymezí oblasti těžby zařadí těžební a energetický průmysl systémového odvětvového členění průmyslu popíše výhody a nevýhody jednotlivých druhů elektráren a jejich rozmístění zařazuje hutnický průmysl do systémového odvětvového členění průmyslu objasní pojmy černá a barevná metalurgie, objasní rozmístění hutních závodů, popíše vývoj hutní výroby zařazuje strojírenský průmysl do systémového odvětvového členění průmyslu pojmenuje klíčové obory strojírenství a faktory rozmístění, charakter výroby zařazuje chemický průmysl a průmysl stavebních hmot do odvětvového systému, popíše rozmístění charakterizuje spotřební průmysl, jeho rozmístění a změny zhodnotí charakter zemědělství v ČR v závislosti na přírodních podmínkách objasní pojmy. Příměstské a ekologické zemědělství, dotační politiku EU rozlišuje mezi jednotlivými druhy dopravy, vymezí hlavní dopravní tahy posuzuje jednotlivé druhy dopravy z hlediska rychlosti, výkonnosti a vlivu na životní prostředí pojmenuje podstatné podmínky pro rozvoj cestovního ruchu, vymezí hlavní oblasti cestovního ruchu rozlišuje výrobní a nevýrobní služby a charakterizuje zahraniční obchod pojmenuje významné mezinárodní organizace jejichž členem je ČR specifikuje polohu, přírodní, sídelní a hospodářské poměry místní oblasti rozlišuje základní správní kategorie v územním členění ČR komplexně srovnává jednotlivé kraje ČR z hlediska přírodních podmínek, osídlení, hospodářského potenciálu, životní úrovně používá s porozuměním pojem krajinná sféra ve vztahu k přírodě a lidské společnosti rozlišuje vzhled a znaky přírodních a kulturních krajín posoudí vliv lidí na rozšíření rostlinstva a živočišstva na Zemi, uvede příklady objasní pojmy kulturní krajina, kulturní krajinné prvky a složky objasní působení antropogenních vlivů na krajinu objasní nerovnoměrné rozmístění a využívání přírodních zdrojů a energií ve světě vyhodnotí společné a rozdílné aspekty v životním prostředí měst a 	<ul style="list-style-type: none"> Poloha a rozloha Geologická stavba Geomorfologické členění povrchu Podnebí a počasí Vodstvo Půdy Rostlinstvo a živočišstvo Obyvatelstvo Sídla Složky hospodářství Přírodní zdroje Těžební a energetický průmysl Hutnický průmysl Strojírenský průmysl Chemický průmysl Ostatní zpracovatelský průmysl Zemědělství Doprava Služby Místní oblast Kraje ČR Krajina Krajinná sféra – přírodní sféra, socioekonomická sféra Interakce příroda - společnost

kvarta

1. Česká republika

venkova <ul style="list-style-type: none"> objasní funkce a role chráněných území vyjádří svými slovy, co každý občan může udělat pro zlepšení a rozvoj životního prostředí hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům
--

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané <i>ČR jako součást EU</i>	Dějepis kvarta ČSR - 1. republika Vývoj v Československu mezi lety 1945 - 1989 Biologie Geologický vývoj území ČR	Dějepis kvarta 1. světová válka a vznik Československa 2. světová válka Změny v Evropě a světě na konci 20. století České země po roce 1848 Chemie Chemie v životě člověka

2. Terénní a geografické praxe

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> určuje světové strany na mapě a v terénu orientuje se podle objektů v krajině odhaduje vzdálenosti v terénu orientuje se v terénu mapy, čte s porozuměním turistické značky a vysvětlivky na mapě určuje vlastní stanoviště dovede číst mapu pracuje s pochodovým úhlem/azimutem/ pořizuje jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, schématické mapky a náčrty pochodové osy pracuje s porozuměním s jízdními řády pořizuje jednoduché itineráře výletů a cest a přiměřenou dokumentaci z výletů a cest aplikuje při cvičeních v terénu zásady bezpečného pohybu vyhledává informace z různých zdrojů: mapy, různé druhy textů, encyklopedie, slovníky, tabulky, grafy, fotografie, obrázky, schémata, statistické prameny, internet dokáže zjištěné informace z různých zdrojů přiměřeně třídít, zobečňovat a výsledky interpretovat výstup používá s porozuměním pojmy: výškopis, polohopis, popis, zeměpisná síť, měřítko mapy přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině vytváří a využívá osobní myšlenkové (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu 	Praktická topografie při pohybu v terénu Orientace v krajině Praxe s mapami a atlasy Azimut Situační náčrtky a plánky v krajině, pozorování krajiny. Praxe s jízdními řády. Informační zdroje v kartografii

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Práce v realizačním týmu		

5.6 Umění a kultura

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence - umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu.

Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova. Vzdělávací oblast lze rozšířit o doplňující vzdělávací obor Dramatická výchova, který je možno na úrovni školního vzdělávacího programu realizovat formou samostatného vyučovacího předmětu, projektu, kurzu apod. (viz kapitola 5.10) Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního.

S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepcce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy. Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti - jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi - sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudebníreprodukcí i produkci. Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejetému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, citění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevu a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vsřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národě a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

5.6.1 Estetická výchova

prima	sekunda	tercie	kvarta
3	3	2	2

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Estetická výchova svým obsahem zahrnuje tematické okruhy vzdělávací oblasti Umění a kultura, integruje vzdělávací obory Hudební výchova a Výtvarná výchova. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v životě, důraz je kladen na chápání estetických souvislostí a na vlastní kreativitu.

Výuka předmětu Estetická výchova probíhá ve spojené třídě. Náplň estetické výchovy je rozdělena na hodiny hudební s dotací 1+1+1+1 a výtvarné s dotací 2+2+1+1 (Celkem 3+3+2+2.) Na výuce se podílí zpravidla dva různí vyučující.

Při realizaci oboru Výtvarná výchova upřednostňujeme návštěvy kulturních akcí a krátkodobé projekty, v jejichž

rámci se žáci seznamují s jedním uměleckým obdobím, výtvarnou technikou apod.

Vzdělávání v oboru Hudební výchova směřuje k vnímání hudby jako součásti každodenního života člověka i celé společnosti, k chápání hudby jako specifického jazyka komunikace, k získání orientace v hudebních stylech a žánrech, k pochopení hudby jiných národů a národností. Usiluje o celkový rozvoj žákovy hudebnosti.

Do tohoto vyučovacího předmětu jsme zařadili také některé části průřezových témat. Z tématu Osobnostní a sociální výchova je to část „Sebepoznání a sebepojetí“, „Komunikace“ a samozřejmě část „Kreativita“. Z tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech části „Evropa a svět nás zajímá“ a „Jsme Evropané“. Z okruhu Multikulturní výchova je to část „Lidské vztahy“ a z okruhu Enviromentální výchova je zde zařazeno téma „Vztah člověka k prostředí“.

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Estetická výchova využíváme k dosahování klíčových kompetencí žáků tyto strategie:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným pojmům v oblasti výtvarné, estetické a aby s nimi dovedli zacházet
- vedeme žáky k učení se prostřednictvím vlastní tvorby

Kompetence k řešení problémů:

- otevíráme před žáky možnosti volby vhodných výtvarných vyjadřovacích prostředků
- snažíme se o kritické myšlení žáků při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorby
- na základě individuální hudební vyspělosti žáci postihují významné sémantické prvky hudby, srovnávají je a hledají souvislosti

Kompetence komunikativní:

- umožňujeme ve vhodných případech řešit problém ve dvojicích či větších skupinách
- vedeme žáky k tomu, aby vnímali i mimojazykové vyjadřování a aby sami tuto komunikaci využívali
- poskytujeme dětem dostatečný prostor k jejich vlastnímu uměleckému projevu
- ukážeme dětem, že vyslechnout názor druhých lidí na společně prožitý estetický prožitek může být přínosem
- při práci ve skupině žák dokáže vyjádřit svůj vlastní názor, obhájit ho a tolerovat názor druhých

Kompetence sociální a personální:

- vysvětlujeme a budujeme zásady chování na kulturních akcích
- ukážeme žákům potřebu spolupráce v týmu, důležitost rolí, které v týmu plní
- žáky vedeme k efektivní spolupráci a k respektování názoru druhých
- žáci se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, učí se chápat odlišné kvality svých spolužáků

Kompetence občanské:

- vysvětlujeme žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní a historické dědictví
- vedeme žáky k vzájemnému respektu, k zodpovědnému a ohleduplnému zacházení se svěřeným majetkem
- snažíme se vést děti k tomu, aby se aktivně zapojovaly do kulturního dění

Kompetence pracovní:

- vysvětlujeme žákům, jak správně používat výtvarné potřeby a jak o ně pečovat
- žáci si osvojují nejrůznější výtvarné techniky
- netolerujeme nešetrné zacházení s pomůckami.
- žáci si vytváří pozitivní vztah k hudebním činnostem

prima

prima

3 týdně, P

1. Hlasová výchova

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého • využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace 		Učivo Hlasová hygiena Lidové písně Jednohlas, lidový dvojhlas, kánon Píseň a její hudební forma
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. Instrumentální výchova

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace 		Učivo Hra na ozvěnu Rytmická hra na tělo Orffovy nástroje
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

3. Hudebně-pohybové činnosti

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> • rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu • vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 		Učivo Dramatizace písní Hudba a tanec - pantomima, balet, scénický tanec, mazurka, polka, valčík
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

prima

4. Hudební nástroje

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i částí skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace 		Dělení, poslech Hudební uskupení Hudební nástroje a partitura	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

5. Hudební teorie

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i částí skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 		Značky v hudbě Hudební výrazové prostředky Stupnice Variace Píseň v proměnách staletí Akord	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

6. Kresba

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> upevňuje techniku kresby, malby pracuje na skupinové práci přemýšlí o významu svých výtvarných zkušeností 		Studie podle skutečnosti - proporce modelu, šrafura, stínování, perokresba, kresba tužkou, uhlem...	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

7. Malba

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> upevňuje techniku kresby, malby dekorativně člení plochu přemýšlí o významu svých výtvarných zkušeností pracuje se svou fantazií, vychází ze smyslového poznání seznámí se s teorií barev 		Malba na volné téma i podle modelu	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

prima

8. Prostorové vytváření

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • zvládá prostorové vyjádření – uvědomuje si rozložení hmoty v prostoru • pracuje na skupinové práci • zkouší užitek tvorbu • přemýšlí o významu svých výtvarných zkušeností • pracuje se svou fantazií, vychází ze smyslového poznání 	Modelování Kaširované objekty Výtvary z drátů, provázků apod. Origami	

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

9. Písmo

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • dekorativně člení plochu • zkouší užitek tvorbu 	Návčik písma Využití písma - návrh obalu, novoročenka apod.	

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

10. Grafika

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • upevňuje techniku kresby, malby • dekorativně člení plochu • zkouší užitek tvorbu • vyzkouší si jednoduché grafické techniky 	Seznámení s jednotlivými druhy grafiky Praktická realizace jednoduchých grafických technik - např. papírořezu, gumotisku	

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

11. Experimenty

Očekávané výstupy	Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> • pracuje na skupinové práci • dekorativně člení plochu • účastní se výtvarných her • přemýšlí o významu svých výtvarných zkušeností • pracuje se svou fantazií, vychází ze smyslového poznání 	Výtvarné hry s otisky, náhodou, s různými strukturami Koláž Frotáž	

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

prima

12. Hudba a svět

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i částí skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užití hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku 		Píseň v proměnách staletí Hudba na jevišti - opera, opereta, muzikál, hudební revue Hudba a slovo Hudba kolem nás
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sekunda

3 týdně, P

1. Malba

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> dále upevňuje a zpřesňuje techniku kresby, malby dokáže dekorativně členit plochu experimentuje v rámci výtvarných her přemýšlí o významu svých výtvarných zkušeností rozvíjí svou fantazii a smyslové poznání upevňuje své poznatky o teorii barev 		Malba na volné téma i podle modelu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. Hlasová výchova

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i částí skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého 		Hlasová hygiena - lidský hlas Lidové písně Jednohlas, lidový dvojhlas, kánon, quodlibet
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sekunda

3. Instrumentální výchova

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách 		Hra na ozvěnu Rytmická hra na tělo Orffovy nástroje Homofonie a polyfonie
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. Hudebně-pohybové činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu 		Hudba a tanec - dělení tanců Taktování
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. Hudební skladatelé a jejich díla

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užití hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku 		Významní hudební skladatelé - jejich život a dílo Interpret a jeho místo v hudebním umění
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. Hudební formy

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užití hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku 		Homofonie a polyfonie Mše Fuga, koncert Opera Sonáta, symfonie Symfonická báseň, oratorium Muzikál
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

7. Kresba

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> dále upevňuje a zpřesňuje techniku kresby, malby podílí se na skupinové práci dokáže dekorativně členit plochu přemýšlí o významu svých výtvarných zkušeností rozvíjí svou fantazii a smyslové poznání 		Kresba podle modelu Automatická kresba Kresba podle fantazie Různé možnosti stínování Odlišnosti kresby podle použitého kreslicího materiálu

sekunda

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita <i>Kreativita jako základní prvek výtvarné výchovy (realizace vlastních návrhů)</i>		

8. Prostorové práce

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> vytváří prostorové objekty podílí se na skupinové práci experimentuje v rámci výtvarných her přemýšlí o významu svých výtvarných zkušeností rozvíjí svou fantazii a smyslové poznání 	Prostorové vytváření - modelování, tvarování papíru, kaširované objekty, tvorba z netradičních materiálů - sádry, drátů, provázků

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

9. Grafika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> dokáže dekorativně členit plochu poznává a vyzkouší si prakticky další grafické techniky přemýšlí o významu svých výtvarných zkušeností rozvíjí svou fantazii a smyslové poznání 	Další dostupné grafické techniky - teorie i praxe

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
		Informační a komunikační technologie sekunda Počítačová grafika

10. Výtvarné experimenty

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> podílí se na skupinové práci experimentuje v rámci výtvarných her přemýšlí o významu svých výtvarných zkušeností rozvíjí svou fantazii a smyslové poznání 	Výtvarné hry s otisky, náhodou, s různými strukturami, materiály...

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

11. Užité tvorba

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> dokáže dekorativně členit plochu 	Různé typy písma - nácvik Praktické i dekorativní využití písma

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

tercie

2 týdně, P

1. Hlasová výchova

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého 		Učivo Hlasová hygiena - lidský hlas Lidové písně Jednohlas, lidový dvojhlas, kánon
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků: Fyzika tercie Zvukové jevy

2. Instrumentální výchova

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách 		Učivo Hra na ozvěnu Rytmická hra na tělo Orffovy nástroje Homofonie a polyfonie
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků: Fyzika tercie Zvukové jevy

3. Hudebně-pohybové činnosti

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně-pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu 		Učivo Hudba a tanec - dělení tanců moderních tanců Taktování
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

4. Vývoj hudby od počátku do 20. st.

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku • zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami 	<p>Hudba vážná a populární, dělení Hudební pravěk a starověk Hudba v období středověku Husitský chorál Hudební renesance Hudební baroko Hudební klasicismus Hudební romantismus 20. st. ve vážné hudbě</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. Kresba

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zobrazuje přírodní a umělé formy • vnímá prostředí, ve kterém žije, hledá kompozičně zajímavé obrazy kolem sebe, vnímá světlo, barevnost, rozvržení hmoty v prostoru, struktury, povrchy, všímá si zajímavých detailů • interpretuje svou práci i tvorbu ostatních • dekorativně člení plochu 	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti - linie, tvary, objemy, textury Vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, struktura) Studijní kresby (rostliny, zvířata, přírodniny, předměty, stroje...) Kresba v plenéru</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. Malba

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zobrazuje přírodní a umělé formy • vnímá prostředí, ve kterém žije, hledá kompozičně zajímavé obrazy kolem sebe, vnímá světlo, barevnost, rozvržení hmoty v prostoru, struktury, povrchy, všímá si zajímavých detailů • charakterizuje krajinu jako životní prostředí • interpretuje svou práci i tvorbu ostatních • uvědomuje si důležitost citové výchovy, usiluje o vyjádření psychických stavů, přemýšlí nad vztahy člověk - příroda, člověk - technika, zajímá se o komunikaci mezi lidmi • dekorativně člení plochu 	<p>Malba podle modelu Malba abstraktní, pocitová Světlostní a barevné kvality Statické i dynamické vizuální vyjádření Reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, literárních)</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

7. Prostorová tvorba

Očekávané výstupy	Učivo
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vnímá prostředí, ve kterém žije, hledá kompozičně zajímavé obrazy kolem sebe, vnímá světlo, barevnost, rozvržení hmoty v prostoru, struktury, povrchy, všímá si zajímavých detailů • interpretuje svou práci i tvorbu ostatních • uvědomuje si důležitost citové výchovy, usiluje o vyjádření psychických stavů, přemýšlí nad vztahy člověk - příroda, člověk - technika, zajímá se o komunikaci mezi lidmi • dekorativně člení plochu 	<p>Modelování Tvarování papíru i jiných materiálů</p>

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

8. Zobrazování krajiny

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> vnímá prostředí, ve kterém žije, hledá kompozičně zajímavé obrazy kolem sebe, vnímá světlo, barevnost, rozvržení hmoty v prostoru, struktury, povrchy, všímá si zajímavých detailů charakterizuje krajinu jako životní prostředí rozeznává jednotlivé architektonické slohy a staví je do kontextu s historií vnímá architekturu jako odraz historických a společenských událostí a zároveň jako součást prostoru, ve kterém žijeme 		Učivo Kresba, malba v plenéru Zobrazování krajiny a jejích proměn Práce s odbornými publikacemi jako východisko pro vlastní tvorbu Seznámení s architektonickými slohy
Průřezová témata ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

9. Hudba a zajímavosti

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudební výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami 		Učivo Trampská píseň Technika v hudbě Moderní hudební nástroje Hudebníci našeho regionu Počítačová hudba
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

10. Užité umění

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> dekorativně člení plochu 		Učivo Písmo a jeho využití ve výtvarných pracích Kaligrafie
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

11. Grafika

Očekávané výstupy žák: <ul style="list-style-type: none"> zobrazuje přírodní a umělé formy interpretuje svou práci i tvorbu ostatních uvědomuje si důležitost citové výchovy, usiluje o vyjádření psychických stavů, přemýšlí nad vztahy člověk - příroda, člověk - technika, zajímá se o komunikaci mezi lidmi dekorativně člení plochu 		Učivo Rozvíjení již získaných dovedností Linoryt příp. suchá jehla Experimentování
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

12. Zobrazování člověka

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> uvědomuje si důležitost citové výchovy, usiluje o vyjádření psychických stavů, přemýšlí nad vztahy člověk - příroda, člověk - technika, zajímá se o komunikaci mezi lidmi zobrazuje člověka 		Portrét Studie lidské postavy Vyjádření pohybu Volné téma
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

2 týdne, P

1. Hlasová výchova

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého 		Hlasová hygiena - lidský hlas Lidové písně Jednohlas, lidový dvojhlas, kánon
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. Instrumentální výchova

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách 		Hra na ozvěnu Rytmická hra na tělo Orffovy nástroje Homofonie a polyfonie
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

3. Hudebně-pohybové činnosti

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti především jednoduchou pohybovou vazbu 		Hudba a tanec - blues, rokenrol, twist
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. Vývoj hudby 20. a 21. st.

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami 		Zrození jazzu, blues, ragtime Swing Country and western, rhythm and blues Rock and roll Divadla malých forem - Semafor Rock Moderní populární hudba v 70., 80., 90. letech Hudba a současnost
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. Zobrazování člověka

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> interpretuje svou práci i tvorbu ostatních uvědomuje si důležitost citové výchovy, usiluje o vyjádření psychických stavů, přemýšlí nad vztahy člověk - příroda, člověk - technika, zajímá se o komunikaci mezi lidmi zobrazuje člověka 		Portrét Studie lidské postavy Vyjádření pohybu Volné téma
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. Kresba

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zobrazuje přírodní a umělé formy vnímá prostředí, ve kterém žije, hledá kompozičně zajímavé obrazy kolem sebe, vnímá světlo, barevnost, rozvržení hmoty v prostoru, struktury, povrchy, všímá si zajímavých detailů interpretuje svou práci i tvorbu ostatních uvědomuje si důležitost citové výchovy, usiluje o vyjádření psychických stavů, přemýšlí nad vztahy člověk - příroda, člověk - technika, zajímá se o komunikaci mezi lidmi 		Rozvíjení smyslové citlivosti - linie, tvary, objemy, textury
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

7. Malba

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • zobrazuje přírodní a umělé formy • vnímá prostředí, ve kterém žije, hledá kompozičně zajímavé obrazy kolem sebe, vnímá světlo, barevnost, rozvržení hmoty v prostoru, struktury, povrchy, všímá si zajímavých detailů • interpretuje svou práci i tvorbu ostatních • uvědomuje si důležitost citové výchovy, usiluje o vyjádření psychických stavů, přemýšlí nad vztahy člověk - příroda, člověk - technika, zajímá se o komunikaci mezi lidmi 		Malba podle modelu Malba abstraktní, pocitová Světlostní a barevné kvality Statické i dynamické vizuální vyjádření Reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, literárních)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

8. Prostorová tvorba

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • zobrazuje přírodní a umělé formy • vnímá prostředí, ve kterém žije, hledá kompozičně zajímavé obrazy kolem sebe, vnímá světlo, barevnost, rozvržení hmoty v prostoru, struktury, povrchy, všímá si zajímavých detailů 		Modelování Tvarování papíru i jiných materiálů
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

9. Zobrazování krajiny

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • vnímá prostředí, ve kterém žije, hledá kompozičně zajímavé obrazy kolem sebe, vnímá světlo, barevnost, rozvržení hmoty v prostoru, struktury, povrchy, všímá si zajímavých detailů • charakterizuje krajinu jako životní prostředí • interpretuje svou práci i tvorbu ostatních • rozeznává jednotlivé architektonické slohy a staví je do kontextu s historií • vnímá architekturu jako odraz historických a společenských událostí a zároveň jako součást prostoru, ve kterém žijeme 		Kresba, malba v plenéru Zobrazování krajiny a jejích proměn Práce s odbornými publikacemi jako východisko pro vlastní tvorbu Seznámení s architektonickými slohy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané		

10. Užité umění

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • interpretuje svou práci i tvorbu ostatních • dekorativně člení plochu 		Písmo a jeho využití ve výtvarných pracích Kaligramy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

11. Grafika

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • zobrazuje přírodní a umělé formy • vnímá prostředí, ve kterém žije, hledá kompozičně zajímavé obrazy kolem sebe, vnímá světlo, barevnost, rozvržení hmoty v prostoru, struktury, povrchy, všímá si zajímavých detailů • interpretuje svou práci i tvorbu ostatních • uvědomuje si důležitost citové výchovy, usiluje o vyjádření psychických stavů, přemýšlí nad vztahy člověk - příroda, člověk - technika, zajímá se o komunikaci mezi lidmi • dekorativně člení plochu 		Rozvíjení již získaných dovedností Linoryt příp. suchá jehla Experimentování
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5.7 Člověk a zdraví

Charakteristika oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování rozvoje a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast člověk a zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví. Vzdělávací oblast člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na obsah vzdělávací oblasti člověk a jeho svět. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují

a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví je vzdělávací obor Výchova ke zdraví velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova.

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení - v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Škola má současně povinnost nabízet veškerý obsah Zdravotní tělesné výchovy žákům III. (příp. II.) zdravotní skupiny v samostatných vyučovacích hodinách (jako adekvátní náhradu povinné tělesné výchovy nebo jako rozšíření pohybové nabídky v dalším vyučovacím předmětu dotovaném z disponibilní časové dotace). Tato nabídka vychází ze situace v moderní společnosti, která v mnohém život usnadňuje, ale paradoxně tím vyvolává už v dětském věku četná zdravotní oslabení, která je nutné napravovat a korigovat (z nedostatku intenzivního a vhodně zaměřeného pohybu z dlouhodobého setrvávání ve statických polohách, z nadměrného příjmu potravy v nevhodné skladbě, z nekvalitního ovzduší, z četných stresových situací, nepříznivých sociálních vztahů atd.). Základní vzdělávání tak reaguje na poznatky lékařů, že zdravotních oslabení v celé populaci přibývá a zdravotně oslabené dítě potřebuje větší množství spontánních i cíleně zaměřených pohybových aktivit než dítě zdravé. Účast ve zdravotní tělesné výchově vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností. Současně předkládá konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních oslabení (speciální cvičení, všestranně zaměřené pohybové činnosti, relaxační techniky, plavání atd.) a jejich zařazování do denního režimu žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volním úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

5.7.1 Tělesná výchova

prima	sekunda	tercie	kvarta
3	2	2+1	3
Paedr. Miroslav Kašše	Paedr. Miroslav Kašše	Paedr. Miroslav Kašše	Paedr. Miroslav Kašše

Charakteristika předmětu

Tělesná výchova naplňuje očekávané výstupy vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, která integruje vzdělávací obor Tělesná výchova a část oboru Výchova ke zdraví.

Vyučovací předmět Tělesná výchova má časovou dotaci 3 hodiny týdně v prvním, třetím a čtvrtém ročníku osmiletého studia a 2 hodiny ve druhém ročníku. Výuka probíhá v oddělených skupinách chlapců a dívek. V primě žáci absolvují adaptační kurz, v sekundě týdenní lyžařský kurz a v kvartě sportovně turistický kurz se základy vodáckého sportu a psychohygieny.

Vyučovací předmět tělesná výchova je pedagogický proces, v němž se využívá jako hlavního prostředku tělesných cvičení. Tato cvičení mají za cíl zvýšení pohybové výkonnosti, zdatnosti, zdraví a osvojení pohybových dovedností. Účinnost a kvalitu TV zajišťuje vhodný výběr a objem tělesných cvičení, intenzita a frekvence motorického zatížení z hlediska pohybového režimu jedince. Každý vyučující reaguje při rozvržení a volbě konkrétních aktivit na aktuální schopnosti a pohybové předpoklady žáků. Ke specifickým úkolům TV patří formování mravních a volních vlastností (odvahy, statečnosti, rozhodnosti, sebeovládání, trpělivosti, obětavosti atd.), vštepování návyků kulturního chování a zásad fair play.

Většina průřezových témat je v předmětu Tělesná výchova integrována do všech ročníků. Kreativitu rozvíjíme při tradičních i netradičních pohybových hrách a aktivitách, kdy žáci zlepšují svou pohybovou tvořivost. Při rozvoji komunikace učíme žáky tělovýchovné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely a signály. Nutnou spoluprací při pohybových činnostech dochází k rozvoji kooperace a kompetice. Na sportovně turistickém kurzu v prvním čtvrtletí primy se studenti seznámí navzájem i se svým třídním učitelem. Učí se posuzovat různé způsoby chování lidí a respektovat pravidla soužití mezi vrstevníky. Na sportovně turistickém kurzu v kvartě učíme žáky praktické orientaci v krajině a z oblasti psychohygieny předcházení stresu a technikám při řešení problémů.

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu Tělesná výchova využíváme k dosahování klíčových kompetencí tyto strategie:

Kompetence k učení:

- výkladem a názornými ukázkami učíme žáky vybírat pro ně vhodné způsoby osvojení učiva
- učíme žáky třídit informace, používat sportovní terminologii a porovnávat své dovednosti a výkony s ostatními i s požadovanou úrovní

Kompetence k řešení problémů:

- při hodinách Tělesné výchovy a na sportovních kurzech učíme žáky rozpoznat a pochopit problém a na základě zkušeností získaných při praktických činnostech problém vyřešit a vyhodnotit úspěšnost postupu a výsledku řešení.

Kompetence komunikativní:

- při kolektivních činnostech a hrách naučit žáky vyslechnout a porozumět pokynům a logicky a výstižně se zapojit do diskuse

Kompetence sociální a personální:

- při kolektivních činnostech učíme žáky účinně spolupracovat a na základě jejich role v týmu ovlivňovat úroveň společného výkonu
- učíme žáky podílet se na pozitivní atmosféře v týmu na základě respektování druhých a komunikovat ve skupině

Kompetence občanské:

- při sportovních hrách učíme žáky respektovat spoluhráče i soupeře a vcítit se do situací ostatních
- učíme žáky pochopit a respektovat sportovní pravidla a aktivně a tvořivě se zapojit do sportovních aktivit

Kompetence pracovní:

- při tělesných cvičeních učíme žáky bezpečně a účinně používat sportovní náradí a náčiní a sportovní předměty
- při hodinách Tělesné výchovy i na sportovních kurzech učíme žáky adaptaci na změnu prostředí, ochraně zdraví svého i druhých, péči o zařízení, kterých užívá

prima

Garant předmětu: Paedr. Miroslav Kašše, 3 týdne, P

1. Činnost ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly • odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení • zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení 	<p>Správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu</p> <p>Celkové posilování svalového aparátu (prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí) Rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost Žák je schopen individuálního rozcvičení strečink celého těla před a po ukončení hodiny na závěr hodiny uvolnění nejzatíženějších partií těla</p> <p>Seznámení žáků s vhodným a bezpeč. chováním na sport. akcích konaných ve škole i mimo školu Zásady bezpečného používání konkrétních sport. potřeb a náradí</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. pohybové hry

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	<p>závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

prima

3. sportovní hry

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 		Vybíjená – taktika, rozhodnost, pohotovost Košíková – správný postoj při přihrávce, driblíng pravou, levou rukou bez očního kontaktu s balonem, driblíngová abeceda (kroužení míčem okolo těla, osmička mezi nohama, prohazování) Doplíčkové sport. hry Minikopaná, házená, florbal, ringo Průpravná cvičení
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. atletika

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 		Atletická abeceda (lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, odpichy, oštěpařský krok, cval stranou) Rychlé běhy na krátkou trať, postupné zrychlování, Hody kriketovým míčem, skok do dálky Skok do výšky Rychlé starty (ze stoje, ze sedu, z lehu)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. gymnastika

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 		Kotoul vpřed a vzad Přeskok kozy v základní výšce Akrobacie – kotoul letmo z trampolíny přes lavičku nebo nízkou švédskou bednu do duchen Výskok na švédskou bednu z trampolíny a seskok do duchen, přeskok vyšší švédské bedny z trampolíny Hrazda – vzpor na rukou, sešín vpřed, vzpor na rukou přešvihem únožmo (pravou, levou) toč vpřed a následně vzad Šplh na laně a tyči
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. moderní gymnastika

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 		Pro dívky: cvičení s míčem, švihadlem a tyčí
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

prima

7. estetické a kondiční formy cvičení

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 	Pro dívky: Cvičení s hudbou a rytmic. doprovodem – základy rytmic. gymnastiky (pohyb. Cvičení zaměřená na ovládnutí těla a jeho částí podle daného rytmu) Soulad pohybu s hudbou (cvičení bez náčiní) Sebehodnocení v dané pohybové činnosti Zná a dodržuje pravidla dané pohybové činnosti Sami označí zjevné nedostatky a jejich příčiny

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

8. týmová hra

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže 	Pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

9. Adaptační kurz

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví 	Tělesná a duševní hygiena- zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví Podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví Podpora zdraví v komunitě – programy podpory zdraví Seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací, stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení Turistika: Orientace na mapě, měřítko mapy, vytyčení trasy podle mapy dle zdatnosti žáků, uplatňování pravidel bezpeč. silnič. provozu v roli chodce, ochrana přírody, základy orient. běhu, topogr. značky, práce s buzolou

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sekunda

sekunda

Garant předmětu: Paedr. Miroslav Kašše, 2 týdně, P

1. lyžařský kurz

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví 	<p>lyžování - běžecké, sjezdové snowboard Vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, lásky, partnerské vztahy, manželství a rodičovství Tělesná a duševní hygiena- zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví Podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví Podpora zdraví v komunitě – programy podpory zdraví Režim dne Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, znalost pravidel silničního provozu Bezpečné chování – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, pohyb v rizikovém prostředí, přítomnost v konfliktních a krizových situacích Preventivní a lékařská péče, odpovědné chování v situacích úrazy a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě)</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	<p>Správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu Celkové posilování svalového aparátu (prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí) Rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost Žák je schopen individuálního rozcvičení strečink celého těla před a po ukončení hodiny na závěr hodiny uvolnění nejzatíženějších partií těla Drogy a jiné škodliviny (anabolika, látky zvyšující fyzic. kondici a podporující růst sval. hmoty). Reakce těla při zhoršení rozptyl. podmínek, vhodná úprava pohyb. aktivit. Seznámení žáků s vhodným a bezpeč. chováním na sport. akcích konaných ve škole i mimo školu Zásady bezpečného používání konkrétních sport. potřeb a nářadí</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sekunda

3. pohybové hry

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 		závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. sportovní hry

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 		Přehazovaná (sekunda) – přehození míče přes síť, rychlá a přesná přihrávka, prudké odehrání míče do soupeřova pole ve výskoku (smeč) jednoruč i obouruč Odbíjená – nácvik přihrávek vrchem, odbíjení spodem Vybíjená – taktika, rozhodnost, pohotovost Košíková – správný postoj při přihrávce, driblíng pravou, levou rukou bez očního kontaktu s balonem, driblíngová abeceda (kroužení míčem okolo těla, osmička mezi nohama, prohazování, dvojtakt, střelba na koš, driblíng se slalomem, nácvik herní činnosti, obranný pohyb Doplíňkové sport. hry Minikopaná, házená, florbal, ringo Průpravná cvičení
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. atletika

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 		atletická abeceda (lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, odpichy, oštěpařský krok, cval stranou) Rychlé běhy na krátkou trať, postupné zrychlování Vytrvalostní běh - 1500 m Hody kriketovým míčem, skok do dálky Skok do výšky Rychlé starty (ze stoje, ze sedu, z lehu)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. gymnastika

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 		kotoul vpřed a vzad Stoj na rukou se záchranou Přemet stranou se záchranou Přeskok kozy v základní výšce Akrobacie – kotoul letmo z trampolíny přes lavičku nebo nízkou švédskou bednu do dučen Výskok na švédskou bednu z trampolíny a seskok do dučen, přeskok vyšší švédské bedny z trampolíny Kruhy – kotoul vpřed a vzad, houpání v sedě, rotace kolem své osy Hrazda – vzpor na rukou, sešín vpřed, vzpor na rukou přešvihem únožmo (pravou, levou) toč vpřed a následně vzad Šplh na laně a tyči
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sekunda

7. moderní gymnastika

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 		Pro dívky: cvičení s míčem, švihadlem a tyčí
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

8. úpoly

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 		Pro chlapce: význam úpolových sportů pro sebeobranu (držení soupeře na zemi, obrana proti objetí zepředu, obrana proti škrčení), pády (vpřed, vzad, stranou)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

9. esatetické a kondiční formy cvičení

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 		Pro dívky: Cvičení s hudbou a rytmic. doprovodem – základy rytmic. gymnastiky (pohyb. Cvičení zaměřená na ovládnutí těla a jeho části podle daného rytmu)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

10. bruslení

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 		i na kolečkových bruslích
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

11. týmová hra

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí 		dle platných či dohodnutých pravidel pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře v poli
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

tercie

Garant předmětu: Paedr. Miroslav Kašše, 2+1 týdně, P

1. činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	<p>Správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu</p> <p>Celkové posilování svalového aparátu (prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí) Rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost Žák je schopen individuálního rozcvičení strečink celého těla před a po ukončení hodiny na závěr hodiny uvolnění nejzatíženějších partií těla Drogy a jiné škodliviny (anabolika, látky zvyšující fyzickou kondici a podporující růst svalové hmoty), reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek, vhodná úprava pohybových aktivit Seznámení žáků s vhodným a bezpeč. chováním na sport. akcích konaných ve škole i mimo školu Zásady bezpečného používání konkrétních sport. potřeb a náradí</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. pohybové hry

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	<p>závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity (horolezecká stěna)</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

3. sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora 	<p>Košiková (tercie) – útok, obrana – osobní, zónová, poziční střelba, střelba z dálky, clony, uvolňování hráče s míčem a bez míče Odbíjená (tercie) – vybíjená – přihrávky vrchem i spodem přes síť, podání spodem i vrchem, nácvik útoků po přihrávce, blokování Doplňkové sport. hry Minikopaná, házená, florbal, ringo Nácvik útoků a obrany, herní varianty</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

4. atletika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	atletická abeceda (lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, odpichy, oštěpařský krok, cval stranou) Rychlé běhy na krátkou trať, postupně zrychlování, Vytrvalostní běhy Hody granátem, kriketovým míčem Skok do dálky, skok do dálky z místa Skok do výšky - flopem Rychlé starty (ze stoje, ze sedu, z lehu)

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. gymnastika

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	kotoul vpřed a vzad vícekrát za sebou Stoj na rukou se záchranou Přemet stranou se záchranou Přeskok kozy ve zvýšené výšce Akrobacie – kotoul letmo z trampolíny přes lavičku nebo nízkou švédskou bednu do duchen Přeskok vyšší švédské bedny z trampolíny Nácvik salta Kruhy – kotoul vpřed a vzad, houpání ve visu, rotace kolem své osy, svis vznesmo, svis střemhlav Hrazda – vzpor na rukou, toč vzad ve vzporu, sešin vpřed, vzpor na rukou přešvihem únožmo (pravou, levou), toč vpřed a následně vzad, výmyk Šplh na laně a tyči Aerobic

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6. úpoly

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	význam úpolových sportů pro sebeobranu (držení soupeře na zemi, obrana proti objetí zředu, obrana proti škrcení), pády (vpřed, vzad, stranou)

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

7. soulad pohybu s hudbou

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	cvičení bez náčiní

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

8. bruslení

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 		i na kolečkových bruslích
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

9. sebehodnocení

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny 		Zná a dodržuje pravidla dané pohybové činnosti Sami označí zjevné nedostatky a jejich příčiny
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

10. historie olymp.her

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu 		MOV, ČOV, ODM (olympiáda dětí a mládeže)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

11. týmová hra

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji 		Pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře v poli, organizuje, řídí, přebírá roli rozhodčího
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

12. statistická zjištění

Očekávané výstupy		Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 		Měření délky, rychlosti, výšky práce se stopkami, pásmem, evidují a vyhodnocují zjištěná data Aktivní (samostatná) organizace prostoru a pohyb. činností Postupné přebírání některých organizačních a hodnotících úkolů od učitele Práce s tabulkou (výsledkovou listinou) Grafické zpracování naměřených dat a jejich
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

13. výchova ke zdraví

<p>Očekávané výstupy</p>	<p>Učivo</p>	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím • usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví • dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky • dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým • projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc 	<p>Vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, lásky, partnerské vztahy, manželství a rodičovství celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie Tělesná a duševní hygiena- zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví Podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví Podpora zdraví v komunitě – programy podpory zdraví Seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací, stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení Ochrana před přenosným i nepřenositelnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy – bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy Režim dne Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, znalost pravidel silničního provozu Bezpečné chování – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, pohyb v rizikovém prostředí, přítomnost v konfliktních a krizových situacích Morální rozvoj – cvičení zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností, dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování Auto-destruktivní závislosti – zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek, patologické hráčství, práce s počítačem, návykové látky (bezpečnost v dopravě, trestná činnost, dopink ve sportu) Preventivní a lékařská péče, odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě) Ochrana člověka za mimořádných událostí – živelní pohromy, terorismus Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek Dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny Sexuální dospívání a reprodukční zdraví – předčasná sexuální zkušenost, těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace, respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie, chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích Výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, poruchy příjmu potravy Stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti Psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita- šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí, komunikace se službami odborné pomoci Manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt</p>	
<p>Průřezová témata</p>	<p>přesahy do učebních bloků:</p>	<p>přesahy z učebních bloků:</p>

kvarta

kvarta

Garant předmětu: Paedr. Miroslav Kašše, 3 týdne, P

1. činnosti ovlivňující zdraví

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost 	<p>Správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu Celkové posilování svalového aparátu (prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí) Rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost Žák je schopen individuálního rozcvičení strečink celého těla před a po ukončení hodiny na závěr hodiny uvolnění nejzatíženějších partií těla Drogy a jiné škodliviny (anabolika, látky zvyšující fyzickou kondici a podporující růst svalové hmoty), reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek, vhodná úprava pohybových aktivit Seznámení žáků s vhodným a bezpeč. chováním na sport. Akcí konaných ve škole i mimo školu Zásady bezpečného používání konkrétních sport. potřeb a nářadí</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

2. pohybové hry

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	<p>závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity (horolezecká stěna)</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

3. turistický kurz

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování 	<p>pobyt v přírodě Orientace na mapě, měřítko mapy, vytyčení trasy podle mapy dle zdatnosti žáků, uplatňování pravidel bezpeč. silnič. provozu v roli chodce, ochrana přírody, základy orient. Běhu, topogr. značky, práce s buzolou, příprava a organizace orientačního běhu Tělesná a duševní hygiena- zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví Ochrana před přenosným i nepřenosnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy – bezpečné způsoby chování (nemocí přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy Režim dne Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, znalost pravidel silničního provozu Preventivní a lékařská péče, odpovědné chování v situacích úrazy a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě) Výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, poruchy příjmu potravy Stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti Psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech Skruté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita- šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí, komunikace se službami odborné pomoci</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

4. sportovní hry

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech rozdělí a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora 	<p>Košíková (tercie) – útok, obrana – osobní, zónová, poziční střelba, střelba z dálky, clony, uvolňování hráče s míčem a bez míče Odbíjená (tercie) – vybíjená – přihrávky vrchem i spodem přes síť, podání spodem i vrchem, nácvik útoků po přihrávce, blokování</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5. atletika

Očekávané výstupy	Učivo	
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	<p>Atletická abeceda (lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, odpichy, oštěpařský krok, cval stranou Rychlé běhy na krátkou trať, postupné zrychlování, Vytrvalostní běhy Hody granátem, kriketovým míčem Skok do dálky, skok do dálky z místa Skok do výšky - flopem Rychlé starty (ze stoje, ze sedu, z lehu)</p>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

6. gymnastika

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 		Kotoul vpřed a vzad vícekrát za sebou Stoj na rukou se záchranou Přemet stranou se záchranou Přeskok kozy ve zvýšené výšce Akrobacie – kotoul letmo z trampolíny přes lavičku nebo nízkou švédskou bednu do duchen Přeskok vyšší švédské bedny z trampolíny Nácvík salta Kruhy – kotoul vpřed a vzad, houpání ve visu, rotace kolem své osy, svis vznesmo, svis střemhlav Hrazda – vzpor na rukou, toč vzad ve vzporu, sešín vpřed, vzpor na rukou přešvihem únožmo (pravou, levou), toč vpřed a následně vzad, výmyk Šplh na laně a tyči Aerobic	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

7. společenské tance

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 			
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

8. úpoly

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 		význam úpolových sportů pro sebeobranu (držení soupeře na zemi, obrana proti objetí zředu, obrana proti škrcení), pády (vpřed, vzad, stranou)	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

9. bruslení

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 		i na kolečkových bruslích	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

10. sebehodnocení

Očekávané výstupy		Učivo	
žák: <ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 		<ul style="list-style-type: none"> Sebehodnocení v dané pohybové činnosti Zná a dodržuje pravidla dané pohybové činnosti Sami označí zjevné nedostatky a jejich příčiny 	

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

11. historie olympijských her

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu 	MOV, ČOV, ODM (olympiáda dětí a mládeže)

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

12. týmová hra

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji 	Pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře v poli, organizuje, řídí, přebírá roli rozhodčího

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

13. statistická zjištění

Očekávané výstupy	Učivo
žák: <ul style="list-style-type: none"> • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci 	Měření délky, rychlosti, výšky práce se stopkami, pásmem, evidují a vyhodnocují zjištěná data Aktivní (samostatná) organizace prostoru a pohyb. činností Postupné přebírání některých organizačních a hodnotících úkolů od učitele Práce s tabulkou (výsledkovou listinou) Grafické zpracování naměřených dat a jejich

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

6 Projekty

Škola	Gymnázium, Ústí nad Orlicí, T. G. Masaryka 106, T.G. Masaryka 106, Ústí nad Orlicí, PSČ 562 01		
Název ŠVP	ŠVP 6 pro nižší ročníky osmiletého studia - zpracovaný podle RVP ZV		
Platnost	od 1. 9. 2018	Délka studia v letech:	9
Název RVP	RVP G nižší 4leté gymnázium	Forma vzdělávání	-

6.1 Oslavy Dne studentstva

Určen pro: prima
sekunda
tercie
kvarta

Mezi hlavní cíle projektu patří připomínka výročí 17. listopadu 1939 a 1989, podpora týmové práce žáků, rovněž však prezentace školy vůči rodičovské veřejnosti. Výstupem je kulturní vystoupení (zpravidla divadelní či jiné představení) tříd na určené téma (součástí může být i výstavka prací žáků ve škole). Snažíme se o zapojení všech žáků ať v dramatinaci nebo v doprovodných činnostech. Prezentace pro školu a veřejnost se uskutečňují v den termínu oslav 17. listopadu, který stanoví ředitel školy.

Fáze projektu:

1. výběr či losování témat – obvykle červen předchozího školního roku
2. zpracování (dramatinace) vylosovaného tématu - září
3. rozdělení úkolů ve třídě - role pro vystoupení, zpracování podkladů - září, říjen
4. nácvik představení - říjen až polovina listopadu
5. generální zkouška
6. představení pro školy a pro rodičovskou veřejnost

Vlastní průběh projektu:

- každá skupina (obvykle třída) připraví vystoupení (divadelní scénku, taneční či hudební vystoupení, případně jinou formu) na vylosované téma v délce do 15 min.
- 3. A a 7. B připomenou témata listopadu 1939 resp. 1989 (kdo které, určí los)
- v září na třídních schůzkách vyberou třídní pracovní tým (autor scénáře, režie, výtvarník, autor výstavky)
- vlastní nácvik bude probíhat dílem ve volném čase žáků, dílem v čase k tomu určeném. Každá třída bude mít podle předem stanoveného harmonogramu nárok na 8 vyučovacích hodin nácviku včetně generálky, která se uskuteční jeden nebo dva dny před představením. Hodiny věnované nácviku určí předem v rozvrhu vedení školy. Většinou se bude jednat o hodiny s výchovným zaměřením nebo hodiny vyučované třídním učitelem.
- pro školu bude představení zpravidla v poslední pracovní den týdne nejbližší termínu výročí, v neděli bude následovat představení pro rodiče a veřejnost
- výstava k této akci bude ve škole zahájena den před školním představením

Zodpovědné osoby:

Za každou jednotlivou scénku a za zapojení všech žáků třídy do projektu organizačně zodpovídají třídní učitelé. Na zpracování scénáře se podílejí vyučující českého jazyka, bude-li mít téma historický charakter, učitelé dějepisu. Na výtvarném ztvárnění spolupracují učitelé výtvarné výchovy, na případném hudebním pak učitel hudební výchovy.

Supervizi celé akce má pověřený učitel.

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Sebeoznání a sebepojetí
Při tvorbě a nácviku divadelní scénky se rozvíjí: porozumět sobě samému, uvědomování si své osobní kvality, dovednosti, co mohu a chci dělat pro svůj osobní rozvoj.
- Seberegulace a sebeorganizace
Rozvoj komunikačních dovedností při tvorbě společného kulturního díla. Celá třída zpracovává text na dané téma - skupinu je třeba zorganizovat - rozdělit na pisáře, herce, režiséry, kulisy, apod. Efektivně si rozdělit úkoly a při jejich řešení se sebeovládat, neupřednostňovat se, tolerovat názory jiných a učit se předcházet i zátěžovým situacím a stresům.
- Kreativita
Při plnění projektu žáci uplatňují své vlastní představy o společném díle, scénky sami tvoří.
- Komunikace
Při plnění projektu se u studentů rozvíjí verbální i neverbální komunikace, učí se naslouchat a porozumět odlišným názorům a respektovat názor. Snaží se o přesnou komunikaci - srozumitelné, jasné, přesné sdělení. Učí se otevřené komunikaci i chování.
- Kooperace a kompetice
Projekt velmi podporuje otázku spolupráce - umět být originální a umět se přizpůsobit ostatním, ovládat se v situacích, které nejsou dle mých představ, spolupracovat s lidmi, kteří jsou jiní, než já sám. Učí se pomáhat, podporovat jiné, poskytovat rady. Učí se rozpoznat situace soutěže, zvládat je a přijmout

i kritiku.

- Hodnoty, postoje, praktická etika
Při spolupráci ve skupině se učí morálně jednat s ostatními spolužáky, učí se být zodpovědný nejen za sebe ale i kolektiv, rozvíjí dobré vztahy ke spolužákům. Také se učí pracovat ve prospěch druhých - pomoc, spolupráce.

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Tvorba mediálního sdělení
Vytvoření článku (reportáže, rozhovoru) o přípravě a průběhu divadelní scénky.

prima

Klíčové kompetence

- posoudí vlastní pokrok, poučí se z chyb a nedostatků, pracuje na jejich odstranění
- rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách
- nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje
- účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- účinně spolupracuje ve skupině
- na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky

sekunda

Klíčové kompetence

- posoudí vlastní pokrok, poučí se z chyb a nedostatků, pracuje na jejich odstranění
- rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách
- nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje
- účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- účinně spolupracuje ve skupině
- na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

- oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky

tercie

Klíčové kompetence

- posoudí vlastní pokrok, poučí se z chyb a nedostatků, pracuje na jejich odstranění
- rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách
- nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promlívám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje
- účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- účinně spolupracuje ve skupině
- na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky

kvarta

Klíčové kompetence

- posoudí vlastní pokrok, poučí se z chyb a nedostatků, pracuje na jejich odstranění
- rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách
- nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promlívám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje
- účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- účinně spolupracuje ve skupině
- na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

- je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky

6.2 Sportovní den

Určen pro: prima
sekunda
tercie
kvarta

Sportovní den je nepovinným projektovým dnem, jehož případné zařazení je v aktuálním školním roce v kompetenci ředitele. Koná se obvykle před závěrem školního roku. Realizace závisí na zájmu studentů, personálních a organizačních možnostech školy.

V rámci sportovního dne celá škola provádí jednotlivé sportovní aktivity dle osobního výběru žáků.

Žáci, kteří ze zdravotních důvodů nemohou sportovat, se zúčastní Sportovního dne jako pomocní organizátoři.

Obvykle nabízené sportovní aktivity:

- umělá horolezecká stěna
- kanoistika
- odbíjená a petangue
- šachy
- horská kola
- cyklistika
- inline bruslení
- pěší túra
- lanové centrum s dojížděkou na kole
- cyklotrial
- vodní fotbal
- beach volejbal
- minigolf
- malá kopaná
- tenis
- stolní tenis
- softbal
- nohejbal
- florbal

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Seberegulace a sebeorganizace
Spolupráce na organizaci a rozhodování sportovních her.
- Kooperace a kompetice
*Příprava turnajů a tras na jednotlivých sportovištích, vyhodnocení výsledků.
Aktivní zapojení do soutěží*

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

- Tvorba mediálního sdělení
Tvorba článku o Sportovním dni na školní www stránky - žáci uvolnění z Tv

prima

Klíčové kompetence

- nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- účinně spolupracuje ve skupině
- na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace
- aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky

sekunda

Klíčové kompetence

- nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- účinně spolupracuje ve skupině
- na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace
- aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky

tercie

Klíčové kompetence

- nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- účinně spolupracuje ve skupině
- na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace
- aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky

kvarta

Klíčové kompetence

- nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- účinně spolupracuje ve skupině
- na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace
- aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky

6.3 Ochrana člověka při mimořádných událostech

Určen pro: prima
sekunda
tercie
kvarta

Projektový den především zaměřený na praktické procvičení dovedností žáků potřebných při ochraně osob při mimořádných událostech. Součástí je též nácvik evakuace z budovy školy. Projektový den je zařazován zpravidla ke konci školního roku. Zapojují se všechny ročníky kromě maturitních.

V průběhu studia na gymnáziu každý žák absolvuje následující stěžejní témata:

Zdravověda - praktické činnosti připravené ve spolupráci s ČČK a SZŠ, filmy s tematikou první pomoci, písemný test

Výchova a prevence v oblasti požární ochrany - tematické filmy, praktické ukázky připravené ve spolupráci s Hasičským záchranným sborem, písemný test

Prevence patologických jevů - rizikový životní styl, sebepoškozující chování, odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování, závislosti (drogy, výherní automaty), sexuálně motivovaná kriminalita, přednáška, beseda, tematické filmy

Základy sebeobranu - praktická cvičení pod vedením cvičitele

V nižších ročnících osmiletého studia projektový den doplňuje výuku vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, naplňuje zejména očekávaný výstup:

- projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní pomoc

Učivo (výběr):

- vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události
- živelní pohromy
- únik nebezpečných látek do životního prostředí
- jiné mimořádné události
- první pomoc - klasifikace poranění při hromadném zasažení obyvatel
- sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí - rozhodnost, pohotovost, obětavost, efektivní komunikace

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Seberegulace a sebeorganizace
Péče o zdraví - zásady první pomoci s důrazem na praktické dovednosti, prevence úrazů, ošetření běžných úrazů

- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Péče o zdraví - zásady první pomoci s důrazem na praktické dovednosti, prevence úrazů, ošetření běžných úrazů

- Hodnoty, postoje, praktická etika
Zodpovědné a poučené chování v případě účasti dopravní nehody

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Ochrana prostředí při ekologických haváriích - ukázky, beseda s SDH

prima

Zaměření na základy zdravotní výchovy - filmy, test nezákladnějších znalostí, praktické ukázky ve spolupráci s ČČK a SZŠ.

Klíčové kompetence

- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- účinně spolupracuje ve skupině
- na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace
- poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky

sekunda

Zaměření na zdravotní výchovu - filmy, test znalostí, praktické činnosti ve spolupráci s ČČK a SZŠ.

Klíčové kompetence

- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- účinně spolupracuje ve skupině
- na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace
- poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky

tercie

zdravověda - film

ukázky práce hasičského záchranného sboru, praktické činnosti

Klíčové kompetence

- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- účinně spolupracuje ve skupině
- na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace
- poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky

kvarta

požární nebezpečí - film, test

ukázky práce hasičského záchranného sboru, praktické činnosti

Klíčové kompetence

- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- účinně spolupracuje ve skupině
- na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace
- poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky

7 Evaluace vzdělávacího programu

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

Pravidla pro hodnocení vzdělávání žáků jsou samostatnou přílohou ŠVP číslo 5. Zároveň jsou součástí školního řádu.